

OE XV³

387

IMITATIO CHRISTI

1492

S. BONAVENTURÆ

STIMULUS

DIVINI AMORIS

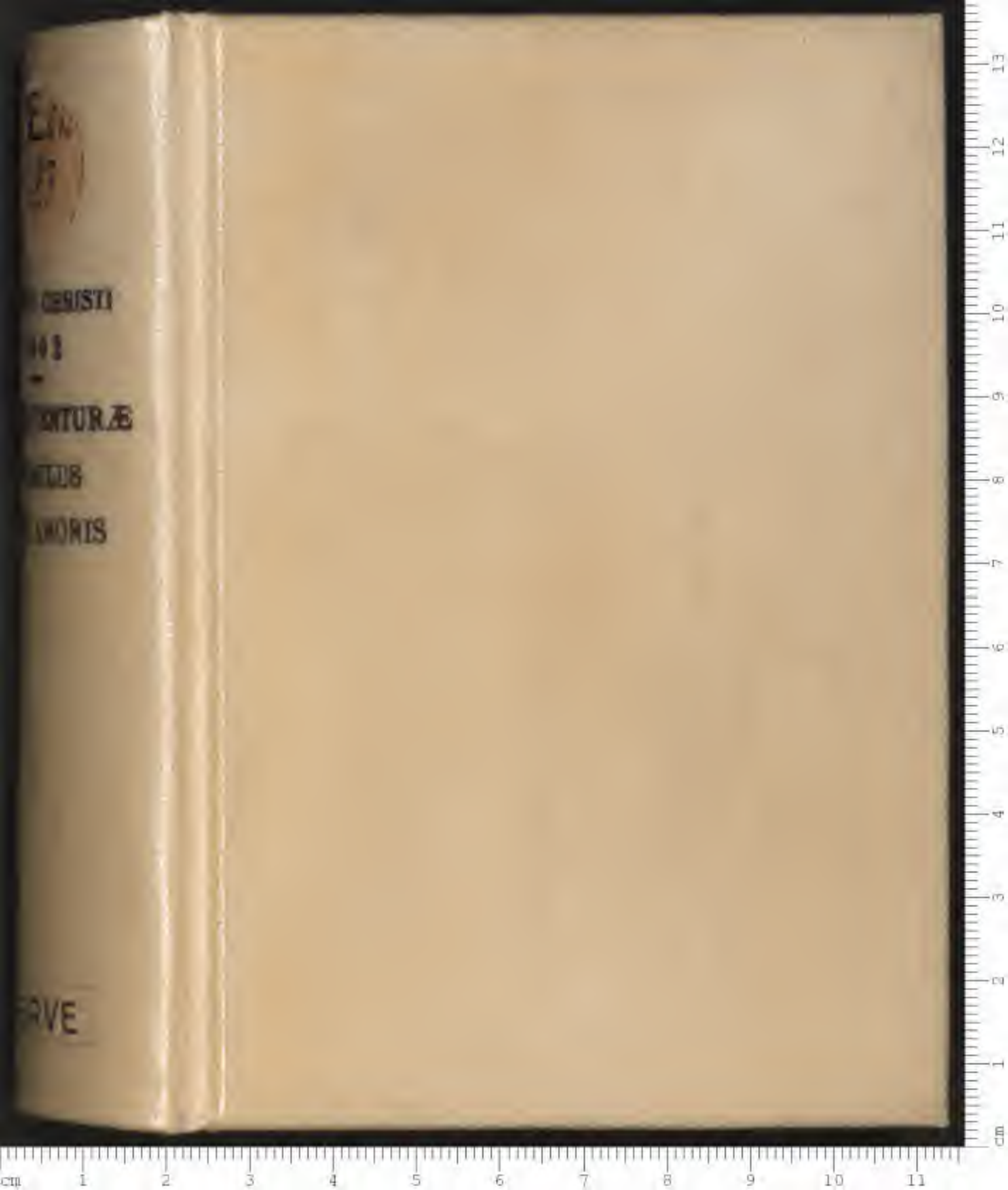
RÉSERVE

Ein
151

CEISTI
103
-
ENTURÆ
ILLUS
AMORIS

AVE

W. 600 33

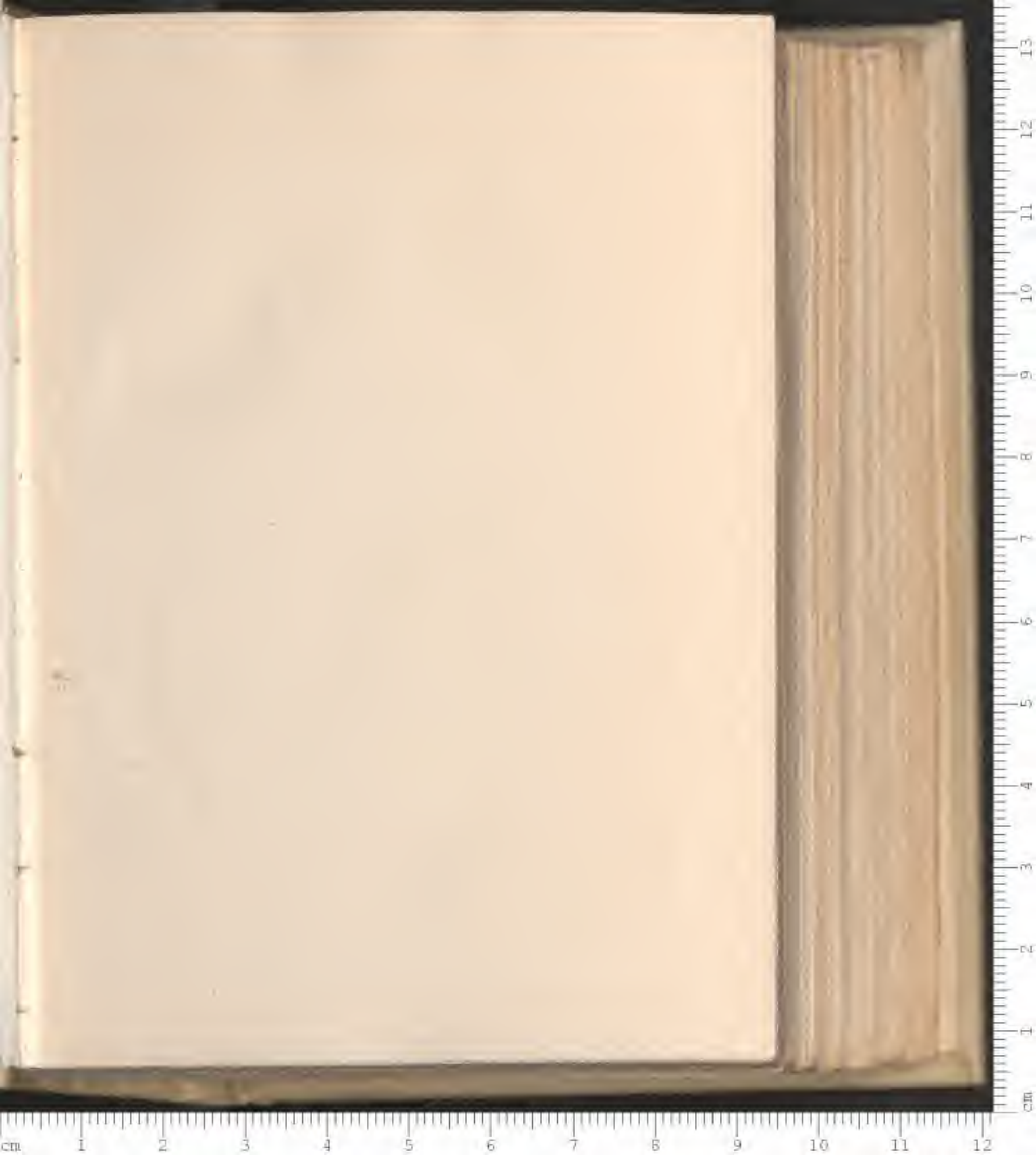

Ex Bibliotheca,
Illustrissimi Prin-
cipis. Domini, Dñi
Petri VoK. Ursini,
Domini Domus à
Rosenberg, Ultimi &
Senioris, & e Pri-
matibus Bohe-
morum cellissi-
mi, et antiquis

ANNO CHRISTI

M. DC. IX.

M
437

p m ruel
Stimulus diuini amoris
deuotoꝝ cordiũ in Christi
amorem valde incētiuus.

Æ^{xv} 387, p. 2

Epistola problemialis

Epistola Problemialis Auctoris ad pios lectores: redens eos attentos.

Ad te domine leuaui animā meam deus meus in te confido non erubescam. Confusus de tua liberalissima pietate, allectus mira suauissimi amoris et odoris tui suauitate, attractus instringibili vinculo tue ardentissime charitatis. Ad te qui habitas in celis leuaui oculos meos: splendore solis iusticie illustratus, claritatis tue lumine prouocat⁹: audivissime requirens speciosissimū decozem amantissimi vultus tui. Sollicitat me intima que tibi in me placita habeas. Quid autem mihi indigno seruo acceptabilius quā scire qualiter tanto domino valeam famulari. Ad tuū igitur amorē erectus amici prece inductus, zelo interno coactus, quāliter quisque te studiosè querere debeat, qualiter inuenire valeat, qualiter possit ad te accedere et strictis tenere amplexibus: quibusdam meditationibus declamare presumam. In quibus etsi diuerse corde tanguntur, ad vnus redacte puris auribus faciunt melodiam. Quis enim diuerse et plurime materie in diuersis capitulis describantur: tamē inde nihil resonat nisi perfectio animi ad diuinū amorem. Sed quid aliud inueneris pie lector: legitime corrigas: et non rodas: quia malicia non est in causa: sed simplicitas. Diuersum namque modum inuenies in eis: vt diuersitate modi et materie lectoris fasti-

Epistola

dium temperetur. & eius anima ad celestia cautius ele-
uetur varijs illustrata radijs: abis refecta diuersis: mul-
tiplicq; varietate allecta. Tu autem mi frater Johan-
nes: de ordine fratrum Minorum: qui eucharisti^a ap-
pellaris: accipe munusculū quod a me indigno sepe tua
humilitas postulauit. nec irrideas meam ignorantiam
sed potius mihi paruulo balbutienti et infantilibus ar-
tibus gestienti: sicut pia mater: arride. Scio namq; qd
simplicitatem diligas: & fercula etiam rusticana sapide
quodaz famelico appetitu degustes. Insatiabile est enī
desiderium tuum & auide apprehendis oblata. Asperē
ergo os tuum & tibi (quīs rudia) incorpora in frascpta.
Ipsa enim preseruatiua sunt & conseruatiua humidi ra-
dicalis. quia ea de ligno vite suscepi. Caue ergo ne lig-
num scientie te retrahat ab hoc esu: et nudus apparere
verearis coram deo. insipidaq; tibi sapida: & sapida ti-
bi insipida videantur. Hic vero modum orandi: viuē-
di: & meditando inueniet vir deuot⁹. In istis iustus ab
infimis eripitur. ad intima tollitur. ad summa erigitur
cum dulcore. Qui ergo voluerit vsq; ad perfectum cre-
scere legat et impleat que scribam gratia crucifixi irri-
gante.

Finitur Epistola probemialis

**Sequitur Prologus in librum
sequentem: qui intūlatur Stī-
mulus diuini amoris.**

Prologus

Incipit prologus in libris sequen-
tem: q̄ Stimulus amoris intitulatur
a scto Bonaventura ordinis seraphi-
ci francisci s̄m plerosq; seu s̄m
alios a venerabili p̄e Henrico de
Salma eiusdē ordinis feliciter editū

Iber iste q̄ stimulus amoris
in dulcissimū et p̄ssimū iesu saluatore n̄m
nō incōgrue p̄t dici: i tres diuīdīt p̄tes. ¶ In
quaz p̄ma de ch̄i gl̄iosissima passiōe agit: ut
delicet quō hō libēter ip̄am passiōē meditari d̄z et q̄ sit
utilis ei⁹ meditatio. et q̄liter et q̄ libēter hō p̄ueri debz
ad p̄patiendū dño iesu ch̄o crucifixo: et alia plura q̄ cir-
ca ip̄am passiōē p̄siderari p̄nt. Et h̄z. xvij. capla. ¶ In
scda s̄o p̄te de h̄is q̄ ad p̄tēplatiōem dispositiua s̄t tra-
ctat. videlz q̄lit hō possit ampli⁹ p̄ficere et maḡ deo pla-
cere. q̄literq; ordinat⁹ eē debeat ad deū: ad se: et ad p̄xi-
mū suū. et alia plura q̄ ad ip̄az p̄tēplatiōem dispositiua
et inductiua s̄t. Et h̄z. xvij. capla. ¶ In tertia s̄o et vltia
p̄te de ip̄a p̄tēplatiōis q̄ete p̄sequit. videlz q̄ s̄t q̄ iducūt
hōiem ad p̄tēplatiōis q̄etē. et q̄ gl̄iosum sit se mutare in
deū. q̄litq; hō mutet̄ i deū. et alia p̄la q̄ ad ip̄i⁹ p̄tēpla-
tiōis q̄etē p̄uenire volētib; putilia ac nec̄aria s̄t. Et h̄z
ix. ca. ¶ Qui vult h̄e sapore amoris i h̄is q̄ sequunt̄
debet cū hūilitate et amore maiestātē et dignitatē dei ad-
mirari: quā hūilitatē et passiōē p̄f̄ charitatē p̄ nobis

Tabula Capitulorum

moriedo in in cruce sustinuit meditari: et ruminare cum amore et cum ardentissimo desiderio petitiones que ibi continentur sibi petere, et per certo perficiet in christi amore.

Capitula Prime partis

- Quo homo debet libenter christi passionem meditari. et quomodo sit utilis eis meditatio Capitulum primo
- Qualiter deus homo noster ad patiendum christo crucifixo ii.
- Meditatio compassiva in parascene doloris que tunc habuit beata virgo Maria iii.
- Quid circa passionem domini sex sunt consideranda iiii.
- Qualiter passio domini adaptatur quattuor affectibus animi v.
- Quo passio domini adaptatur singulis virtutibus. et primo quomodo fidei vi.
- De spe et charitate vii.
- De quattuor virtutibus cardinalibus viii.
- De septemplici ascensu contemplationis in passionem secundum septiformem gratiam spiritus sancti ix.
- Quid christus in sua passione beatitudines octo perfecte habuit x.
- Quid in cruce appareret duodecim fructus spiritus: quos enarrat apostolus ad Galathas xi.
- Quid in cruce speculari possumus pulcerrimus exemplar decem mandatorum decalogi xii.
- Quid a passione domini omnia sacra ecclesie trahunt fructum. et quod sine ea impossibile est intelligere sacra scriptura xiii.
- Quo in beata domini passione relucet omnium angelicarum hierarchiarum officia xiv.
- Quid summa potentia. sapientia et clementia summa ibi relucet. et etiam circa hec quedam excitativa xv.
- Quo in passione domini excites et inflames cor hominis ad septem opera misericordie xvi.
- Quo valde deuota circa passionem domini xvii.

Tabula

Sequuntur capitula secunde partis

Qualiter homo possit amplius proficere et magis deo placere	Capitolo primo
Qualiter homo ad amorem dei se debet excitare. et quantum potest cor suum unire vel ignire	ij.
Qualiter homo debet deo libenter dare cor suum	iii.
Qualiter homo ordinet cogitationes suas ad deum: ita quod deum semper habeat in corde	iiii.
Qualiter homo ad operandum plus in deo serueat	v.
Qualiter homo se perfecte odiat ut deum perfecte diligat	vi.
Qualiter homo debet in omni actione frui contemplatione	vii.
Quoddam delectabile et allectivum	viii.
Ut sit homo bene ordinatus in cogitatione, locutione et operatione	ix.
De ordinatione ad proximum	x.
Qualiter zelator animarum se ordinare et habere debet	xi.
Ut anima debet affici cum amore christi: terrenorum vilitate contempta	xii.
Descriptio beatitudinis	xiii.
Oratio valde deuota	xiiii.
Quedam notabilia	xv.
Quedam alia notabilia	xvi.
Qualiter se debeat habere sacerdos cum ad corpus christi venit.	xvii.
Petitio ad excitandum cor in amorem dulcissimi iesu christi	xviii.

Sequuntur capitula tertie partis

Que sunt que inducunt hominem ad contemplationem

Tabula

nis quietem

Caplo pmo

Que gloriosum sit et quomodo possit homo mutari in deum .ij.

Que mirabile est gustantem semel deum posse ab eo amplius separari .iij.

Quomodo homo in breui tempore possit esse perfectus .iiij.

Quomodo anima inebriatur in contemplatione a creatore suo .v.

Que homo ante raptum diuersimode inebriatur .vi.

Que contemplatiuus debet gaudere de bonis proximi alioquin tria mala committit .vii.

Que contemplatiuus non iudicet alios propter defectus in ipsis apparentes .viii.

Que contemplatiuus non reputet se maiorem alijs .ix.

Contra superbos et de se presumentes .x.

De paucitate bene obedientium .xi.

Que tentationes sunt utiles seruus dei .xii.

Que tentationes de predestinatione reprobis debent .xiii.

Questio carnis ad deum patrem de christo .xiiii.

Responsio patris ad carnem .xv.

Meditatio super Ave maria .xvi.

Meditatio humilis ac expositio super orationem dominicam .xvii.

Sequuntur alie due breues expositiones super orationem dominicam .xviii.

Meditatio super Salve regina .xix.

De statu beatorum in celesti hierusalem .ca. xx.

Explicit Tabula

Prima

Incipit Prima pars huius libri
in qua agitur de Christi passione
gloriosissima. Et primo quo debet ho
libenter christi passionem meditari. et
quod fit utilis eius meditatio Ca. i.

Querrite gentes undique et mi
remini erga vos charitatem dei: et erga ipsum
cecitatem et maliciam vestram. Si enim dei filius vo
luit inseparabiliter coniungi nature humane:
quanto magis anima vestra deberet sibi inseparabiliter copu
lari. Si enim dei filius voluit tanto charitatis fervore sic vi
lissimos cineres sibi unire. quanto auidius deberet unus
quisque ad recipiendum ipsum deuotissime cor suum aperire.
Que vesania anime quod hoc negligit: et potius vult sterco
ribus adherere. Non enim assumpsit filius dei carnem ut homo
carni adhereret. sed sicut ipse in carne cunctis carnem afflixit et
carnalia contempsit: et anima eius spiritus deo patri adhesit. sic homo
carnem mortificet et spiritus se erigat ad diuina. **O** mirabilis ce
citas hominis: quod cum ex anima et carne consistat: et anima sine prepa
ratione melior sit et nobilior ipsa carne: totum tempus suum expen
dit in puissance carnis siue in his que caro requirit. et animam
suam negligit ac si nihil esset. nec ipsam pascere: nec ipsam
nutrire: nec in summo creatore studet deitare. cum tamen hoc
leuius. suauius. delectabilius seu oportunius sine preparatione
valeat impetrari. Vbique enim se offert homini deus: et superbi
us (nisi mortem filii sui) precium non requirit. Corporalia autem spiritus
fugiant. nec etiam cum omni sollicitudine et labore ac anxie

Pars

tate possunt plene ab aliquo possideri in hoc mūdo. nē
si forte dicamus q̄ plene oīa possidet q̄ plene oīa contē
nit. Sed qđ mirabile est: hoc sibi facit aīa a carne ali
quantulū inclinata: nō tñ coacta. Nam voluntarie sub
dit se carni z carnis bñplacita nitit̄ adimplere. z ideo sic
deo suo subdere cū oī exhortatōe: bñficiō z collatōe. iter
na inspiratōe p̄temnit. z in p̄prio bono. i. in p̄pria vtilita
te: non vult dei voluntatē facere. Certe si aīa nō esset pe
ior oī aīali: deū (cui filis est) deberet sup oīa diligere z
de ceteris nō curare. Si gō aīa carnē diligit: nullā car
nem nisi carnē ch̄i ames. Hec em̄ p̄ tua z toti⁹ huma
ni generis salute est sup aram crucis oblata. cui⁹ passio
nē rumīnes in corde q̄tidie. Hui⁹ em̄ passiois xp̄i me
ditatio p̄tinua mentē eleuabit. qđ agendū. qđ medita
dum. quidq; sciendū z sentiendū sit indicabit. te demū
ad ardua inflāmabit. te vilificari z p̄temni z affligi faci
et affectare. te tam in cogitatōe q̄ in locutōe ac etiam
opatione regulabit. O passio desiderabil. morsq; ad
mirabilis. Quid mirabili⁹ q̄ q̄ mors viuificet. vulne
ra sanent. sanguis albū faciat z mūdet intima. nimius
dolor nimīū dulcorē inducat. aptio lateris cor cordi con
iungit. Sz adhuc mirari nō cesses: qz sol obscurat⁹ pl⁹
solito illuminat. ignis extingit⁹ magis inflāmat. passio ig
nominiosa glorificat. Sz vere mirabile est q̄ ch̄s. i. cru
ce sitiēs inebriat. nudus existēs p̄tutū vestiment⁹ ornat
sed et eius man⁹ ligno p̄clauate nos soluūt. pedes con
fossi nos currere faciūt. emittēs sp̄m vitā inspirat. in li
gno decedēs ad celestia vocat. O passio mirabilis que
suū meditatozē alienat: z non solū reddit angelicū s̄ de
num. Nā p̄ meditatōem p̄morās in ch̄i torment⁹. etiā
seipm nō videt: nec aliud nisi ch̄m deuz: sp̄ intuet dñm
suū passum. vult seq̄ crucem bauiare. z p̄ ip̄o leuissime

B

Prima

omne bonum et malum vult portare. et ipse in corde portat celum et terram pugillo tenentem. Vult secum spinis coronari: et ipse spe glorie coronari. Vult secum in ligno sine vestimentis frigesce: et nimio amoris ardore accendi. Vult secum acetum gustare: et vino inenarrabilis dulcedinis potatur. Vult secum in cruce existens sibi illud. et ipse ab angelis honorari et a beata virgine in filium adoptari: secum volens tristiari letari. secum volens affligi consolatur et nimium iocundari. Cum christo vult in cruce pendere: et eum dulcissime christus amplexari. secum vult faciem mortis pallore perfusam inclinare. et eius caput christus elevans suavissime osculatur. O mors amabilis. o mors delectabilis. o cur loco illius crucis non fui: ut christus fuisset manibus meis et pedibus preclauatur. Certe illi ioseph ab armathia dixissem. non auferas iesum a me sed me secum sepelias in sepulchro. Non enim volo ab ipso amplius separari sed si hoc modo facere non possum corpe: saltem hoc volo facere mente. Bonum est enim secum esse. et in ipso volo tria tabernacula facere. unum in manibus. unum in pedibus. et aliud primum in latere. Ibi volo quiescere et dormire. comedere et bibere. legere et orare. et omnia mea negotia pertractare. Ibi loquor ad cor eius: et ab ipso quod voluero impetrabo. Sic faciens dulcissime matris vestigia sequar. cuius animam passionis filii gladius pertransiit: secure decetero ipsam alloquar vulneratur: et ipsam ad quod voluero inclinabo. Et non solum apparebo cum filio suo crucifixus: sed ad presepem rediens ibi cum eo iacebo puillus: ut ibidem cum suo filio suis uberibus merear ablactari. Discebo igitur lac matris cum sanguine filii: et mihi faciam unam dulcissimam portionem. O amatissima vulnera domini nostri iesu christi. Nam cum in ea quadam vice oculi subintrarem aperti: ipsi oculi sanguine sunt repleti. sicque nihil aliud vides cepi ingredi: manu palpare: donec quies

Pars

ad intima viscera charitat^{is} sue. quibus post undiq^{ue} circa
plexus reuerti nequini. Ideoq^{ue} ibi inhabito. et quibus
vescitur cibus vescor: ac ibi inebrior suo potu. Ibi tanta
abundo dulcedie ut tibi non valeam enarrare. Et q^{ui} p^{ri}us fue
rat p^{ro}pter peccatoribus in utero regiam: nunc dignat^{ur} me miserum seruū
suū intra viscera sua portare. Sed multū timeo ne ve
niant tēp^{or}is part^{es} eius et ab illis delitijs excidar q^{ui}bus fruor.
Sed certe etsi me pepit: debebit sicut m^{ater} me lactare vbe
ribus. leuare manibus. portare brachijs. cōsolari osculis
foueri gremijs. Aut certe q^{ui}d faciā scio. Quātuq^{ue} me
pariat: scio q^{ui}d sp^{iritu}s sua vulnera sunt apta. et p^{er} ea in eius
uterum itez introibo. et hoc totiens replicabo quousq^{ue}
ero sibi inseparabiliter conglobat^{us}. O cecitas filioz adez
qui p^{er} hec vulnera in christo nesciunt introire. Sup^{er} su
as vires laborant in vanū: et aperta sunt ostia ad q^{uod}etez.
An ignorat^{ur} q^{ui}d christ^{us} est gaudiū beatoz. Cur g^o tarda
tis p^{er} sui corporis foramina in illud gaudium introirez.
Quo insanitis: q^{ui} beatitudo angeloz patet et circūstā
tia et paries eius cōfracta est: et vos introire negligitis.
An forsan expectatis. q^{ui}p^{ri}us resoluat corpus vestrum
non credentes q^{ui}d in christo in p^{re}sentia aīa valeat quietari.
Sed crede mihi o hō: q^{ui} si in ipm p^{er} hec angusta foramē
na intrare contenderis. non solum aīa: sed etiā quietez
ac dulcedinē mirat^{ur} item inueniet corp^{us} tuū. et q^{ui}d carna
le est et ad carnalia tendit ex illo vulnerum introitu fiet
adeo spūale ut ceteras p^{re}ter eas q^{ui}s sentit delicias re
putet esse nihil. imo fortasse aliquā aīa p^{ro}pter aliquā obe
dientia v^{el} utilitatē dicat^{ur} esse recedendus. et caro alle
cta illa dulcedie dicet ibi esse imorandus. Et si ita acci
dit de corpe: quanta credis aīam frui dulcedine: que p^{er}
illa foramina p^{er}tingit cordi christi. Certe exprimere tibi
nequeo: s^{ed} exp^{er}ire et scito. Ecce apta est apotheca omnib^{us}

Prima

aromatibus plena et medicinalibus opulenta. Per vulnera
et fenestras intra et accipe medicinam sanatiuam, restaura-
tiuam, preseruatiuam et conseruatiuam. Ibi quicunque volueris
spiritus accipe, ibi quicunque delicata appetieris electuaria su-
me. Si etiam suauitatem unguentum volueris deliniri: per illa
intrare vulnera non postponas. Ecce aperta est ianua pa-
radysi, et per lanceam militis gladii versatilis est amorus.
Ecce lignum vite tam in ramis quam in stipite perforatum, in quibus
foraminibus nisi pedes a. affectus posueris: non poteris car-
pere fructum eius. Ecce aptus est thesaurus diuicie sapientie
et charitatis eterne. Intra ergo per vulnera aptura: et cum cogni-
tione delicias obtinebis. O quam bona lancea et boni clauis, que
apertione homini facere meruerunt. O si fuisset loco illius
lancee: exire de christi latere amplius noluissem: sed dixissem.
Hec requies mea in seculum seculi: sed habitabo quoniam elegi eam.
O stulti et tardi corde: qui ad possidendum aliquod vanum per
incerta foramina introitis: et inde etiam exire multoties non
potestis. sed ad possidendum dei filium summum bonum: cando-
rem et splendorem eternum per aptas vulnera ianuas non introi-
tis. O anima ad imaginem dei facta quomodo te potes amplius
continere. Ecce sponsus tuus dulcissimus per te vulneratus: iam
factus gloriosus te cupit amplecti et tibi dulcissima largiri
oscula: et ad ipsum negligenter festinare. Nam pro nimio amore
aperit sibi latius ut tibi tribuat cor suum, sibi etiam voluit per-
des et manus perforari: ut cum ad ipsum pueneris sicut tue manus
intrent in suas, ac pedes tui in suos: ut sibi inseparabiliter
coniungaris. Obsecro fratrem presiliu apostoli: omnia perba, hoc expiri-
coneris: et si bonum tibi videbitur inde amplius non discedas
et non dubito quod si fueris expertus: omnia propter ipsum amaritudi-
nem reputabis. Velles tunc libenter tibi illa vulnerum
ostia postquam intraueris obserari ut inde exire amplius non
valeres, et admiraberis super tuam et aliorum super his habitam cecum

Pars

tatem. Gaudebis nihilominus de tanta dulcedine quā tu senties: et intus etiā inflammabitur cor tuum: ut quasi nitens aīa de corpore exire velit et materialiter in chri vulnere habitarē. Et inebriabitur aīa a tāta dulcedine et fervore et vix poterit eā ad aliud inclinare. **O** vulnera corda sacra vulnerabilia: et mētes congelatas in flāmantia: et pectora adamantina liquefacietia per amorem. **O** certe vita dulcedo et spes nra. Si tamē per meditacōem istius passionis ad illā pueneris dulcedinē de qua dixi vel etiā ad maiorem attēde ne vel ipsam passionē meditari propter aliquē dulcedinē tpalem. sed ut tui creatoris bñficiū recognoscēs in eius accēdaris amore. Et hec dñs sp esse tua continua orō.

Oratio deuotissima

Domine sancte pater omnipotens eterne deus propter tuā largitatem et filiū tuū qui pro me sustinuit passionē et mortē: et matrem eius excellētissimā scitatem: atque beati Francisci et omnium sanctorum merita: concede mihi pater et oī tuo bñficio indiguo: ut te solū diligā. tuo amore semper ferueā. tuū honorem semper sitiā. bñficiū passiōis continue in corde habeā. meā miseriam recognoscā. et ab oībus peccatis et premni cupias nihil me afficiat nisi tu: nihil me perstet nisi culpa. Amen.

Qualiter dñs hō nati ad ppatiendū chro crucifixo

Ad ppatiendū dño iesu chro crucifixo. **Ca. II.**
Primo studeas quantum potes te vnire illi per feruentem amorē. Nam quanto feruentius diliges eū: tanto magis sue ppatieris passioni. et quanto plius ei ppatiaris: tanto plius erga eū tuus accendetur affectus. Vnde sic mutuo se augēbunt dilectio et cōpassio donec venias ad pfectū: nisi si remāserit propter aliquā tuam miseriam. Et precipue studeas abijcere omnem psumptiōem. diffidentiam et negligentiam. Debet enim hō tā nobile opus aggredi humiliter. confidēter et instanter: et cū quāta potest mūdicia cordis. Et quis hō videat

Prima

est sibi indignus et nequam: nihilominus non desistat
quod ipse pro peccatis crucifixus est. ¶ Ad patiendum pro
crucifixo Instructio prima. ¶ Primo igitur sic sibi uniar
amor: ut cor tuum iam sibi non tibi videatur iunctum. Quomodo
enim tunc non senties eius vulnera: aut quas passiones habet quod
non profundat cor tuum. Studeas ergo quantum potes ut cor
tuum intret in ipsum totaliter. et te extra ipsum reputes esse nihil
ac de te extra ipsum tanquam de nihilo curabis. Tota cura
tua vertatur ad penam circa dominum tuum passum. Nam eius es quicquid
es: nec debes alteri de te quicquid exhibere. Si ergo
translatus in ipsum sic fueris non possum credere quod eius vul-
neribus vulnereris: et profundaris eius humilissimis illusionibus et
opprobriis. Tunc quantam iocunditatem et dulcedinem asse-
quaris: dominus per suam misericordiam te faciat expirare. Vale enim
scirem hoc tibi calamo declarare. Et si hec tibi nimis al-
ta videntur: nec ad hec bene perungere poteris sicut velles: po-
tes te adhuc exercere modo alio grossiori subsequenti.

¶ Instructio secunda ¶ Debes enim cogitare quantam pas-
sionem sustineres si excoziareris sicut beatus Bartholome-
us. vel assareris ut beatus Laurentius: aut usque ad ossa car-
nes tue dentibus ferreis lacerarentur. et alia etiam cogita pe-
nas quas volueris et passiones. Et cum ista cogitatio super
te preceperis quandam horrorem nimie passionis. tunc cogita quod
dominus noster Iesus Christus pro te vilissimo peccatore multo graviores et
intolerabiliores sustinuit in cruce dolores quam tu sustine-
res in passionibus superdictis. Tunc ergo ruminata in corde tuo
quantam sustinuit angustiam et afflictionem et quantum amor
ad hoc ipsum induxit. Et sic meditatio afficiat cor tuum illis
doloribus quantum poteris: et quasi illos sustineres amarissimis
lachrymis profundaris. nec dubium quod in dulcedinem maximam
puertantur. ¶ Instructio tertia ¶ Et si adhuc hoc tibi non
valet: melius expire. Facias tibi unum bonum flagellum mul-

Pars

tum afflictivū z nō nimis lesivū: z in abscondito egregie
te flagella. nō parcēs corpi donec fuerit bñ pfusus dolo-
re. Et tūc cū illos senties dolores: ad chm passus diri-
ge cogitatū tuū z meditare q̄ dulcē dilect⁹ spōsus tuus
amor tu⁹. desiderīū aīe tue. āgeloz solaciū. btōz p̄miū.
dñs iesus ch̄s p̄ te vilissimo stercore voluit ī suo corpe
q̄si sine p̄patione sustinē mltos intēsiores dolores. Et nō
dubites q̄ vltimū istō remediū multū valet. q̄ p̄ passio-
nes addiscit hō p̄pati patiēti. Ad hec oīa addas oīo
nē: vt q̄si p̄tinue dep̄cer⁹ dñm iesum ch̄m: vt suis vulne-
rib⁹ mentē tuā vulneret. z vt p̄ ipas passioēs z vulnera
a sua largitate ipetres q̄d intēdis. ¶ Instructio q̄rta.
Et si hec oīa nō valēt tibi p̄p̄ duriciē cordis tuī: tan-
q̄ sterē⁹ abhorrēs plores amare z dicas. Vsq̄q̄ cordis
mei neq̄cia p̄ualebit aduersus iesum dñm meū passum
cui⁹ vulnera vicerūt diaboli p̄tēz. supauerūt p̄mi pa-
rent⁹ veneficia. p̄fregerūt portas īferni. z aperuerūt por-
tas p̄adyli. z intm̄ abūdat malicia cordis mei: vt nō de-
iuncta tāta excellētissima bonitate. Quid ḡ me neq̄⁹
z q̄d mai⁹ malicia cordis mei? Heu mihi q̄d faciā q̄ ni-
miū infirm⁹ a passioe dñi mei iesu ch̄i neq̄o recipe me-
dicinā. Nō cessent oculi mei a ploratu donec lachrymarū
abundātia demolliat duriciam cordis mei. Heu heu q̄
sibo a spū tuo: q̄d faciā exq̄ aīe mee vitā nescio inuenire.
z erga me summā diffusionē diuīe clemētie nō valeo de-
gustare. Sedebo in sterq̄linio: z ment⁹ mee sanie testa-
radā. affligā me decetero nec aliq̄ten⁹ mihi parcam: do-
nec in afflictōe inueniā dñm meū afflictiū. Nūq̄ est cer-
te quō hō h̄z patientiā ī seip̄o: vidēs tantā nequiciam
cordis sui z nō doleat. O cor pessimū imo diabolicū
vsq̄q̄ resistes largitati imēse. Quare mag⁹ delectaris
ī vulnerib⁹ peccati q̄ ī vulnerib⁹ iesu ch̄i. Quare

Prima

magis compateris parue puncture pedis tui q̄ grauiſſime morti dñi tui ⁊ intentiſſimo dolori capitis ſui vite aīe tue ch̄ri: vbi maior ibecillitas ⁊ infania: **O** hō nō ne tibi videat q̄ illū pl⁹ diligis cui pl⁹ pateris i dolore: ⁊ nūq̄d q̄ pl⁹ diligis pedē tuū q̄ dñs tuū. qz ſalti pedis pl⁹ pateris in pua afflictōe: ⁊ in illū q̄si cor tuū tēdis: q̄ illi ſc̄s dño deo tuo i maxia angustia ⁊ dolore: ⁊ pax aut nīhil inclināt cor tuū ad ipm. **O** cecitas imenſa. o ſerpen-
tibus deteriores q̄ in afflictōe ppatiēdo capiti totū cor-
pus ſuū exponūt flagello. **S**z certe videt q̄ tanq̄ mem-
bra putrida iam ſum⁹ exciſi a capite n̄ro ieſu ch̄ro: quia
ip̄o vulnerato ei⁹ vulnera nō ſentim⁹. **H**eu heu domie
mi q̄re me feciſti ſi nō debeo tibi eſſe p̄iunct⁹. aut ſi tibi
ſum p̄iunct⁹: q̄re nō ſum tecū pari⁹ vulnerat⁹: **P**ro me
dñe p me vulnerat⁹ es: nō p te. ⁊ tu vulnera portas nō
ego. **Q**uid eſt hoc: ego debeo eſſe ſubiectū vulnerē ⁊ nō
tu: qz ego ſum q̄ peccaui. ego q̄ inique egi. ſz tu q̄ es ino-
cens ouis q̄d feciſti: **A**lertant obſecro vulnera hec iſme
⁊ in domū patr⁹ mei. **R**edde nobis dñe redde vulnera
n̄ra: ne tu (q̄ innocēs es) nocēs appareas: retinēs vulne-
ra aliena. aut ſalcē tecū vulnera corda n̄ra. **E**n mori vo-
lo niſi vulneres mentē meā. **A**bhorreo videre cor meū
nō vulneratū: cū videā te ſaluatorē meū ſic p me viliſſi-
mo cruci affixū. **A**ut q̄ dñe ieſu me tecū conuulnera: aut
certe da mihi licentiā trāſuerberandi meipm materiali
gladio. **N**olo em̄ dñe ſine vulnere viuere: quia te video
vulneratū. **S**i hec oīa nō valuerint tibi tam nobiliſſi-
mo bñficio es indign⁹: ⁊ de cetero nō reputes te hōiem
ſz beſtiā. ⁊ cū feris ſit habitatio tua: qz indign⁹ es cōſor-
tio aliorū. **F**orte tñ ſi multū te humiliauerit ille q̄ reſpe-
xit humilitatē ancille ſue reſpiciet humilitatē aīe tue. et
dabit tibi cor nouū vt cognoſcas dñm deū tuū paſſum.

Paras

Sed quā dñe iesu quā hoc erit. Differre dñe mors mihi
est: si multū expectaueris forte desiderio liquefiā: et post
modū i liquido vulnera pmanētia in pmi nō valebūt.
Nā aīa mea dñe incipit iam languere et q̄si ad nihilum
redigo: desiderās tuīs vulneribz consolari. O dñe iesu
vbi est sapia tua: An ignoras q̄ meli⁹ est te hīe creatu-
ram tuā vulneratā q̄ ad nihilūz redactā. Nō ḡ me q̄so
differas vulnerare. ne multa dilatatōe amittas quē tuo
p̄cioso sanguine redemisti. Curre curre dñe iesu curre et
me vulnera. qz fortasse nihil de me inuenies si expectas
S; heu mihi q̄ vilis factus sum: qz vides etiā q̄ deus
(q̄ inimicos diligit) me odiat. Nunqd̄ ḡ plus q̄ inimi-
cus fact⁹ sum. Nā (vt inimicos redimeret) voluit letali-
ter vulnerari. et ego deficio et nō vides curare. Nō enim
peto vt p̄ me ampli⁹ vulneres: s; vt mihi q̄si iā mortuo
applicet sua vulnera et reuiuā. Dñe iesu ferrū tuā crea-
turam insensibilē voluisti tuū corp⁹ vulnerādo intrare.
et me tuā creaturā rōnalem intrare p̄ iam facta vulnera
non p̄mittis. Quid est hoc: Nunqd̄ cor meū est durius
et vili⁹ oī ferro: an cogitas q̄ crudelius est. S; mea cru-
delitas nō tibi oberit si intrauero: cū amodo sis impas-
sibilis. Quātiūcūqz em̄ intrem p̄ tua vulnera et dis-
curram et tuas carnes comedā p̄ amore sp̄ impassibilis
pmanebis et me⁹ satiesbit appetit⁹. ita tñ q̄ amplius in-
cendat. S; quid vociferabor ampli⁹: tardas et non ve-
nis. et iam lassat⁹ desiderio incipio insanire. Amor ēgit
et nō ratio. et curro cū impetu q̄cūqz me volueris inclina-
re. Nam q̄ me vidēt deridēt. et q̄ tuo amore sim ebrius
nō p̄gnoscūt. Dicūt em̄. qd̄ iste insan⁹ vociferat in pla-
teis. et q̄ntum sit desideriu⁹ nō aduertunt. Ignorant q̄
amor tu⁹ intēsus impedit vsum sensus. et q̄ q̄ te feruen-
ter querit seipm et oīa derelinquit. et q̄ te q̄rit puro corde

¶

Prima

Ne pax de extrinsecis curat: vt etiam quid faciat multo
riens non aduertat. Veni dñe bone iesu ⁊ noli ampli⁹
sardare ne pre nimio desiderio fiam simplr sine sensu: s̃
forsitan s̃ requir̃: vt cū ab oībus fuero abstract⁹ pu
rus intrem p tua vulnera gloriosa quib⁹ tunc plenarie
vulneres amanti. Tunc clamabo ⁊ dicā. heu mihi dñe
mi iesu quō te video crudeliter vulneratū. quāto dolo
re te video aggrauatū. quis mihi hoc tribuat vt pro te
moriar dulcissime dñe iesu. Te videre viuere in tanto
dolore sustinere non possum. te aspicere horreo supra
modū. te etiam liberari mors mihi esset. ⁊ idō angustie
sunt mihi vndiq; ⁊ quid eligam ignoro: nisi tecū parit̃
crucifigi. Tuas angustias p̃siderās in meipso deficio ⁊
iam exanimis efficio: pre dolore q̃ p me sustines tanta
mala. Quid fecisti dñe: quare p me vilissimo tu altissi
mus ascendisti in crucē? Et quid sum ego vilissim⁹ ver
mis. putredo detestabilis: p quo tu dñs oīm debeas sis
affligi. cum tu sis sapia patris. Quare talē p̃mutatōez
fecisti vt dares vitam p morte. veritatē p vanitate. gra
tiam p malicia. gloriā p miseria. Quis (quare hoc tu
potens feceris) poterit cogitare vel indicare. Nimia fu
it dilectio tua. ⁊ in s̃ apparuit abyssus tue. s̃ mensitas
pietatis. Nō em̃ in te video cām mort̃: nisi supabundā
tiam charitat̃. Nōne meli⁹ erat bone iesu vt nō essem:
q̃ vt fact⁹ te occiderem. Et cur carnes meas nō lacero
pre dolore. aut quō me oīs creatura nō occidit q̃ fui oc
casio tue mort̃? Nōne mirabile videt̃ me cogitare te tā
nobilissimū ⁊ benignissimū dñm p me tā vilissimo mor
tuū: ⁊ nō statim me deficere pre nimia tristitia. Et quō
(si nō esset tue p̃riū volūtati) me materiali gladio non
occido p̃ dolore q̃ fui occasio tue mort̃? Cum pugna s̃
magna me debeo sustinere: sicut sustinerem aliquē in

Par's

initium meum coram oculis meis cum video quē toto corde occidere affectarē quīvis nō auderē aliq̄ rōne. Nō ne & hoc nequissimū est q̄ post tam admirabile & fructuosum tue passionis bñficiū nō cesso peccare in cōspēctu oculorū tuorū. ac si tua passio nihil esset. Te mihi dedisti & te renuo. tenebras effugasti & ipas incurro. mundum abiiecisti & ipm eligo. An non vides patientissime domine iesu q̄ semp nitor facere tue contrarium volūtatī. & in facie tibi resisto aperte. Si dicas nolo vt hoc facias: dico volo. si dicas volo vt hoc fiat: dico nolo.

Scio te dominū meū summū bonū esse & nihil ego suū & ad te ac si nihil esses non aspicio. sed conuerto cordis & corporis mei faciem ad ea que vana sunt. & aliquādo ad que incongruū est nominare. & sic eis cor meū amoris vinculo colligatur: vt ad te (cuius est) nequeat eleuari. & hoc certe detestabilis abusus est. Sed nunq̄d bone domine iesu voluisti pro me frustra mori: qui quē sic chare emisti pro nihilo perdidisti. Ne tecum occidas & pariter transigas: ne a te valeam amplius separari. & tecum possim viuere in eternū. Amen.

Oratio Deuotissima

Domine iesu chris te cor meū tuīs vulneribz saucia & tuo sanguine inebria mentes meā. vt quācumq̄ me vertā sp̄ te videā crucifixum. & qcqd aspexero tuo sanguine mihi appareat rubricatū: vt sic in te cor⁹ tendens nihil p̄ter te valeā inuenire: nihil nisi tua vulnera valeā inuenire. Hec mihi sit consolatio tecū mi dñe vulnerari. hec icima sit mihi affectio s̄ te aliquid meditari. Nō quiescat cor meū bone iesu donec inueniat te cētrū suū. Ibi cubet: ibi suū terminet appetitū. Amē.

Meditatio cōpassiua in parascene doloris quē tunc habuit btā ygo Maria

Ma. III.

Prima

Stabat iuxta crucē iesu mater eius. **O** dñā mea
vbi stabas? Nunquid tm̄ iuxta crucem. in o certe
in cruce cū filio. Ibi em̄ crucifixa eras secū. h̄ h̄ di/
statiq; ipe in corpe. tu aut̄ i corde. Necnō z ei⁹ vulnera
p corpus eius dispersa sunt in corde tuo vnita. Ibi dñā
lanceatū est cor tuū. ibi sp̄itis coronatū. ibi illusum. ex/
probratū. z p̄umelijs plenā: ac aceto z felle poratū. **O**
dñā cur iuisti imolari p nob̄. nunqd nō sufficiebat filij
passio nobis nisi crucifigeretur z mater. **O** cor amoris
cur puersum es in globum doloris? Aspicio dñā cor tu
um: z iam non cor h̄ myzham z absynthij z fel video.
Quero matrē dei z ecce inuenio sputa. flagella z vulne
ra: qz tota cōuersa es in ista. **O** amaritudine plena qd
fecisti. cur vas sanctatis fecisti vas penalitatis. **O** dñā
quare nō es solitaria in camera tua. quare iuisti ad cal
uarie locum. non est tua p̄suetudo dñā ad talia specta
culapperare. **C**ur te non retinuit pudor mulieris. cur te
nō retinuit horror facinoris. cur te nō retinuit verecun
dia s̄ginitatis. cur te non retinuit loci turpitudine. mul
titudine vulgi. detestatio mali? **C**ur te non retinuit cla
moris vehementia. stultoꝝ vesanīa. demoniacoz cater
ua? **H**ec non cōsiderasti dñā: qz cor tuū alienatum a te
erat p̄ dolore. non erat in te h̄ in afflictione filij z i vul
neribus vnici. z i morte dilecti. **N**ō p̄siderabat cor tuū
vulg⁹: h̄ vuln⁹. nō pressurā. h̄ fixurā. nō clamorē h̄ lūorē
non horrorem h̄ dolorē. **R**euertere dñā ad locū p̄stinū
ne cum p̄cussione pastoris te etiā amittamus: vt non
vna hora vtriusq; priuemur regimine. **N**on est cōsue
tudo dñā mulieres tali morte p̄demnari. nec etiā con
tra te dñā sententia est pmulgata. **S**ed vt puto hec au
dire non potes: quia amaritudine repleta es. totū cor
tuū versū est dñā circa filij tui passionē. **O** mira res. co

Paro

sa es in vulneribus christi. totus christus crucifixus est
in intimis visceribus cordis tui. Quomodo est hoc quod continens
sit in contento? O homo vulnera cor tuum si vis hanc intellige
re questionem. aperit cor tuum clavis et lancea et veritas sub
intrabit. Non enim intrabit sol iusticie in cor clausum. Si
o vulnerata domina vulnera corda nostra: et in cordibus nostris
tuam et filij tui renoua passionem. Cor tuum vulneratum iun
ge cordi nostro ut tecum tuis vulneribus pariter vulneremur
Cur hoc tuum cor saltem domina non habeo: ut quocumque per
gam semper tuo filio videam te confitam. O domina si non vis
mihi dare tuum filium crucifixum: nec cor tuum vulneratum.
saltem queso mihi tribue filij tui vulnera contumeliasque
et illusiones ac opprobria: et illa que in te sentis. Que enim
mater est: que (si posset) et a se et a suo filio non auferret
passiones et in suo poneret suo. Aut si sic inebriata es istis
quod nec ea vis a tuo corde nec a tuo filio separare aut ea ali
cui tribuere: saltem domina illis ignominijs et vulneribus in
dignissimum me iunge: ut tibi et filio tuo solacium sit ha
bere socium penarum. O quam beatus essem si possem vobis sal
tem in vulneribus sociari. Nam quid est maius hodie domina
mea quam habere cor iunctum cordi tuo et filij tui corpori pro
raro? Nonne cor tuum plenum est gratie illius. Et si aper
tum est quomodo gratia illa non decurrit in cor sibi iunctum. Et si
filius tuus gloria est beatorum: quomodo si prostratum est corpus
eius non emanat illius dulcedo glorie in cor sibi iunctum?
Non enim intelligo aliter posse esse: sed timeo ne sumus alii
quam longe et credamus esse prope. O domina mea quare mihi
quod peto non tribuis: si te offendi per iusticia cor meum vul
nera. si tibi seruiui: nunc pro mercede peto vulnera. Et
ubi est domina ubi est pietas tua. ubi est imensa clementia
tua: quare facta es mihi crudelis quam semper fuisti benigna: que
te facta es mihi amara que semper fuisti dulcis et pia. Quare

Prima

facta es mihi auara que semp fuisti liberalis et largi.
Non peto a te dñi a solem neq; sidera: sed peto vulnera.
Quid hoc est si de istis vulneribus es auara: aut a me
dñi vitam auferas corpale: aut cor meū vulnera. Ele
recundū eī et opprobriofus est mihi videre dñm meum
iesum vulneratū et te puulneratā dñaz: et me seruū vilis /
simū p̄trāsire illesum. Certo scio qđ faciā. vel te sine ces
satione v̄l intermissiōe cū clamore et lachrymis tuis pe
dib; puolut⁹. postulabo et tibi ero nimīū importunus.
aut hec mihi tribues. aut si me pcusser; vt recedā. tñ sta
bo et tua sustinebo flagella donec ero vndiq; vulnerat⁹
nec aliud a te nisi vulnera peto. Si autē sine pcussione
blādiri voluer; pseuerabo p̄stās et tua recipiā blādimē
ta. et ip̄e blādicie cor meū tuo vulnerabūt amore. Si āc
nec quicq; fecer; vel dixer; tunc cor meū vulnerabit tris
ticia et dolore. et sic sine dolore nō recedam.

Circa passionē dñi sex sunt p̄sideranda

Altera circa passionē dñi iesu sic p̄t hō. **Ca. III.**
se habere vt sex p̄sideret circa eā. Pr̄mo ad imi
tandū. Secūdo ad p̄patiendū. Tercio ad admiran
dum. Quarto ad exultandū. Quinto ad resoluendū.
Sexto ad quiescendū. **P**rimo igit eā p̄sideret ad imi
tandū. Hec eī est summa et p̄fectissima ch̄iani imita
tio. hec est summa et p̄fectissima vita imitādo ch̄istum
hec est summa et p̄fecta religio et r̄ligiosa p̄fectio. hec est
regula et exemplar p̄fectiōis omnis vite et p̄turis. i. ch̄i
stum imitari in passione et morte. Sic ḡ regula nostra
v̄uendi passio saluatoris. et tanto ampli⁹ in hoc cōsole
mur quāto ampli⁹ ch̄io p̄formamur. et tanto ampli⁹ de
solemur quāto ab h̄ exēplari et reglā ampli⁹ elōgamur.
Sp̄ ḡ quantū in nob̄ est velim⁹ ab oib; p̄culcari. deſci.
vilipendi. illudi. p̄sequi. flagellari. et in diuinis obse

Par's

Quis ab omnibus exprobari. Simus nudus cum eo nu-
do. et nihil penitus cupiamus habere. imo habere aliqd
sit nobis grauissima pena et dolor intensus. nihil autem
habere plena exultatio. Abhorreamus dulcia et delecta-
bilia degustare. et potius velimus vilibus et amaris ci-
bari. et desideremus qd quilibet cibaria felleum nobis po-
tius qm melleum ferant saporem. quia ipse christus felle
et aceto fuit potatus. Et vt breuiter dicam considere-
mus que pro nobis sustinuit. qualiter in passionibus se
habuit. et nos p modulo nostro quantum possumus con-
formemur eidem. ¶ Scdo debet eam homo considerare
ad compatiendum. Debemus em considerare ipsius fla-
gella. illusiones. et opprobria. et in corde nro ruminare et
imaginari quanta ibi fuit deieccio et contemptus erga
dñm nostrum iesum christum. quantus dolor: quantave
affliccio in corde et in corpore. Sic et rone passiois et com-
passionis p peccat' nris fuit. Consideremus q̄ quanta tunc
amaritudine repletus erat angeloz dulcedo. quantumqz
aggrauabat cu nō tm pene illatio et nra ingratitudo. h
et assistent' matris affliccio quā sic diligebat. et qsi defi-
cere pre passionis dolore videbat. Ibi fili' crucifige-
batur cu matre. et ppter mutuā et intensam dilectionem ex
passione mutua erat nimia affliccio vtriusqz. et marie
cu p inuicē paterent. Sciebat mat' qd fili' patiebat pro
ipa sicut p reliquis redimendis. sciebat fili' et certissime
scrutabat qd suus gladius et passione matr' aīa per-
transibat. vñ passio filij erat passio matris. Eya q̄ chri-
stiane hec verte et couerte in corde tuo. et totū cor tuū re-
ple cōuic'is illis et penis: vidēs dñm tuū et sp̄ osū tuū
pro te talia sustinere. Si em ei p amorē bñ vnus fueris:
tunc ppatieris eidē. si autē non sentis dolorem capitis:
quō es vnū cū ipo. Et sicut plus compatiendū ē capiti

Prima

¶ ceteris membris. sic magis sine comparatione sibi compa-
ri debemus plus quam quantuncumque dilecto filio vel amico
Imo plus quam tibi ipsi si omnia predicta patereris. Nunc ergo charissi-
mi felle et absinthio atque myrrha inebuemur: et solum ei
vulnera sentiamus. transfigant cordis nostri intima ei con-
vicia. flagella et vulnera. nec in nobis sit quod non profundas
passionis dolore et affligat intense. ¶ Tercio consideremus
mus eam ad admirandum. Si enim consideremus: quis. que.
per quibus. et a quibus passus est multum mirari debemus.
Primo quod paritur. scilicet filius dei verus summe potens. sapi-
ens. et bonus. et simpliciter quicquid nobilitatis ei attribueris
nihil est adhuc respectu magnitudinis sue. Omnia quan-
tumcumque bona sint et magna: sunt sicut quedam favilla:
Imo quedam vanitas in comparatione ipsius. Secundo quod paritur
scilicet peregrinatione. fugam. sitim. famem calorem. frigus. te-
rationes. horrores. persecutiones. observationes. sputa. op-
probria. vincula. flagella. illusiones et dolores. plagas
et vulnera. Conspuit enim gloria. condemnat iusticia. iudex
iudicat. inoffensus inculpat. innocens infamat. deus blas-
phemat. christus perculcat. occidit vitam. obscuratur sol. luna
benignat. sidera dissipant. Et hec omnia tolerat patienter
ut agnus: cum solo nutu omnem creaturam demergere possit
in profundum inferni. Tercio per quibus hec patitur. Pro ne-
quissimis mancipiis. per sceleratissimis inimicis. imo pro
diabolicis viris: et per imitationem diaboli filijs. per contem-
ptibus divine maiestatis et divine honoris ingratis. Er-
go talis et tantus talia et tanta per tam vilissimis et abiectis-
simis passus est. Quarto a quibus. scilicet a specialiter predilectis
et alijs preelectis quibus omnem benignitatem ostendit. A vilissi-
mis maximus. a stultissimis sapientissimus: quia dei verbum
et dei sapientia. ab impijs summe peris. a sanie fetidissima splen-
dor eternus. In his ergo omnibus in divine benignitatis ex

Pars

largitatis admirationē eleuēmur. ¶ Quarto confide-
remus eam ad exultandū. Exultare in ea debem⁹ de re-
demptione humana, restauratōe angelica, ⁊ diuina cle-
mentia. De rēdemptōe humana sine dubio nimis gau-
dere debem⁹ facta p̄ ch̄i passionē ⁊ mortē. Quis queso
nō exulcet ⁊ gaudeat cū cernit se p̄ hāc beatissimā passio-
nem liberatū a damnatōe eterna, a culpe ignominia, a
potestate diabolica? S; quis nō exulcet in īmensū cū
cernit deū ipm̄ intm̄ diligere vt tante vilitati ⁊ penali-
tati subiecerit semetipm̄ p̄ eo? Non (q̄ gaudeat de eius
vilitate ⁊ passiōe) dico s; de ei⁹ effectū: affectusq; ⁊ amor-
is manifestatiōe. Quis p̄nceps in regno vel imperio
alicui⁹ impatoris vel regis: cernēs se tantū a rege vel im-
peratore diligi vt parat⁹ esset mori p̄ ipso: nō gauderet
⁊ exultaret? q̄nto mag⁹ nos vilissimī hoies ⁊ nephādis-
simī p̄ctōres ⁊ p̄ui gaudere debem⁹ ⁊ exultare cū vide-
mus regē regū ⁊ dñm dñantiū ⁊ creatorē nostrū iesum
nos ita p̄tinue diligere vt imolauerit seipm̄ p̄ nob̄ in tā
turpi ⁊ vilissima morte. Debem⁹ etiā sup̄extolli īmen-
sa exultatiōe. Plus em̄ sine p̄patione me diligit q̄ ego
meipm̄. Gaudeam⁹ etiā ⁊ exultem⁹ q̄ p̄ ch̄i passionē
restaurata est angelica ruina. Magna iocūditas debz
nob̄ esse cū videmus p̄ ch̄i mortē tam nobile collegiū
repari de nobis: vt fiat vnū ouile ⁊ vnus pastor ⁊ simus
vnū in vno. In h̄ em̄ dz tota celestis curia ⁊ etiā milita-
ris ecclia gratulari. O certe amabilis ⁊ venerabilis pas-
sio saluatoris q̄ sic diiuncta p̄iungis ⁊ tam sequestrata
p̄glutinas ⁊ vnīs firmissime insimul. stringisq; vinculo
p̄summati amoris ⁊ felicitate gaudiū sempiterni. Pre-
cipue aut̄ gaudere ⁊ exultare debem⁹ cernētes in supra-
dictis oīb; sumā clementiaz dñi deiq; n̄r̄ iesu ch̄i. Hoc
p̄uro summā esse gloriā brōy tā hoīm q̄ etiā angeloy

¶

Prima

quanto intimius et profundius contemplant clementiam et beniuolentiam dei et imensitatem bonitatis eius. et hoc debet esse cuiuslibet contemplantis exultatio medullarum. Sed ubi queso magis apparet diffusio bonitatis diuine et benignissime clementie dulcissimi et amantissimi patris et domini nostri iesu christi quam in passione sua. ubi talia. tanta. tam turpia et grauia sustinere voluit pro inimico suo liberando et glorificando. pro vanitate quadam digna morte eterna. In istud gaudium intret homo et reficiatur magnificencia benignitatis diuine. Accedat homo ad cor altum: et in corde suo exaltetur excellentissima et inenarrabilis clementia christi passi etc. ¶ Quinto etiam consideremus beatissimam christi passionem ad cordium nostrorum resolutionem in christum. et hoc etiam per perfectam transformatiorem in ipsum. quod fit quando homo non solum unitatur. comparatur. admiratur et exultat. sed etiam totus homo conuertitur in eum. id est dominum nostrum iesum christum crucifixum: ut iam quasi ubique et semper crucifixus sibi occurrat. Immo tunc ille vere in ipsum resoluitur homo quando exiens ex se et suppositus vniuersis: immo super se abstractus ab omnibus totus est conuersus in dominum suum passum: ut nihil videat aut sentiat intra seipsum nisi christum crucifixum. illusum. exprobratum et passum pro nobis. ¶ Sexto consideremus eandem beatissimam christi passionem ad quietem dulcoris interni. quod fit quando resolutus homo (ut dixi) sitibundus eandem passionem ruminare non cessat. et intras semper posse suum illum passionis thesaurum humiliter et deuote: liquefit amore deuoto. et feruida deuotione vel dilectione deficit a se: et redeficit in christo crucifixo. Sed quanto ei plus inheret et appodiat: tanto amplius deuotissimo amore in se deficit et liquefit. et quanto plus deficit a se amore et deuotione tanto amplius eidem dilecto pro se mortuo inheret et plus requiescit in eo: Et sic mutuo se augent adhesio amoris et deuotio donec tota

Pars

sponsa sua absorbeat ab illo camino amoris passionis dilecti. Sic in amplexibus sponsi soporata quiescat quod clamat et dicit. Adiuro vos filie hierusalem ne euigiletis neque suscite / re faciatis dilectam donec ipsa velit etc. ¶ Sic ergo circa passionem domini debet esse imitatio ad purgationem mentis et dilectionem. Passio ad unionem et amorem. admiratio ad mentis elevationem. gaudium et exultatio ad cordis dilatationem et resolutionem ad perfectam conformationem. quies et pausatio ad deuotionis summationem.

¶ Qualis passio domini adaptatur quattuor affectibus animi.

Sed necdum ruminare cessem? **Chri.** **Ca. V.**
Singularissimam passionem. ut per eam dirigamur in omnia bona affectus. fructus. sapientia. cogitatio. locutio et operatio.

Sed primo de quattuor affectibus animi videamus: quod scilicet. gaudium. dolor. spes. et timor. In hac autem beatissima passione datur nobilissimi gaudij materia et vehemens exultatio. Ibi est etiam omnis inutilis et nociui gaudij resecatio.

Gaudium Ibi est maior materia gaudij et exultationis quam circa christi passionem quam ab omni prete diaboli liberamur. a culpa et pena absolui mur. in dei filios adoptamur. et christo in matrimonium iungimur: qua etiam gratia elargitur. celus aperitur. gloria offertur et datur. Ubi maior est et excellentior gaudij materia quam ut videamus nos a deo tantum diligere ut talia voluerit pati pro nobis.

¶ Est etiam ibi inutilis et nociui gaudij resecatio. Considera domini nostri passionem beatissimam et videbis quomodo resecanda est omnis consolatio corporalis et omne gaudium corporale et omnis laus humana. **Dolor** Est etiam in hac vilissima passione materia immensis doloris. In dolore enim domini nostri iesu christi debemus intus sibi condolere et compati. Debemus etiam ei condolere et multum dolere quod peccata nostra fuerunt sibi occasio tante

Prima

abiectionis et tam imense afflictionis. **Spes** Est in
sup ibi materia spei. Qui enim proprio filio suo non peccat
sed pro nobis omnibus tradidit illum. quomodo etiam cum illo nobis omnia
donauit. **Timor** Est etiam ibi vehementer materia ti-
moris. Si enim sic pro delictis nostris passus est homo deus
(in quo non potuit esse peccatum) quanto magis punient pecca-
tores. Si enim sic actum est in viridi: quod fiet in arido. Inui-
cem autem coniunge. scilicet gaudium et dolorem: spemque ac timorem:
ne desperationem incurras vel presumptionem. Et sic aliquoties
adaptatio de quatuor animi affectibus patet.

¶ Quo passio domini adaptatur singulis personis: et
primo quomodo fidei. **Ca. VI.**

Nunc aliquantulum de personis videamus diuinis.
Quid dicemus de fide? Dico quod hec est robur et
fundamentum totius christiane fidei vel religionis.
Pero an deus erat ille qui passus est: an non? Si sic ha-
beo positum: quia ipsa passio veram humanitatem demon-
strat. et sic patet ipsum esse verum deum et hominem. Si autem dubitas
ostendo tibi ex ipsa passione ipsum fuisse deum. Nam si non erat
deus et dicebat se deum esse: erat superbissimus hominum: imo
et demonum. quia lucifer nunquam dixit se esse deum: licet quan-
tum ad aliquid voluerit esse similis altissimo. Sed sic super-
bum impossibile est tantam deiectionem, illusionem, passionem
et ignominiosam mortem subire tam voluntarie, tam hu-
militer, tam pacifice, et velle culpatoribus reputari. **¶** Quod
christus se deum ostendere noluit sed multotiens occultauit. Si
enim non erat deus et volebat se ostendere deum: quicquid fuis-
set vilitatis, fragilitatis et deiectionis occultasset pro posse.
Ideoque nec famem, nec sitim, nec laborem, nec fatigationem,
nec lachrymarum, nec timorem, nec ullum dolorem ostendisset
sed si habuisset libenter occultasset. Nec enim multum cu-
rasset se ostendere hominem: et maxime passibilem et mortalem.

Pars

sed q̄ videret esse apparentie. sublimitatis. z magnificē-
tie. vt posset aliquo modo credi de⁹. Suffecisset superbo
credi de⁹: nō multū curasset reputari hō. Cū hec simul
credere sit difficillimū nimis z par ad elationē superbi
faceret reputari hō mortalis. ¶ Q̄ volūtarie passus
est. Quō obsecro dixisset. trist⁹ est aīa mea vsq; ad mor-
tem: quō se dixisset filiū hoīs. si dicas q̄ non volūtarie
sed inuite passus est hoc stare nō p̄t. qz ip̄e dixerat. Ec-
ce ascendimus hierosolimā z fili⁹ hoīs tradet vt cruci-
figatur zc. Et n̄ p̄dixit oīa. ¶ Q̄ nō ad aliquā deceptio-
nem hoc fecit. Si dicas q̄ hec ad deceptōem fecit: h̄ ni-
hil est. q̄ scz aliquis se velit morti tradere p̄pter aliquā
deceptōem. ¶ Q̄ non simulatiue s̄ vere moriebat. Si
dicas q̄ videbat mori sed nō moriebat. Ad hoc dico q̄
nullo mō hō q̄ntumcūq; maliciōsus seu etiā diabolic⁹:
nec etiā diabolus hoc fecisset: qz non erat ista via tradē-
da ad credendū aliquē nō deū esse deū: s̄ poti⁹ moriebat
Q̄ patet qz discipuli eius relicto eo abierūt. z (vt dicitur)
in sola f̄gine remāsit fides ecclie. Stultissimū em̄ z in-
credibile est nec etiā licet dicere nec etiā cogitare q̄ hō
quantūcūq; diabolic⁹ pcuraret se ab om̄ib; p̄ deo co-
li. tam ignominiosa morte z vilissima deiectione: s̄ poti⁹
e contrario. cū passio crucis sit iudeis scandalū. gentibus
autē stulticia. Ex qua gloriosissima passiōe arguit iesum
christū non esse tm̄ vez hoīem: s̄ etiā vez deū z om̄iū
dñm. Itē si solam humanā laudem quereretur z appete-
ret. nonne descendisset de cruce qñ iudei dixerūt. descen-
dat nunc de cruce z credimus ei: Hec em̄ via passiōis
ignominiose et si non esset expediens hoī decipere volenti
(vt ostensum est) m̄ congruentissima fuit deo saluare cu-
pienti rōne sue bonitatē. potētē. z sapie. q̄ nō pcurabat
nisi nr̄az redēptōz z salutē: obediēdo p̄i vsq; ad mortē.

Prima

De Spe et Charitate **Ca. VII.**

Autem hec gloriosissima passio non solum fidei fundamentum: sed et spei erectio ubi seipsum donavit. et charitatem inflammatio ubi se pro nobis immolavit.

De quatuor virtutibus cardinalibus **Ca. VIII.**

Autem nihilominus exemplum et ratio perfectissime prudentie. temperantie. fortitudinis. et iusticie: sicut intelligentibus apparet manifestissime. Et hec sufficienter de theologicis virtutibus et etiam cardinalibus. De quibus tamen latius tam in precedentibus quam etiam in sequentibus patet.

De Septuplici ascensu contemplationis in passionem secundum septiformem gratiam spiritus sancti **Ca. IX.**

In hac etiam gloriosissima passione gloriosissime relucet speculum sapientie et intellectus. filii. et fortitudinis. scie. pietatis et timoris. Sed qualiter ibi sit et apparet summa sapientia et sensus consummatus cogitare de ea et quod sapientissimum homo fiat in illa: et de aliis donis pertractare per singula nimis est plerumque. Adhuc tamen charissime frater potes in preclarissima passione: quam nominare sum indignus: septem ascensus siue gradus contemplationis evidenterissime speculari secundum septiformem gratiam spiritus sancti. scilicet donum sapientie et intellectus etc. Nam in illa beatissima passione crucifixus cum Christo ad acumen contemplationis ascendit per sapientie donum hoc modo.

Ascensus primus siue gradus in passione domini per donum sapientie

Consideratio sapientialis est in hac vilissima passione: quoniam homo considerat potenterissimum pro nobis conculcari sapientissimum ad modum stulti illud. optimum amaritudine repleti. et tanquam pessimum turpissima morte damnari. Et ex hoc surgit mens in quadam admiratione tante di-

Pars

gnationis diuine et tunc erga nos benignitas indignos
Et tunc cum masticat illam passionem domini sui iesu
diligenter admirans in ea excellentissimam benignita-
tem domini dei nostri iesu christi erga nos seruulos suos.
Incipit mentis desiderium et amoris ardor erga dominum
nostrum iesum christum incendi et quadam auditate hanc
excellentissimam passionem et immensam saluatoris de-
mentiam ruminans incipit eius gustus animi modo quo-
dam ineffabili dulcorari. appetitus refici. et totus homo
interior alienari a se et quietari in christo. **O** mira et
seculis res inaudita. In ineffabili amaritudine dulcor
indicibilis reperitur. et in hoc perficitur contemplatio specu-
lantis. quia summam et inenarrabilem dulcoris suauita-
tem quam sentit in consideratione illius summe clemen-
tie qua dignatus est pro nobis mori coniungit cum ama-
ritudine inestimabili quam sentit compatiendo doloribus
domini nostri iesu christi passi. Amaritudo enim compassionis
animum recolligit et vnit. admiratio diuine clementie in ea-
dem passione animum iam unitum eleuat et totum in deum
diffundit. **O** mira passio: ineffabilis potatio. o perfectio
impreciables. o mixtio inestimabilis. Intimus dolor in-
terne passionis cum immensa exultatione diuine bonitatis.
Et quia ibi inenarrabilis amaritudo cum inenarrabili dul-
cedine reperitur. ideo inter utrumque contemplans animus ob-
stupescit et alienatus et quasi ebrius corruit totus in deum.
In passione illius amaritudinis fit quasi aurum in fornace
aia purissima. In consideratione vero illius clementie et be-
nignitatis fit aia ab illo sole iusticie splendidissima. Fit
quidem illa amaritudine homo innocentissimus. fit illa be-
nignitate deuotissimus. fit homo interior illa amaritudine
abstractissimus. et fit illa clementie immensitate diuinissimus.
Quid dicam. Extrinsecus fit aspectus interior. et ab illa ineffa-

Prima

bili clementia absorbetur et tunc requiescit sponsa cum
sposo et mira suauitate sopit. ¶ Secundus gradus per
donum intellectus. ¶ Est etiam ascensus in preambulis
passione per donum intellectus hoc modo. Eo enim quod homo cogi-
tat quod filius dei voluit per ipso redimendo talia sustinere,
recognoscit quante dignitate quanteque nobilitatis sit anima
sua per qua redimenda voluit filius dei mori. et hoc ipso ad
nobliora animas. Et quod illud preciosissimum sanguinem per anima
sua dealbando effusum esse agnoscit. dedignatur se vilita-
tibus vicioz inquinari. Quia recognoscit etiam per illam bea-
tissimam passionem ruinam angelorum de hominibus reparari. ideo pro-
uocat et animas ad angelice viuendum et in celestibus per-
sari. Et quia videt christum in cruce totum per nos expositum
tribulationi. iam sibi omnia leuia videntur dummodo possit il-
li soli viuere et placere. Recogitat quoque ab ipso christo dis-
lectus est quem per se sic videt ignominiose et acerbè tracta-
tum. et amore ipsius accessus illud latus beatissimum per suo
modulo nititur introire quod per se ac sibi dinoscit esse aptum.
Ardescit quasi ignis animus eius. et cum christo toto corde
desiderat crucifigi. Suspirat. anhelat et anxius totaliter
illa passione perfundi: et plenarie in suis dominum crucifixum
transformari. In seruitute et miseria se reputat esse nisi
conseruetur in sanguine redemptoris. Non se reputat ho-
minem sed bestiam: et peius quam bestiam nisi sit vestitus dominica
passione. Abhorret negligere tam nobilissimum dei be-
neficium. et ideo semper vel quasi vult meditari de ipsa passione. Si-
cut enim vult semper redemptor manere. sic semper vult redemptionis
pretium in corde portare. suam vitam et suas delicias repu-
tat christum passum: et ideo semper peruersatur cum illo. Quod quatus
dolor quantaque tristitia si videat cor suum ad aliquid aliud
inclinari. Inebriat se christi cruore. et iam dedignatur perfrui
alia re. Nam sanguis christi ornat genas eius ut christifos

Parā

nis sit pura christi sponsa. Agnoscat enim q̄ apertione
lateris eius copulata est in iungū ei⁹. Et iō sp̄ vult stare
ad latus ei⁹. Palpat ⁊ tractat sp̄sum suū vulneratum
⁊ totū vulnerat cor ei⁹. applicat cor suū vulnerib⁹ sp̄si.
pligat ⁊ signat indissolubili vinculo charitat⁹. ⁊ sic col-
ligat vulnerata sponsa cū vulnerato sponso: ⁊ vuln⁹ vul-
neri copulat. Emanat sponsi sanguis in vulnera sp̄se.
⁊ ip̄a deficit dolore. amore liquescit. ibiq̄ requiescit.

¶ Tertius gradus p̄ donū p̄siliij. **¶** Tertius
ascēsus est in illa btissima passione p̄ donū p̄siliij h̄ mō.
Recogitat anim⁹ p̄templant⁹ q̄ dñs n̄r iesus christus
crucifixus vsq̄ ad crucē mortē fuit obediens p̄i. oī vili-
tati. abiectiōni ⁊ derisui subiect⁹ p̄ nob. paternū cū sua
delectiōe req̄rens honorē: vt sicut q̄ntū ex p̄te n̄ra erat.
p̄ctis n̄ris inhonoraueram⁹ euz. sic seipm inhonoraret
ignominiose moriēdo p̄ nob. Recogitat etiā q̄ etsi xp̄s
sp̄ fuerit paup. in cruce tñ paup̄rimus fuit. cū expoliat⁹
nudus remāsit pendēs in ligno. Recogitat etiā q̄ i cru-
ce fuit amaritudine ⁊ dolorib⁹ plen⁹: q̄ angeloz dulce-
do ⁊ solaciū erat. Elongata em̄ fuit ab eo oīs delecta-
tio ⁊ p̄solatio tp̄alis. Ex hīs ḡ p̄surgit animus ad silia
faciendū. ⁊ iam se abstrahere cupit ab oī appetitu hono-
ris ⁊ ab oī rez possessione. ac ab oī corp̄ali consolatiōe.
¶ Primo ḡ intuens ch̄m dñm suū abiectū ⁊ vilificat⁹:
non iam temporalem honorem appetit: s̄ toto corde de-
siderat cū dño suo oēm vilitatē. abiectiōem ⁊ derisionem
subirean q̄b⁹ posset dño suo aliq̄liter conformari. hono-
res tanq̄ vilissimū sterē⁹ abhorret. Nam non desiderat
placere hoīb⁹: s̄ poti⁹ quantum in se est oīb⁹ displicere ⁊
ab oīb⁹ abhorreri: sp̄ tñ ad dei honorē. Et etiā si indiffe-
renter esset vtrūq̄: vituperiū poti⁹ appeteret q̄ honorē
Sunt em̄ ei fetidissime sanies laudes suā. de seipo. vñ.

E

Prima

solum diuinas laudes requirit. ibique totus effluit. resoluitur. et siti inextinguibili inestimabiliter in omnibus solum diuinum honorem requirit. Nam non ad se reflexus nec ad alia aliquatenus; sed totus rectissime tendens in deum. Tunc maxime letatur eius animus quando cum vituperio suo honorificat deum: quod ad utrumque anhelat cor eius et utrumque respicit in christo crucifixo fuisse. Sed quid dicam de paupertate? Semper vellet esse nudus cum nudo in cruce. dolor enim sibi est intimus aliquid habere: gaudium maximum non habere: siue in proprio siue in communi: siue quantum ad dominum: siue quantum ad usum. Usus enim paupertatis marie ei placet. Sed quod necessitas aut spiritualis utilitas non permittit eum aliquo et vbi indigere. ideo finem quod ad honorem dei videt esse tenet ea. spiritus tamen quasi gladium acutum in corde. Et ideo paucioribus vti quibus potest alleviatur se ab eis amplius quam potest. nec delectatur in multiplicando sed gaudet in abiciendo. Sed quid de corporis consolationibus et deliciis dicam: ab omni breuiter consolatione quam non est a deo vel finem deum vel in deo se abstrahit quantum potest. Spiritus desiderat amaritudinem et afflictionem cum christo repleti. quicquid complacet suo corpori aut corporis sui oblectationi corde abhorret. Non potest gaudere. non potest letari nisi videat se illi beatissimis vulneribus transformari. horret in consolationibus. in amaritudinibus et doloribus gaudet. Sic egregie contemplator per donum consilii in passione christi se ab omnibus abstrahens totus in deum tendens super omnia eleuatur a seipso abstractus solum in dei honore. in christi vilificatione et afflictione cor suum et sua meditatio peruersatur. Nam solum cum solo peruersatur et circa diuinos honores. circa eternas diuitias. circa imensas dei delicias negociatur. in predicta passione anima delicata delectatur. Ibi habitat. ibi requiescit. in domino deo suo dulcoratur cor. liquescit pectus. mens super se eleuatur. inebriatur anima spiritualibus deliciis et in eis sepelitur.

Par 3

¶ Quartus gradus per donum fortitudinis
¶ Quartus ascensus est per donum fortitudinis per hunc modum in predicta passione. Nam anima diligenter illam passionem domini sui ruminans: considerat christi fortitudinem. aggrediendo. tolerando. subiugando. In aggrediendo tam volutarie tam opprobriosa certamina: offerendo se ad tam vilia et acerbissima proferenda pro nobis idolatris et inimicissimis suis. In tolerando tam acerba et vilia a creatura sua quam in momento destruere posset quasi mansuetissimus agnus imo sine preparatione mansuetissimus in tolerando. In subiugando se in cruce diabolum dominus superavit. et mortem moriendo destruxit Sic et fortis christi miles et imitator domini sui quanto res difficilior est quantoque ignominiosior tanto feruentius et ardentius atque libentius aggreditur eam. dum transit ad dei honorem et laudem: aut aliorum salutem: vel propter eius utilitatem: quod totum ad honorem diuinum est. Nam nihil ei difficile esse vel ignominiosum videtur dum pro eo facit quod pro ipso indigno talia est aggressus. imo omnia dulcia. omnia amabilia. omnia laudabilia et desiderabilia iudicat. Quanto magis assimilatur illi ignominiose passioni illa libentius astringit: amplectitur audet. Hec querit. hec recogitat. hec sentienti animo adimplere desiderat. Non dicit: quare mihi impositum est hoc vel illud non. sed dicit. quare non subeo hoc et illud gravissimum et vilissimum opus. Et ex hoc nititur etiam imitari dominum suum et iesum in tolerantia passionum. Fit enim agnus et coram se contemnitur. iridentibus et flagellantibus obmutescit penitus. imo in omnibus his arridet cor eius. videns se domino suo conformari et pro merito digna pati. et eo ipso dominum honorare Imitatur etiam dominum in fortitudine dominandi. Subiugat enim sibi omnem animi sui appetitum: ut ad nihil nocivum. nihil vanum et inutile extendatur. Quasi castrum fortissimum cor suum custodit: ut non solum nociva: sed nec etiam ociosa vel

Prima

Infructuosa pmittat ibi vagari. **O**mnis custodia custo-
dit cor suū. et sp̄s vult diuina vel ad deū suū tendētia ru-
minare. Et qz dūz in hac vita sum⁹ sp̄s vel q̄si sp̄s tritico
palee admiscet. idō sp̄s vētilabz tenet i manu ad cōti-
nue p̄landū et purgandū areā suā. In ostio cordis sui
ip̄s statuit versatīlē gladiū vt ip̄m q̄si dei p̄dysum cu-
stodiat diligēter. Quisqz cogitat⁹ in corde suo vesi vo-
luerit ligno vite. hunc diligenter fouet et nutrit. q̄ p̄o ad
lignū vetitū solū aspectū direxerit. illum statim a corde
suo abscidit. Nō ibi introit⁹ colubz tortuosi nec mulie-
bris cogitatio r̄perit. Et si inueniat cū vituperio et quo-
dam impetu remouet. solūqz ibi virilia nutriunt. Hic
vere pōt diuine p̄tēplationi adherere q̄ purgato corde
et mūdo corpe incedit. Nō em̄ leuat oculos ad vana. nec
aures ad inutilia vel nocua. nō nares ad odorifera. nō
gustū ad dulcia. nō tactū ad mollia. s̄ totalit̄ interius et
exterius cū oī diligētia se custodit. et dñā suā plenarie p̄m-
q̄ p̄t assequi in hac vita. Sicqz p̄pter suā puritatē aptis-
simus fit ad susceptiōem diuinā et irradiationū. Liben-
ter in tam puro habitaculo habitat sol iusticie et fulges
in q̄buslibet angulis ei⁹. In intimis ei⁹ resplendet cla-
ritas hui⁹ solis. qz nec impediēs iuenit nec resistēs. splē-
det et resplēdet donec ill⁹ cor pup̄ absorbeat diuina cla-
ritate. Tunc aīa sup se eleuata diuinā caliginem intrat
tūc clamat et d̄r. Et nō illūinatio mea i delitijs meis

¶ Quint⁹ ḡdus p̄ donū sciētie ¶ Quintus
p̄ donū sciētie ascensus est in beatissima passione dñi nr̄i
iesu ch̄ri. Et si vel accipe donū sciētie i medio natiōis p̄ue
et p̄uerse prudēter quersari: p̄mo de h̄ clarissimū spectm
inuenies in hac beatissima passione. Possum⁹ tñ p̄fatur
donū sciētie accipe put est inferior p̄gnitio: put ip̄a st̄ au-
gilantia et inducētia ad sp̄ualia et sup̄celestia p̄tēplāda.

Pars

et hoc in passione dñi nostri iesu ch̃risti inuenire poterimus. maxime considerantes correspondētia figurarū. Et repies ibi mirabilē thesaurū sub illis figuris absconditū: in quo mira deuotōis suauitas et aīarū satietas fodiētē cū diligētia elargit. Videas ḡ qualiter figure et diuina scriptura in ch̃ri passione clarescunt. et inde postmodū alti⁹ eleuare ad admirandam sapiām et clementiā dei patr̃s nr̃i: q̃ sic ad vtilitatē nostrā oīa tā diligēter ordinauit. Oīa ḡ inq̃tum possum⁹ ad ch̃m crucifixū reducamus. Dicam⁹ igit. In p̃ncipio creauit de⁹ celū et terrā. i. in filio sic crucifixo angelicā et humanā naturā restaurauit. humanā redimēdo: angelicā de hoīb⁹ reparādo. Dixit deus: fiat lux. Ipse in cruce lux est expellēs om̃es peccōrū tenebras: p̃ sui p̃ntiam faciēs diē: et p̃ absentiarū noctē. Fecit etiā firmamentū in medio aquarū in cruce diuidēs p̃solatōes t̃pales ab eternis. vel diuidēs aq̃s sapientie humane ab aq̃s sapie diuine. ṽl diuidēs aq̃s viciōrū ab aquis gr̃arū. vel aq̃s tribulationū ab aq̃s diuinarū p̃solationū. Item in ch̃o ex̃te in cruce p̃gregate sunt aque q̃ sub celo erāt: qz de⁹ posuit in eo oēs iniquitates nostras. i. penas p̃ nostris iniquitatib⁹ debitas. In eo p̃o facta est p̃gregatio aquarū. qz in eo fuit diluuiū passionū. tribulationū. amaritudinū et opprobriōrū. et iō gr̃a sui terra nr̃a apparuit arida. Qui em̃ p̃ peccatis nr̃is digni eram⁹ mundatōe oīs pene: liberat⁹ sum⁹ merito passionis sue. Qñ p̃e ip̃e fuit mare magnū et spaciōsū nimis et p̃fundū. Et sic discurre p̃ sc̃pturas fm̃ q̃ dñs tibi dabit. qz q̃si infinita inuenies ibi q̃ pulcerrime dñicā passionē designāt. Nec tñ si multo pl⁹ sine p̃patōe ec̃ne sufficerēt ad ip̃am plenarie declarandā. Et si q̃s bene et diligēter eas sc̃pturas recolligeret et videret in q̃ ista et illa ch̃ri passionē demonstrarent: videret in hoc eis mira

Prima

bilem correspondentiā z audiret ibi mirabilē melodiam
q̄ miro mō dulcoraret cor suū z faceret eū ingredi i san-
ctuariū dñi. Accipe vnā quantūcūq; vis alienā figu-
ram de passione dñi nr̄i iesu ch̄i z videb quanta est ibi
dulcedo si bñ cū diligētia rumineſ. Vide obsecro illam
abrae figurā de vitulo quē trib; angel; ad vescendū de-
dit quantā dulcedinē p̄tinet p̄templatōis: q̄ tñ in appa-
rentia paz vel pua apparet. Quantā ḡ p̄tinet dulcedi-
nem q̄ in ip̄o p̄mo aspectu ip̄am mentem dulcorat. sicut
est illa ligni vite in medio p̄adyſi. i. ch̄i in cruce in me-
dio ecclie: siue in corde p̄ginis q̄ erat sicut p̄adyſus. z de
fonte egrediēte de loco voluptat;. i. de latere ch̄isti zc.
Quid est obsecro abraam vitulū tenerrimū de armen-
to dare ad vescendū trib; viris: nisi deū patrē filiū suū
vnigenitū incarnatū. inocentissimū. imo gr̄e z veritat;
plenū p̄ nostr; iniquitatib; tradere morti cruc;. Et qd est
tres viros vitulo vesi: nisi ex illa passione toti satisfieri
trinitati. q̄ erat p̄ nr̄is iniquitatib; ad iusticiā famelica.
In hoc apparuit illi⁹ figure dulcedo: q̄ p̄ abraā intelli-
gitur deus pater. z p̄ vitulum fili⁹: z p̄ illos tres viros
ip̄a trinitas. cū tñ nō distinguant p̄r z fili⁹ ab ipsa trini-
tate. nisi qz sunt de trib; p̄sonis due. In hoc dico appa-
ret ineffabilis mira z inestimabilis dulcedo cordi con-
templātis: qz deo ad iusticiā famescēte in seipm p̄pter nē-
miā benignitatē suā iudiciū flexit: alioquin deuorasset
nos iusticie fames: qz nō erat q̄ satisfacere posset illi ap-
petitū nisi iste vitul⁹ tenerrim⁹. De⁹ ḡ p̄r tradidit fili-
um suū oī afflictioni z derisui ad satisfaciendū sibi z fi-
lio z spiritui sc̄to p̄ iniuria eis illata a nob. Quid est h̄c
Nūq̄d qz offendim⁹ eū debuit seipm iudicare. nonne
aliter potuit vindicare se nisi adiret penā offense. Ipse
ch̄istus erat offensus a nobis. z itez iudicat⁹ fuit a nob.

Pars

bls: et in nobis: et pro nobis. et hoc secundum diuersas naturas:
non eadem persona fuit offensa et iudicata. Comede ergo et tu
frater dulcissime de vitulo abrae. si vis mirabilem refe-
ctionem habere. Attende etiam quicquid in figura sequitur:
Filius abrae promittitur de sara post vituli comestione.
cum essent ambo senes prouecteq; etatis. Quid est hoc?
Nunquid post mortem christi nascitur denuo christus?
qui per Isaac intelligitur. Sic certe in cordibus nostris
Nam iste Abraam senex est deus pater qui antiquus
dierum in Daniele vocatur propter principalitatem au-
toritatis que residere consuevit apud senes. Non enim
in eo est durationis successio. Nam etsi propter immen-
sitatem sit eius duratio interminabilis vite possessio:
tamen propter nimiam simplicitatem est tota simul. Iste
pater antiquus de sara antiqua post vituli comestione
genuit Isaac. id est unicum filium quem genuit et generat
ab eterno. id est postquam pro nobis in cruce imolatus est
in mentes nostras omni malicia antiquatas misit. non per
loci mutationem. sed per mentium nostrarum irradiatio-
nes. et tunc ridere vere potuimus: quia dulce lumen et de-
lectabile oculis solem iusticie intueri potuimus. Et ideo
vere Isaac dicitur risus noster. Sed nunquid domino mira-
bile fuit quod antiquus de antiqua generaret. Ita omni ad-
miratione est dignus et gratiarum actione quod ille qui est
summe maiestatis et antiquus propter autoritatis prin-
cipalitatem vilissimarum animarum et idolatrarum omni-
um malicia antiquarum voluerit recordari. Sed hoc ma-
xime mirum videtur: quod post mortem vituli. id est filii. da-
coipo digni eramus carentia eius: quod ipsum occideramus.
Fecit ergo benignissimus dominus antiquato tempe et anti-
quata malicia nobis bene: quod fecimus ei male. occidimus
filium suum et illa morte nobis ipsum donauit. Vide et at-

Prima

tende mirabilia dei. Sed nōne anxialis in corde in nouissimis diebus iam sene sara. Quid si sara mortua esset quid si paululum expectasset quā tanto distulit tpe. Nonne defecissem⁹ in iniquitatibus nostris nisi esset ysa ac amplius risus noster. Sed quare pl⁹ mō q̄ p̄us. Nōne qz abūdauerunt iniquitates nre p̄ ceteris. Grās tibi dñe iesu grās agim⁹ qz recordat⁹ es nostri repugnātibus meritis nostris. Totū ḡ me tibi debeo: imo in infinitū pl⁹ q̄ totū si possem. qz nō solū me fecisti totū: s̄ imensa etiam benignitate tua me refecisti. Accedā ḡ et attendā ad te tot⁹ et tibi totalit⁹ adherebo. Ibi quiescat cor meū. et de cetero p̄ deū nō discurrat. Sic ḡ in predicta passione mens eleuari d̄z p̄ sciam figurarū correspondentiū et p̄figurantiū ip̄am beatissimā passionē. Debet em̄ eas cum summa diligētia ruminare. et in illos diuine bonitatis et benignitatis thesauros p̄ ip̄arū considerationem introire donec intm̄ eleuet⁹ ut tota mens in ch̄m suū dñm vulneratū totalit⁹ pfundat⁹: et ei⁹ amore absorbeat⁹ cor eius. Hoc tñ donū dei est totūqz ab ip̄o petere et recognoscere debet. faciat tñ qd̄ in se est.

Sextus gradus p̄ donū pietatis. ¶ Sextus est etiā ibi ascēsus p̄ donū pietatis. Cū em̄ hō considerat illa itima pietatis viscera dñi nri iesu ch̄i q̄ sup nos effudit i cruce talit⁹ moriēdo p̄ nob mouet⁹ et aperitur cor eius erga proximū suū ut libēter p̄ salute sua se totū ei impēdat p̄ quo videt suū dñm crucifixū. Dilatat⁹ cor ei⁹ ad sanguinē xp̄i redemptos. et sicut toto corde cōpatit⁹ dño suo iesu xp̄o i cruce pendētē: ita itime et q̄si sibi imetip̄i cōdolet primo suo ab ip̄is vulneribus recedētē: imo istū preciosum sanguinē p̄culcat⁹. Iō vulnerat⁹ cor ei⁹ p̄pter contemptū sui dñi vulnerati. et p̄pter passionē. s. p̄mittebat⁹ vitam vitā in eternā mortē volūtariē p̄mutant⁹. Dei vi

Pars

det preceptū. mortē christi filij dei vnigeniti preceptū
eiusq; p̄ciosissimū sanguinē p̄culcatū: nobilissimā crea-
turā dei imaginēq; insignitāz voluntarie ire ad infernū
suspendiū. Et sicut malis p̄doletata z bonis p̄gaudet.
vidēs eos recipiētes effectū vulnēz iesu ch̄zi. Cū oibz
intrat vulnera illa z fit vnū cū illis. Cum gaudētibz de
bono gaudet. z cū tristantibz de malo trīstaf. Quēlibet
primū reputat sicut seipm: vidēs se z primū esse ab eo/
dem creatos. p̄simili imagine insignitos. eodē sanguīe
redēptos. z ad idē premiū ordinatos. Et ex h̄ p̄cipue
ad primū cor suū aperit: qz videt dñm suū p̄ oibz crucifi-
xum. z idō ipm in oibz req̄rit. in oibz cōsiderat. z in oibz
p̄ suo modulo intuef. s. xpm suū p̄templās. totusq; est p̄
primū qz tot⁹ est crucifixi. Quāntū cordis gaudiū quā-
tumq; tripudiū cū videt primū suū dñm bonis opibz
honorare. Nō inuidet. nō emulat. nō detrahit. non re-
trahit. nō impedit. nō retardat. signis. dictis. aut factis:
causaliter seu occasionaliter: s̄ totaliter sitit primū p̄fe-
ctum z detestaf defectū vtrūq; reputās sicut suū. Et h̄
maxime placet dño n̄ro iesu ch̄zo crucifixo: qz p̄ aīaz sa-
lute z paterno honore est ip̄e affix⁹ ī cruce. Aīaz salus
honor diuin⁹. p̄passio primi. z inflāmatio sui sunt p̄pe-
accēdenda in vulneribz ch̄zi. z p̄ illō pietatē donum mō-
mirabili aīa eleuat in deū suū. Quē em̄ hō inq̄rtū pōt se
nitē p̄formare illi diuine pietatē quā erga nos manife-
stauit in cruce. tunc aīa p̄cipue p̄placet ip̄i ch̄zo. Et idō
sibi p̄formatā. sibi dilectā. pietate aptā ad suos ample-
xus tanq̄ sp̄sam electā adducit. Hāc amat. hanc dili-
git. hāc ad se stringit. quā videt secum idē sentire sibi cō-
patiēdo. idē sapē deū honorādo. idē zelare aīas finien-
do in seipm transformari nimio amore ardēdo. Ideo
pietas ad oīa utilis est. q̄ z diuinū honorē appetit. z des-

f

Prima

lores ab animabus expellit. et animarum fructus facit. et Christi sanguinem in anima sua requirit. et amorem erga deum et proximum erigit et ignem recte. Attendamus ergo charissimi quia pro certo credo quod istud donum inter omnia et forte pre alijs summo firmiter credo quod pre alijs placet domino deo nostro iesu christo. Faciamus ergo obsecro beneplacitum eius et pietatem suam hauriamus de latere eius. Simus omnes unum in uno domino nostro crucifixo. et nihil nisi iesum crucifixum in primo requiramus. et sic in primum tendamus ut spiritus in christi vulnera recurramus cum ipso. Non primum nostrum aspiciamus ut pulcrum aut homini quod animam retrahere a christo vel eius amore possit: sed ut christi morte redemptum sanguine christi perfusum. Anima primum cum sanguine christi intret in cor nostrum: nihil nobis sit difficile. nihil videatur vile. etiam ignominiosa morte mori pro illo pro quo dominus noster est cum tanta ignominia crucifixus. imo omnes faciamus pro animarum salute omnem afflictionem. omnes ignominias et mortem etiam turpissimam sustinere. Sit unusquisque primus sicut cor nostrum pro quo fuit cor vel corpus domini nostri iesu christi tot doloribus aggravatum. Multiplicemus proinde predicationes. exercitationes. bona exempla. orationes. ieiunia. genuflectiones. vigilias. et vilificationes pro animarum salute. Hoc sit officium nostrum. hec gloria et consolatio nostra semper pro animabus aliquid deo offerre. Non cesset lacrymarum fons ab oculis nostris pro nostris et proximorum peccatis. Sufficiat nobis in his doloribus in hac valle miserie satiari. Super proximorum peccata et nostra pendeant in oculis nostris. imo intrent et penetrant intima cordis nostri. et spiritus ubique et in omnibus dominus noster iesus pro peccatis nostris crucifixus occurrat. Hec pietatis ascensio totum emollit cor et dilatat. et inter christi amplexus collocat et deorat.

¶ Septimus gradus per donum timoris recte.
¶ Septimus gradus ac ultimus ascensus est per donum

Pars

timoris: a quo omnis pfectio actionis et cōtemplatiōis
conseruat dumtaxat vt seruicus excludat. Et iste est af
census per hunc modum in passione domini nostri iesu
christi. Quando em̄ hō videt q̄ filius dei dñs deus su
us natura humana assumpta tāta pro peccatis nostris
sustinuit et tam grauissime peccatū nostrū in se iudice in
nocētissimo: imo deo nostro piissimo vindicauit: consi
derat quanta pena. quantis opprobrijs atq; illusionib;
et flagellis dignus est ipse qui ipam nequiciā ppetrauit
Cognoscit etiam ex hoc quantū patrē suū summe ma
iestati displicuit. et quantum ipsum abhorruit dum ad
ipsum abluendum suū filium tradidit morti crucis. Si
cut em̄ deo displicet filij p̄tempt⁹ et occisio. sic suo modo
ei nostrum displicet peccatum pro quo facta est illa tra
ditio. imo r̄m peccatum nostrum abhorruit vt potius
mortem filij q̄ peccatū ipsum sustinuit: magis sibi pla
cuit filium tradere cruci q̄ dedecus peccati sustinere.
Videat ergo homo et p̄sideret quantū illam summam
maiestatē offenderit: dum ipm deū etiam post tale iu
diciū p̄temptit. et rursus (quantū in se est) dei filiū cru
cifigens. Mirum est quō homo nimio timore non con
tinue tremit corā deo quē offendit: sicut tremuit popu
leum foliū cū a magno vēto remouet. et deberet q̄si in ci
nerem et terrā p̄ timore resolui. Recurram⁹ igitur charissi
mi ad vanitatē et nequiciā nr̄am et diuinā offensam. et co
ram ipso nos humiliem⁹ quantumcumq; poterim⁹. q̄ ad
huc modicus est p̄m qd̄ p̄grueret neq̄tie nr̄e et maiestati
sue. Paueam⁹ atq; vereamur oculos nr̄os ad celum le
uare: et tundam⁹ pectora nostra more publicani vt no
bis peccatoribus misereatur. Dicamus. Magnū est
si dignabitur aspicere nos q̄ pro vilissimo stercore p̄tē
plimus ipm. Timore reuerentiē illius summe maiesta

Prima

et in nihilum prout possumus redigamur. et de cetero
de nobis non nisi vilia sentiamus. Contra nostram pravam neque
tiam aitemur et nos ipsi nostri iudices sumus. vindicemus in nobis
iniuriam domini nostri. et quantum possumus nos perculcemus dicentes
unusquisque intra se. Si pro peccatis meis dominus meus ita vilifica-
tus est et afflictus: quanto mee vilitati et afflictioni parcere
potero quam peccaui. Absit a me ut de cetero presumam de me
nisi detestabile vilissimum et abominabile stercus. cuius fe-
tozem ego ipse sustinere non possum. ego ipse quam contempsimus dominum
meum. et pro quam mortuus est dominus meus iesus. Nam horrent me
vestimenta mea. et mihi videtur quanto me non detestatur omnis crea-
tura. quia omnem creatorem contempsimus. Sic tamen timere debemus
ut super de dei infinita clementia confidamus. quia certe in infinitum
sua bonitas excellit maliciam nostram. Et iste supradictus
timor et humilitas et reverentia est mire ascensionis oc-
casio. quia tunc precipue ducit homo ad superabundantiam gratie.

¶ Sed ne tibi displiceat charissime frater si huius
timoris occasione aliquam disgressionem fecero a dominica
passione. intendendo enim tandem reverteri ad illam. Ut plenius
huius timoris preceptum tibi exprimere valeam. Quia mihi videtur
quod tota huius mundi machina propter me et propter me nequandum
proclamet et dicat. Hic est ille qui dominum deum nostrum contempsit
et contemnit. Hic est ille vanissimus et nequissimus qui plus va-
nitatem quam dominum dilexit. Hic est ille pessimus et ingratus
qui plus diabolicis figmentis quam divinis beneficiis est tractatus.
plus sibi placuit diabolica nequitia quam divina benivo-
lencia. magis elegit esse servus diaboli quam filius dei. Hic est
qui in potentia dei ei iniuriari non timuit. Hic trahi non po-
tuit divinis blanditiis nec divinis terreri iudiciis. Hic
certe est qui divinam potentiam. divinam sciendam. divinam sapiam.
divinamque bonitatem suis maleficiis contempsit. et quantum in se
fuit irritus. Plus timuit uni infirmissimo viro iniuriari

Pars

¶ summe potentie dei. Plus verecū dabat corā aliquo
vilissimo rustico aliq turpia pagere q̄ corā summe sapi
entie deo nephādisima ppetrare. Pl⁹ amplex⁹ est ster
cus fetidissimū q̄ summū bonū z summe suauissimum
cum tū id esset in phibitōe. istud in pcepto z exhortatio
ne. Iste est q̄ deū p nihilo reputauit z nō p deo adora
uit. z vanitatē sup̄ deū dilexit. puer tebat se ad abomia
bilissimā sanem: z dorsum ptebat ad diuinā maiestātē
Quid dicā? Oīa abominabilia nō timuit in dei pntia
ppetrare. nec verit⁹ est creatorē suū. Clamāt suo mō
creature z dicūt. Iste est ille q̄ nob̄ abusus est z q̄ debu
it in bñplacito creatoris nos ordinare. fecit nos ad dia
boli dolū seruire: dū nos sup̄ deū amauit magnā nobis
iniuriā fecit. Iste est nefandissim⁹ hō q̄ nos ad honorē
dei factas iniuriā dei cōuertit. debuit nob̄ in bñplacito
dei vtrū z voluit poti⁹ nob̄ in diabolica seruitute abuti.
Erataia eius ad imaginē dei facta z ip̄am deturpans
voluit oīm nostz imagine insigniri. Terrenior em̄ fuit
terra. fluxibilior aq̄. vanior aere. plus ardescēs vel ardē
tior igne pcupie. durior saxis. q̄ se crudelior brut⁹. q̄ ali
os venenosior basiliscis. Quid dicā? Nec deū timuit.
nec hoies reuerit⁹ est. suū venenū q̄tum in se fuit i mul
tos diffudit. nūc oculis. nūc cogitatōibz. nūc s̄bis. nūc ge
stibz z fact⁹. Non suffecit ei deo iniuriari in se. s̄ z alios
ad dei iniuriā q̄si inq̄tum potuit puocauit. Quid di
cam: seipm̄ q̄si aliqd magnū: nō oīpotentē deū existima
uit. dum nec dei volūtate nec aliq̄ lege voluit regulari.
s̄ p libito q̄ deū z put sibi placuit sua voluntate vagari
se p suo posse sup̄ deū erexit. Si de⁹ suū nō adimpleuit
bñplacitū z aliq̄ aduersa intulit vel non sp̄ sue felicitati
puidit q̄ ip̄m dñm deū suū q̄si q̄ vnuz suuz famulū tur
babatur. Nō deū dilexit ppter se deum: s̄ ppter seipm̄. se

Prima

finem et deus ordinans ad se tanquam ad finem. In sua propria voluntate omnia ad se tanquam finem. et deum et finem ultimum putavit potuit ordinavit. Et si dimisit aliquem peccare: non dimisit propter odium et detestationem mali et dilectionem summi boni: sed quia aliquem timuit sue pelli. Unde sperat ad se reflexus siue in dimittendo siue in faciendo. et omnia propter se vel dimisit vel fecit. Tam de bonis quam de malis voluit commendari ac si deus esset a quo cuncta (quae sunt bona et mala) ordinantur in bonum. Quid ultra discurrem: superbior fuit lucifero. presumptuosior adam electo de paradiso. qui illi claritate pleni habuerunt allectum aliquod: imo marium ad presumendum. Iste autem plenus fetidissimo stercore et nebulositate et miseria non habuit nisi retrahentia. **C**ollamant ergo in me indignissimum dignissime omnes vel universae creature et dicunt. Venite et dispdamus eum qui totus fuit deditus iniurie dei nostri. Unde suo modo clamat et dicit terra. quare tam nequissimum sustineo? Aqua dicit. quare eum non suffoco? Dicit aer. quare ei non deficio? Ignis autem. quare eum non comburo? Mala bestia. quare eum non lacero. Lapis. quare eum non lapido? Infernus. quare eum non deuoro et crucio? Heu heu miser quid faciam: quo ibo: quia omnia contra me sunt armata. Ad quem recurram. quo peruertam? Contra omnia feci. deum contempni. angelos irritavi. sanctos inhonoravi. homines viatores multipliciter offendi. abusus sum ceteris creaturis. Quid tantum discurre hoc ipso quod deo creatori omnium iniuriatus sum: cum ipso simul omnem creaturam offendi. Nescio ergo miser quo me peruertam qui omnem me constitui inimicum. nec superius vel inferius. ante vel retro. a dextris vel a sinistris designare possum. imo nec interius nec exterius. Conscientia enim mea in me pugnat. et totum diuisum est cor meum. **E**uigilabo ego miser et oculis meis sine fine plorabo dum sum

Pars

in hac valle miserie: si forte dignetur me respicere possim
pater. Scio quid faciam vel facere disposui. Projiciam me in con-
spectu domini dei mei et dicam ei. Eya de domine ego sum ille tuus
pessimus inimicus. nequamissimus servus: nequamissima creatu-
ra quam feci detestabilissima in presentia tua. Non sum dignus
domine creatura tua esse: etiam in quacumque pena constitutus.
Si enim ego solus haberem omnem illam penam infernale quam
omnes demones et omnes homines damnati habebunt. non sufficienter
pro peccata mea puniretur. Expande igitur domine super hunc miserum
pallium immense clementie tue. et vincat nequamiam meam immen-
sa bonitas tua. Recognosce in me unum agnatum tuum quem de-
turpatam. et reducere me oportet errantem ad te primum pastorem. Gra-
tuletur dulcissimus pater de redeunte perditionis filio. pastor bonus
de inuenta ovis et pessima mater de ozagma repta. Quod
felix erit dies et hora quando super collum meum corrueris et oscula
exhibebis. Et ut te quidem possim placare scio quid faciam.
Contra meipsum ego ipse armabor et ero pro ceteris cru-
delior mihi et severissimus iudex. Afficiam me undique pe-
nalitatibus et angustijs. et me tanquam lutum fetidissimum concu-
cabo: et abominabor me sicut sterem et intolerabilis ero
mihi metipsum. In mea perfusione et deiectione et perculsione si-
ue a me siue ab alijs illata letabor. et exultabo cum appa-
ruerit ignominia mea. Et quia non sufficio me detestari. Et
me universum ceterum creaturarum congregabo. et a quolibet con-
fundi et puniri desiderabo: quia eas contempni creatorem.
Hic erit mihi thesaurus desiderabilis super me penas
et opprobria aggregare. et eos intimo corde diligere qui
me audierint in hoc facto. Omnem consolationem et honorem
vite presentis horrebo et velut hostes blandientes habe-
bo. Credo firmiter si sic fecero: universa (quodvis a me of-
fensa) ad mihi propitiendum potius quam ad vindicandum
inclinabo. et que prius contra me clamabant nunc suo

Prima

mō p me creatori suo intercedēt Agiel sup me indignū
z miserrimū diuine pietatē thesaur⁹ z illustrabor a glā
sua. Exuar vestimēt; viduitatē nimie: z clara veste sub
gebo: Et cert⁹ sum q si sic me deiecero sicut dixi: q nunc
sum oib; creatur; abominabilis z oī malo dignissimus
ppter nimā clementiā dei mei ornabor monilib; z i ei⁹
sponsam assumar. Introibo secū in cubiculū ei⁹: z tan
dem secū matrimonū cōsummabo. Resoluar in ipso
z fiam vn⁹ spūs cum eo. z q pūs erā demoniac⁹ ero di
uinus. O mira z inenarrabilis imutatio dextre tue do
mine de⁹ me⁹. Ad qd g retardabo adimplere q dixi:
Quo capient somnū oculi mei: aut quietē cor meū: do
nec veniā ad diu desideratū spōsum meū iesum. Cur
rant g vndiq; opprobria z flagella z me neq̄ssimū intro
ducant ad benignissimū dñm meū iesum. Omē hono
rificū z delectabile sit penū a me: nec audiat in finib; me
is. Solus honor diuin⁹ in oib; nobis req̄ratur z abie
ctio nra. Scio etiā qd faciā dñi mei iesu vulnera introi
bo z in eius dolores z opprobria quantum potero trās
ibo vel trāsformabor. z ei⁹ opprobriosissimā passionem
induā tanq; vestimentū regale z nihil requirā nisi q st;
pformiora huic passioni. Ceteraq; abiciā sicut stercus
Que creaturaz audebit de celo p me clamitare: si fue
ro hac veste indut⁹. Jam chri passio p me put. necesse
fuerit q oīa militabit. Nō erit q q me militare audeat
si chri stigmatib; fuero cōsignat⁹. Ubique z sp habita
bo in illis: vt sum qsi in castro secur⁹ ab oī impulsu ma
ligno. Et impossibile erit charissime frat q si fuero bñ
in chm crucifixū transformatus qn sum illi pformis et
coheres in regno vbi illi sunt dilectissimi dei q sunt cru
cifixi cū chro. Non em pōt se de⁹ negare sanguine christi
pfuso. Ornabo g genas meas chri cruore z ero amabi

Parv

lis deo. mirabilis mūdo. laudabilis portio beatorum
Clamabūt et dicēt. Quis est iste formosus in stola sua.
quis est iste q̄ sic gloriose incedit laureat⁹ in sanguine ch̄i
Certe oēs predicabūt me b̄m q̄ oculū hēbunt aptum.
Vñ non dubites frater charissime q̄n istud est sumuz
refugiū ad om̄e malū vitandū et ad om̄e bonū assequē
dum. Hic delitiaz paradysus de cui⁹ lateris medio abū
dantia oīs dulcoris et suauitatis emanat. Ibi inebriat
hō dulcedine indicibili. et mira amenitate alienat a se et
supercedēti deuotōe reparat et superferē in ch̄o: ubiq̄ req̄
escat inter amplex⁹ dilecti. ¶ Hec aut oīa charissime fra
ter redigam⁹ ad tria ad q̄ sp̄ tenemur vñ conemur. scilicet ad
honorē dei. p̄passiōez ch̄i et p̄imi. et dilectōez nr̄i. et hoc
coro corde: et nihil aliud sitiam⁹. Qd̄ nob̄ p̄cedat q̄ vi
uit et regnat in sc̄la seculorū. Amen.

¶ **De** Christus in sua passione beatitudines
octo p̄fecte habuit. **Ca. X.**

In hac etiam beatissima passione dñi nr̄i iesu ch̄i
octo beatitudinū fulget clarissim⁹ splendor. Imo
p̄prie hic est fons et origo earū et etiā allectiuū et dire
ctiuū exemplar. Quis em̄ paup̄ sp̄ū nisi ch̄s i cruce nū
dus: Quis mitis nisi q̄ tanq̄ ovis ad occisiōē duct⁹
est. et coram condēte se nō aperuit os suū. Quis lugens
nisi q̄ cū clamore valido et lachrymis preces supplicatio
nesq̄ offerēs p̄ suis crucifixorib⁹ et nob̄ pctōrib⁹ suisq̄
inimicissimis q̄s excusabat ap̄ d̄ deū patres intercedēdo
dicebat. P̄ ignosce illis q̄ nesciūt qd̄ faciūt. Ip̄e enim
pl⁹ pctā nr̄a lugebat. q̄ penā suā. pl⁹ p̄patiēdo nobis
q̄ sibi. Quis p̄o esuriuit et sitiuit iusticiā: nisi ch̄s i cru
ce p̄ peris nostr̄s satisfaciēdo iniurie patris: esuriēs et si
tiens aīaz salutē. In c⁹ rei signū dicebat: Sitio. Quis
p̄o misericors nisi hic samaritan⁹: q̄ trāseunte sacerdo /

Prima

te et leuista infundens vinum et oleum vulnerato alligauit
vulnera et imposuit iumento suo. scilicet corpori proprio: nostras in-
firmitates assumens pro nostris peccatis. Quis patiens
nisi qui iustissimus et innocentissimus pro peccatis et iniusti-
ciis nostris crucifixus vi amoris et ardore charitatis ini-
quitates nostras portauit super lignum. Ubi relacet mun-
dicia cordis nisi in eo qui innocens imolatur. et ipse corda nostra
suo sanguine precioso mundauit et lauit. Quis pro paci-
cus nisi ille qui est pax nostra: qui fecit utraq; vnum. et passio-
ne sua pacificauit nos deo in sanguine suo. Quis pro perse-
cutione passus est propter iusticiam quam habebat faciebat. pre-
dicabat et scribebat: nisi ille qui est a iudeis crucifixus? Ele-
re hic est vere beatus cui maledixerunt homines aduersus
eum mentientes. Ne sunt breuitudines quas habere ipse
christus docuit et in seipso qualiter sint adimplende suo
exemplo monstrauit.

¶ Et in cruce apparere duodecim fructus spiritus:
quos enarrat apostolus ad Galathas **Ora. XI.**

In hac etiam crucis arboze sunt illi suavissimi fru-
ctus quos enarrat apostolus ad galathas capitulo
quinto dicens. Fructus autem spiritus sunt chari-
tas. gaudium. pax. patientia. longanimitas. bonitas.
benignitas. mansuetudo. fides. quia ibi est fundamen-
tum fidei et fulcimentum et vix oblectamentum in rati-
one sui obiecti et non subiecti. quia in christo non fuit fi-
des. Sequitur. modestia. continentia et castitas. Hec
omnia manifestissime relucet in passione christi in cruce:
et ideo convenientissime subdit apostolus ibidem. Qui autem
sunt christi carnem suam crucifixerunt cum vitiis et concupiscen-
tiis. scilicet. ut manifestissime ostendat hos fructus pendere in
arboze sancte crucis: quos capere possunt transformantes
se ei: et affigentes seipos cruci.

Par̃s

¶ Quid in cruce speculari possum? pulcherrimū exē-
plar decē mandatorū decalogi **Ma. XII.**

Est etiā in hac beatissima passiōe regula et exēplar et
executio mādarōꝝ dei: ut sicut ipse fuit deo patri obe-
diens vsq; ad mortē. sic et tu obedias vsq; ad mor-
tem diuinis mādaris. Possumus autē ibi speculari ex-
emplar pulcherrimū omniū mandatorū dei. **¶** Quantū
em̃ ad primū mandatū ipse in quantum homo summus
dei cultor fuit. offerens se deo patri in ara crucis sacrifi-
cium medullarū oblationē et hostiā pacificam p peccar-
to. **¶** Quantū ad secundū mandatū non assumpsit no-
men dei in vanum: nec falsum iurauit. sed in beatissima
passione crucis que patribus iurauerat adimpleuit.
¶ Quantū ad tertium mandatū. sabbato in sepulcro quie-
uit. et ibidem etiā nos debemus celebrare sabbata nr̃a.
non in trufis. vanitatib; et discursibus: sed in quiete cū
gratiarum actione. **¶** Quantum ad primū preceptum
secunde tabule patri summā reuerentiam in cruce exhibe-
uit: dum se ei vsq; ad mortem crucis humiliavit ut de-
bitum honorē cōtra iniuriā a nob̃ illatā impenderet ei
Exhibuit etiā debitā reuerentiā matri sue. cui non solū
modo fuit subiectus. Imo in cruce pendens cū magna
diligentiā dilecto discipulo eam p̃mendauit. **¶** Quan-
tum ad sc̃dm: nō solum nō occidit. sed etiā sua beatissi-
ma passiōe et morte mortē occidit et mortuos viuifica-
uit. **¶** Quantū ad tertium contra mechiā detestabilem
sibi in matrimoniū copulauit ecclesiam sponsus castis-
simus sponsam castissimam eligendo: non habente ma-
culam neq; rugam. **¶** Quantum ad quartum. non ra-
pinam arbitrat; est esse se equalem deo: sed exinanivit
semetipsum formā serui accipiens. Vel dicim; q; fur-
tum non fecit: sed furtū recuperauit p mortem. Descē-

Prima

dicit enim ad inferos et expoliavit infernum. et quos furtiva manus diaboli de bonis iniuste rapuerat et iniuste detinebat merito sue passionis redemit: captivamque ducens captivitatem dedit dona hominibus. ¶ Quantū ad quintum non solum falsum testimoniū nō dixit. s. p. veritate quam dicebat et faciebat se falsos testes habuit dicētes se eū blasphemā et nequiciā. ppter qd etiā adiudicat? ē mortui. ¶ Quantū ad sextū et septimū. nō solū nō aliena concupuit. s. etiā semetipm. primis i cruce donavit Sic igitur manifestissime apparet quā mādatorū observātia re lucet i passiōe glōsa dñi nr̄i iesu ch̄i.

¶ Quia passiōe dñi oīa sacra ecclie trahūt virtutē: et q. si ne ea impossibile est intelligere sacra scripturam.

AB hac etiā sacratissima passione **Ca. XIII.** oīa sacramēta ecclēstica trahunt virtutē: q. sunt nob̄ p. oēm morbum spūalem saluberrima medicina. Hec etiā beatissima passio est nobis diuinaz scripturarum dauidica clavis: q. apit et nemo claudit. claudit et nemo aperit. Sine hac em impossibile est itelligere sacra scripturā. et hac bñ in mēte impressa oīa in luce clarescūt Incipias ab adam quō eua de latere ei⁹ formata est. et de ligno vite i medio paradysi. de imolatōe abel et morte ei⁹. Et sic p. totā scripturaz discurre si vis videre quō veritas eius resplēdet in speculo passionis.

¶ Quō in bñ dñi passiōe relucēt oīm angelicarū hierarchiaz officia. **Ca. XIII.**

AX predict⁹ manifestissime apparet quō a bñissima passiōe ch̄i emanat om̄is pfectio: et in ea relucet oīs pulcritudo ecclēstice vel euāgelice hierarchie Sili mō in ea resplēdet et relucet oīs pfectio. pulcritudo et decor angelice hierarchie. Nam in eo pmo et p̄n cipaliter refulget ille seraphic⁹ ardor amoris. q. maior

Pars

rem charitatē nemo h3 vt aīam suā ponat q̄s p amīc̄
suis. Non credo q̄ omēs angeli de p̄dyso possent suis
intelligētīs cape hāc vehementiā charitat̄ q̄ dñs nos
ster iesus voluit talia pati p nob̄ vilissimis seruis: imo
neq̄ssimis inimic̄ ei⁹. ¶ Resulget etiā cherubica spe
culatio ⁊ intelligētia veritat̄. Nihil em̄ scio in h̄ mun
do qđ tantū p̄ritatem sc̄pture elucidet: tñ ad celestia cō
templāda eleuet: tantū ad deū sapiendūz illuminet sicut
passio iesu ch̄i. Hic vere inueniē sc̄ie plenitudo. ¶ Hic
etiā maxime splēdet erga maiestātē eternā thronica re
uerentia ⁊ veneratio. Sicut em̄ illi celestes spūs throni
dicunt. qz in ip̄is d̄z de⁹ tanq̄ in suo throno q̄scere pp̄
numā veneratōem ⁊ reuerentiā quā erga diuinā maie
statem hñt: qz ip̄e quiescit sup̄ hūiles ⁊ timētes eius ser
mones. Sic ⁊ in hac beatissima passione dñi nr̄i iesu ch̄i
d̄z dñs de⁹ tanq̄ in suo throno quiescere: qz ibi fuit ex
cellēs hūilitas reuerentia ⁊ veneratio summa erga ma
iestatē eternā. Nullāq̄ credo angelo ⁊ reuerentiā hui⁹
posse p̄pari. Et ideo vt p̄ antropos̄tatos loqr̄ spūs dei
peccat̄ nr̄is irritat⁹ ⁊ inquietat⁹ i hac beatissima passiōe
pacificat⁹ fuit ⁊ quieuit. Naturaliter em̄ dei thron⁹ p̄
appellari passio. qz in ea. i. in signis ei⁹ iudicatur⁹ ē mū
dum. Vñ etiam firmiter credo q̄ ad mundum iudicā
dum iudicandū de nequicia sua apparebit ibi lācea. co
rona spinea. clauī. spongia. ⁊ hmōl. ⁊ dñs iesus cū stig
matib⁹ suis: q̄ clamabit dīcēs. V̄idete q̄līa a vob̄. i. vo
bis. ⁊ p vobis passus sum. ⁊ tñ in ḡti oīa p̄tēpsist̄. ⁊ pro
nihilō penā ⁊ ignominiā meā durist̄. Ite ḡ maledictū
ignem eternū zē. Et sic patz de p̄ima h̄ierarchia. ¶ In
hac etiā beatissima passione relucet dñationū p̄cellētia.
Humiliavit em̄ semetip̄m fact⁹ obediēs vsq̄ ad mortē
mortē autē cruc̄. Propter qđ ⁊ de⁹ exaltauit illuz ⁊ de⁹

Prima

dit illi nomē qđ est sup omē nomē. ¶ Ibi etiā relucet vel
resplendet potestatum resistantia: quia illam diaboli/
cam prātem (de q̄ dī q̄ nō est prās sup terrā q̄ pparetur
ei) ipse iesus victoriosissime sibi ibingavit p̄ patibulum
crucis: et mortē moriēdo destruxit. ¶ Refulget etiā ibi
p̄tutū efficac̄ opatio. et p̄cipue ibi fuit p̄tus cordiū pene
tratiua et attractiua. Vñ illd est. Eū exultatus fuero a
terra om̄ia traham ad meipm. Vñ q̄ nos credamus
aut diligam⁹ eū: nullo modo nobisip̄is attribuamus.
quia nemo venit nisi tractus. In quo notatur mor⁹ nō
voluntariis ex pre nostra. sed potius violentus. Et sic
patet de scda hierarchia. ¶ Clarescit etiā in hac btissi/
ma passione p̄ncipatuum regimē: qz factus est p̄nci/
patus sup humez eius. ¶ Ibi etiā virescit archangeloz
releuatio. qz p̄ hanc gloriosissimā passionē fit sufficiens
releuatio ab omni culpa et ab omni pena. ¶ Ibi etiā lu/
cescit angeloꝝ reuelatio: qua occulta sc̄pturē abdita vt
abscondita: et diuinoꝝ secretoꝝ mysteria pandunt per
ap̄tionē lateris ch̄isti et ideo merito in eius morte velū
templi scissum est vt apparerent que erant in sc̄tis scri/
pturis occulta. Et sic patet de tertia hierarchia. Ex
his ḡ om̄ib⁹ patet manifestissime quō nō solū ecclesia/
stica s̄ etiam angelica hierarchia in passione dñi reful/
get. Et sicut est angeloꝝ purgare. illuminare et perfice/
re. sic imo multo magis in passione ch̄i repitur aperte
¶ Per has etiā p̄dictas p̄formitates q̄s ch̄i passio cū
ordinib⁹ angeloꝝ h̄z p̄uenientissimuz et aptissimū fuit:
non solū redimere aīas. s̄ etiam ad reparatōem angelice ru/
ine: conuenientissime disponere et ordinare. Propt̄ em̄
nimia charitatem que resplendebat in cruce incendiuz
amoris erga deū et p̄mū in hoīb⁹ accendebat. Et sic
reddebant et adhuc reddunt apti ad sup̄minentē serui

Par 8

phicum ordinē. **P**er veritatē etiā in hacbtissima passi-
one exp̃ssam illuminant homines cōtemplātes ip̃am ad
diuine veritatē p̃gnitōez. z iō apti sunt ad cognitionem
z restauratōem cherubyn. **E**t p magnā hūilitatē z re-
uerentiā z veneratōez erga dei maiestatē q̃ fuit i illa pas-
siōe. puocant hoies ad p̃sitez. p suo modo hūiliatōez z
venerationē ac reuerentiā z honorez. z sic apti fiunt ad
thronoz reparatōem. **E**xēplo etiā illi⁹ excellētissime do-
minationis diuine p passionē habite. de q̃ dictū est sup̃
ppter qd̃ z de⁹ exaltauit illū zc. hoies puocant vt mace-
rationibz z afflictōibz corporalibz nūtant vicij z p̃cupis-
centijs dñari. et oēm sibi aī appetitum subiugare. vt ni-
hil ociosum. nihil inordinatuz presumere in rōne hois
dñari. sed oīa recto iudicio rōnis hmōi appetituum ge-
nua flecterent. z sic apti fiant ad reparationem ordinis
dominationū. **E**t vt breuiter transeam sic p reliquos
ordines discurre siue p ordinū p̃fectiōes fm qd̃ de istis
dictū est. vt. s. p resistentiā contra diabolicam tentatōez
z fraudē ad potestates. **P**er virtuosas opationes z cō-
uersationes ad p̃tutes. **P**er diligens regimē oīm sen-
sum suoz z motuū internoz z etiā alioz hmōi actiū
si ad ip̃m spectant: ad p̃ncipatus. **P**er releuationez ne-
cessitatum z indigentiarum proximozum ad archan-
gelos. **P**er predicationem z doctrinam ad angelos.
Uel si vis dicere q̃ archangelorum est maiora: ange-
lorum minora docere: sic doctores ad archangelos: pre-
dicatores ad angelos ordina. **E**t hec oīa ad passionē
ch̃i ordina: sicut de seraphyn z alijs dictum est. **¶** **R**ō
quare debuerunt ordines angeloz ex hoibz restaurari.
¶ **P**otes etiā aliam breuem assignare rationē quare
passio ch̃i fuit idonea ad reparatōem angelorum: quia
sicut illi p summā p̃sumptionē z supbiā ceciderūt: ita

Prima

p infimā exinanitiōē z humiliatiōē ch̄i crucifixi verū
dei z hoīs debuerūt p̄dicti ordines ex hoīb in suis oca-
lis abiecti z humilibz reparari. vt qđ sup̄ dictū est p̄ci-
lariter p̄ restauratiōem thronoz hoc p̄ oīb vniuersalit̄
restaurādis ordinibz sumam⁹. ¶ **I**is aut̄ eisdē rōnibz
q̄bz videm⁹ q̄liter angeloz decor z p̄fectio in ch̄o cru-
cifixo refulget. possum⁹ videre quō in eadē passionē re-
fulget gl̄ia hoīm btōz: qz illi clare veritati (q̄ est in illa
passione br̄ssima sicut sn̄p dictū est) cor̄ndet apta visio
patrie q̄tum ad p̄gnitiōem rōnalis. ¶ **I**lli p̄fundissime
humilitati z reuerētie (qua passio dñi thronns dicebat
sup̄ius) cor̄ndet firma intētiō q̄tum ad irascibilē: qua
sup̄ quē requiescet sp̄s meus nisi sup̄ humilē zc. ¶ **I**lli
etiā sup̄excellētissime charitati dñice passionis cor̄ndz
in patria ip̄ius p̄cupiscibilis dilectio &c consummata.
¶ **I**lli dñitati (de q̄ dictū est: p̄pter qđ z de⁹ exaltauit il-
lum zc.) cor̄ndet agilitas: qz subest eis cū voluerint pos-
se. ¶ **I**lli resistētie p̄tatis (q̄ moriendo mortē destruxit)
cor̄spōdet impassibilitas. ¶ **I**lli p̄tuositati (q̄ exalta-
tus a terra oīa traxit ad seipm) cor̄ndet subtilitas tan-
q̄ penetratiua p̄tus. ¶ **I**lli claritati z nobilitati p̄ncipa-
tus (de q̄ dz. fact⁹ est p̄ncipat⁹ eius sup̄ humez ei⁹ zc.
z de qua claritate p̄t illd adduci. pater clarifica me zc.)
cor̄ndet dos claritat⁹. ¶ **O**fficio aut̄ archangeloz et
angeloz (qđ bñ rep̄ntatur in illa passiōe vt p̄monstra-
tum est) cor̄ndet in hoīb beatis decor aureole q̄ debet
doctoribz z p̄dicatoribz. Et sic p̄t q̄liter in br̄ssima pas-
sione r̄fulget tanq̄ in speculo p̄clarissimo z mūdissimo
oīm gr̄e z gl̄ie plenitudo. B̄ne dico q̄tum ad p̄mum
substātiāle: vt dotes aīe. z q̄tum ad p̄mū p̄substātiāle
vt dotes corpis. z q̄tum ad p̄mū accidentale vt decor
aureole: q̄ debet p̄dicatoribz siue doctoribz, martyribz. z

Pars

virginibus. Nam in cathedra sancte crucis docuit: et mar-
tyrum caput fuit. et ego virginum virginum comendavit.
¶ Non solum autem ipsorum sanctorum plenitudo glorie refulget
in hac beatissima passione: sed etiam ab ipsa meritoque emanat.
Et ut magis appropriate loquimur: per apertionem lateris
mittit sancti visionem aptam: per pedum et manuum clauati-
onem intentionem firmam. per gustationem aceti et fellis inebri-
ationem amoris. et hoc erat quod sitiebat. per coartationem liga-
minum meruit nobis agilitatem. per illusionem sputorum solis cla-
ritatem. per mortem impassibilitatem. per inclusionem in sepulchro
subtilitatem. per coronam spineam non solum auream: sed etiam aureole
venustatem. scilicet tribus generibus hominum: videlicet virginum.
martyrum et doctorum. Et quod dicam? credo quod in hac bea-
tissima passione sit materia excellentissime glorie et immensi
gaudij tam angelorum quam hominum beatorum. Et hoc est quod cre-
do firmiter et non dubito quod tam angeli quam homines beati
totaliter in deum tendunt. et totaliter et totis meritis inti-
me deum diligunt. ita quod plures sine operatione deum diligunt quam se
ipsos. imo non credo quod seipsos diligant nisi propter deum. Et
ideo sine operatione plures exultant et gaudent de dei magnifi-
centia quam de propria gloria. Cum ergo in christi passione sit excellen-
tissima manifestatio summe potencie. summe sapientie.
summe clementie dei. sicut postea aliquoties declarabo. ideo
predicta passio est eis materia excellentissimi gaudij et exul-
tationis immense. Unde quous gaudeant homines videntes
se per illam passionem redemptos: et angeli videntes se per eam
de reprobis. et sic quodammodo ad seipsos reflectantur: quous
hoc se videant et referant in deum. tamen credo quod sine operatione
plus exultent et gaudeant et totaliter in deum excedant agnoscen-
tes in ea tam potentiam quam sapientiam et inestimabilem et imen-
sam clementiam dei sui. Unde sicut apparet hic et immensa
diffusio divine bonitatis: ita credo quod in ea sit excellen-

ti

Prima

atissima. plenissima. et totaliter medullaris diffusio mentium in deum ob nimiam iocunditatem et gaudium. Sic ergo manifeste apparet quod in passione christi fons gratie et glorie reperitur. et quod in ea refulget decore et perfectio subcelestis hierarchie et etiam celestis.

¶ Quia summa potentia. sapientia. et clementia summa ibi refulcent. et etiam circa hec quedam excitativa vel exercitativa.

Nunc deo favente videre restat qualiter **¶** **O**mnia. **XV** supracelstis hierarchia (quod deus est) in cruce splendet. ut scilicet aliquammodo videamus qualiter in ea refulget summa potentia. summa sapientia. summa clementia dei. Et quia infirmum de potentia. stultum de sapientia. pravum de bonitate loqui presumptuosum est. ideo me velle subtilia et que super vires meas sunt investigare non licet. Attamen ad maiorem predictorum intelligentiam et consolationem nostram aliquam communia videamus. Manifestatur autem in illa beatissima passione divina potentia et benivolentia in tolerando. in liberando. in gratificando. in iustificando. in suscitando. in magnificando. **¶** Dico primo quod manifestatur in hac beatissima passione eius fortitudo et clementia in tolerando. Quod autem ille qui est deus omnium et omnia conservat: sine cuius manu omnia rediguntur in nihilum sustineret patienter effugari quod ubique erat. ligari quod immensus erat. flagellari: qui gloriosus existerat. alapiari quod mundum plasmaverat. conspuui splendore eternus et speculum sine macula. blasphemari pater immense bonitatis. diiudicari iudex immense potestatis. crucifigi dominus immense libertatis. aceto et felle potari fons immense suavitatis. gaudium angelorum affligi. vitam viventium occidi. spinis coronari glorie corona. latus aperiri agnoscere immense clementie. in lapide sepeliri sol iusticie. Hec omnia a nequissimo homine pro eo patienter sustinere imo pro eis orare fuit potestas immense tolerantie. boni

Pars

patris et clementie. Sic ergo patet potestas seu potentia et bonitas christi in tolerando. ¶ Signum etiam fuit huius immense bonitatis et potentie in liberando. Quod enim christus crucifixus potentissimum ligaret. mortem moriendo destrueret et occideret et sepultus infernum spoliaret. fuit immense potentie signum. Sed etiam hoc fuit immense et excessiue clementie signum quod pro suis nequissimis inimicis a morte liberandis dignatus est mori.

Hoc enim inexcogitabile est quod morte (quod sibi inferebatur) liberaret inferentes a morte: cum propter hoc debuisset fortius vel potius secundum humanum iudicium nos omnes eterna morte condemnare. hoc ipso quod a nobis et occasione nostri fuisset tam vili et crudeli morte occisus. Nec credo quod angeli de paradiso potuissent hanc summam clementiam cogitare antequam fuerit eis revelatum. ¶ Fuit etiam immense potentie et beniuolentie signum in iustificando. Si enim est maius iustificare impium quam celum et terram creare propter repugnantiam voluntatis. quante ergo clementie quanteque fuit potentie saluare et iustificare impium summam impietatem perpetrantem: et saluatorem et iustificatorem occidentem. Et ideo illud immense clementie fuit. quod effectum illius summe impietatis voluerit nos ab omni impietate iustificare. cum secundum humanum iudicium debuisset (si nunc alia interuenisset culpa) nos penitus reliquisse et ad nihilum redegisse. quod idem est: quia si penitus nos relinqueret in nihilum redigeremur. aut illam nequitiam non in iustificationem sed in penam ordinaret eternam. Hoc ergo summe potentie et clementie fuit quod nos iustificauit merito sue passionis que procreata est a nequitia nostra et merito nequicie nostre. Hec omnia inaudita et mirabilia sunt diligenter ruminanda et omni admiratione digna. et deficit ibi omnis ratio et intellectus et non

Prima

modicum succeditur affectus. ¶ Apparuit etiā ibi summa potentia in resurgendo. Planū est em̄ q̄ a mortuis resurgere z maxime p se. vel mortuū resuscitare vtrūq̄ est infinite potentie: z vtrūq̄ ibi fuit: qz resurrexit z alios secū suscitauit q̄ venerūt in sc̄am ciuitatē z apparuerunt mult̄. S; z h̄ fuit imense clemētie q̄ dignatus est non statim resurgere h̄ p fide n̄ra aliq̄ntulū differre: z p nob mortu⁹ pmanere: vt ipm fuisse vez hoiem crederemus fidelit. Nec nimis distulit vt z ipm esse deū vez credam⁹. z alios suscitauit vt ei redderēt testimonium. Et ipemet p q̄draginta dies adhuc apparens in mult̄ argument̄: vt ei crederem⁹ distulit ad celū ascendere cū oī dignatōe z feruētī dilectōe nostrā salutē operans z pcurās. Nō em̄ suffecit ei mortalis z passibilis cōuersari nobiscū. h̄ z gl̄iosus z immortalis p q̄draginta dies manifestissime apparere aplis z eos de reḡ dei docere. ¶ Quamoz quantū deū nostz iesum signasti nobiscum. q̄ nō videt posse separi a nob. z nos vilissimā san̄em dignat̄ cum tāta ac tali diligētia sibi p fidē z amorē vnire. ¶ Manifestata est etiā ibi summa potētia ī magnificādo. Magnificauit em̄ eū in p̄spectu regū z principum. q̄ tñ in p̄spectu dei fuit sp̄ magn⁹. Et istd. s. xpm crucifixū in p̄spectu hoīm magnificare z oīb sup̄extollere fuit summe potētie. Quare: Quia fuit p̄ sapientiā grecoz. p̄ scandalū iudeoz. p̄ idolatriā romanoz. p̄ seruiciā tyrannoz. p̄ oēm astutiā demonioz. sup̄ oīem rōnem z intellectū. s. credere hoiem crucifixū esse deum. ¶ Ec̄ istud fuit summe clemētie ei⁹. q̄ nos fecerit sibi credere imo ec̄ eū credēdeū. p̄ oēs duriciā z neq̄tiā n̄raz nos ad se sua intīma p̄rute trahendo. et iō summas grates z gr̄as ei debem⁹: qz nō fuit current̄ neq̄ volent̄ h̄ dei miserentis. Quid em̄ sibi fecim⁹ q̄ nos in eū pl⁹ q̄ re-

Pars

liquit crederemus. Fideliter ergo et cum omni timore et honore seruiamus ei perfecto corde et animo volenti, et iubilemus ei cum totis precordiis nostris: quia nobis indignis luxit cum iocunditate ammirabile lumen eius, et dulcissima: suauissima: et amabilissima claritas eius irradiat intima mentis, et tenebras pervertit in lucem eleuat, coniungit, deificat, et resoluit. Ex his ergo manifeste apparet quod summa potentia et summa clementia dei resulget in passione domini nostri iesu christi. Nunc restat videre qualiter summa sapientia relucet ibidem. Et quis non sufficiamus neque sciamus omnia enarrare, tamen aliquod de multis ad consolationem nostram dicamus. Sapientia eius summa in hac passione apparet in gratissima correspondencia in omnibus mysteriis redemptionis a culpa. Nam sicut prima mulier de ygenea carne sumpta et facta seducta est, sic christus de ygene natus crucifixus est. Et sicut illa accepit de ligno vitæ et dedit viro suo de quo facta erat, sic christus in ligno crucis est passus voluntarie, et hanc passionem matri sue (de qua natus fuerat) communicauit, cuius animam doloris gladius pertransiuit. Et si enim hodie ignoramus quare dominus noster iesus christus voluerit illam dulcissimam matrem suam sibi assistere, et secum tam immenso dolore affligi, cum bene nobis sufficeret sua passio. Sed ut video hanc summa clementia et summa eius sapientia exigebat quis essemus indigni. Et sicut ena seducta est volendo esse sicut deus, ita passus est homo deus. Et sicut illa de latere viri facta fuit principium nostre damnationis, quia videlicet sibi consentire fecit, sic christus latus aperuit vniuersi sacramentorum emanauit. Et sicut illa vidit lignum quod erat pulchrum visu et ad vescendum suauem, sic christus disputus est in vultu, et amaritudinem fellis gustauit. Et sicut illius pedes currunt ad lignum et manus extendunt ad fructum, sic christus pedibus et manibus est in cruce affixus. Illa ambitiosa iste humilissimus.

Prima

Illa pro inobedientissima. iste usque ad mortem crucis
obedientissimus. Contra appetitum sancte dei sapientia con
demnat. Illi erant ambo nudi cum peccauerunt. christum
pro nudum crucifixerunt. Ibi homines post culpam se abscon
derunt a facie dei. hic christus dominus deus noster post mortem
in sepulchro abscondit a facie hominum. Illi descenderunt
ad infernum ad laborandum. hic descendit ad infernum spoliandum.
Sic apparet aperte et manifeste qualiter in hac beatis
sima passione gloriosissima dei sapientia claret. ¶ Et in om
nibus istis non solum dei sapientia. sed etiam summa dei di
gnatio et clementia demonstrat quod ipse voluerit pro come
stione illius ligni lignum crucis ascendere. et pro extensis ad
fructum manibus manus suas clauari in cruce. et hominibus que
superius dicta sunt. Hoc enim fuit summe et ineffabilis sue
clementie. Nec credo quod tanta dignatio possit a creatura
aliqua comprehendere: sed credo quod in ipsa angeli et sancti ve
re excedunt et superfundunt ab illius immensitate clemen
tie: utpote sicut piscis in mari: etsi non sit similitudo perfe
cta. Accedamus ergo charissimi ad cor altum. et in illa profun
ditate benignitatis immensae totaliter immergamur. Ac
cedamus cum fiducia ad christi latus et intremus ipsum. Acce
damus charissimi. accedamus et moriamur cum ipso. Acce
damus obsecro accedamus: quia ad amplexus eius brachia
sunt extensa. O bone iesu quid fecisti quod me tantum ama
sti. Quare domine quare. quare domine iesu. Quid sum ego: non
sum dignus ut intres sub tectum meum: quanto magis ut
moriaris propter peccatum meum. sed tamen dic verbo et sanabis
animam meam. Quare ad ipsam sanandam vis emittere ani
mam tuam. Sufficit domine sufficit verbum tuum. quare tam igno
miniosa et crudeli morte effundis sanguinem tuum. Solo
verbo angelos. celos: et totum hunc mundum creasti.
Quare tot doloribus tam dura et crudeli morte me ne

Pars

quissimum servum redemisti. Sonet obsecro fratres
charissimi in auribus vestris vox illa domini nostri ie-
su christi. imo sonet in intimis cordis vestri. Attendite
et videte si est dolor similis sicut dolor meus. Penetrēt
charissimi etiam isti dolores intima nostra. et corda no-
stra istis doloribus gladiant. Accedamus ad latus eius
et sugamus sanguinem eius. quia hoc beneplacitum ei
est. Non faciamus ipsum talia frustra pati. non pmi-
tamus hunc sanguinem effluere sup̄ terram. Fiant er-
go corda nostra receptacula et vasa sanguinis dñi nři ie-
su christi. et eius inebriati doloribus dicamus. Nobis
autem absit gloriari nisi in cruce domini nostri iesu ch̄i
crucifixi. Qd nob̄ cedat q̄ vivit et regnat zc.

¶ Quo in passione dñi excitemur et inflāmetur cor
hoīs ad septē opa misericordie **Ma. XVI.**

¶ Ut per ea que dicta sunt in passione domini no-
stri iesu christi multipliciter possit nostra contem-
platio regulari et perfici. nunc qualiter in eadem
ad actionem excitemur et dirigamur restat aliquāliter
intueri. Et quia active vite siue inter alia opera mise-
ricordie et pietat̄ amplius eloquia sacra p̄mendant. et
etiam quia de illa actione que ad veram afflictionem et
deiectionem spectat satis est superius tractatum. Ideo
ad p̄sens alijs pretermiſſis videamus qualiter in illa
passione dominica est excitatio: inflāmatio: exemplar et
speculum illoꝝ misericordie op̄eꝝ de quibz in **Matth.**
dñs noster d̄t se in iudicio disceptaturū. et pro illis eter-
num premiū largitur siue redditur. Venite inquit
benedicti patris mei zc. Esuriū zc. Abstergamus er-
go charissimi caliginē ab oculis cordis nostri et intuea-
mur diligentissime illā beatissimā passionē et videbim⁹
clare qualiter in ipsa predicta opera eleganter relucet.

Prima

Sz pmo videamus qualiter ad ipa complenda allici-
mur. postea videre poterim⁹ qliter p ipam in eisdē ope-
ribus regulamur. Si em̄ p̄sideram⁹ qualis dñs noster
esuriuit z sitiuit multū p nobis. multū moueri debem⁹
vt esurientes z sitientes pascam⁹: vt sic sibi in suis mē-
bris subueniamus. Et vt om̄ia reducamus ad passio-
nem chr̄i: audiamus in euāgelio ipm iesum clamantem
in cruce: sitio. Nā si bñ sunt q̄ esuriūt z sitiūt iusticiam
cum ipe fuerit plen⁹ om̄i gr̄a z pfectōe ipe maxie in hac
beatissima passione nostrā iusticiā esuriuit z sitiuit. q̄a
qn̄ moriebat non p ea solū esuriem z sitim spūalem ha-
buit ipe in cruce. s̄ etiā valde p̄babiliter credo q̄ corpora-
lem famē z sitim ibi habuit. qz nocte p̄cedenti multum
laborauerat z vigilauerat in orōne. z postmodū in ca-
pture anxietate. z demū diuers⁹ flagellis z laborib⁹ fati-
gatus circa horā sextā (qn̄ appetit⁹ solet incitari z inten-
di vel excitari z incēdi) fuit cruci affix⁹. et vsqz ad nonā
ieiunauit ibidē z dixit: sitio. Et ipi ei p̄pinauerūt acetū.
qđ cum accepisset inclinato capite emisit sp̄m. Nec est
multū credibile q̄ tunc p̄tute diuinitat⁹ restiterit alieni
necessitati z indigētie corporali: sicut cū q̄draginta dieb⁹
ieiunauit: qz ipi passioni exposuerat se plene p nobis in
cruce. Sic ḡ qz dñs noster iesus chr̄s esuriuit z sitiuit p
nobis: multū allci debem⁹ ad ipm pascendū in mem-
bris suis. ¶ Peregrinus etiam fuit dñs noster: qz dixit
imminēte illa morte tristissima. Regnū meū non est de
hoc mundo. Etiā in cruce maxime peregrin⁹ fuit z alie-
nus reputatus p nobis: qz amici z p̄mi eius tunc lon-
ge recesserūt ab eo. z tanq̄ pegrin⁹ extraneusqz factus
est fratrib⁹ suis. Hūc ḡ peregrinū fr̄s charissim⁹ p no-
bis factū recolligam⁹ in mēbris eius. ¶ Pudus etia⁹
fuit dñs n̄r in cruce p nob⁹. ipm obsecro induam⁹ i mē-

Par3

bris eius. ¶ Ibi etiā apparuit vere infirmus: doloribus
et angustijs plen⁹ p nob. ipm visitem⁹ in mēbris eius.
¶ Captus est p nob et captiu⁹ ad crucē deduct⁹. in ea
suspēsus et cōclauat⁹. ad mēbra sua captiua et incarcera
ta eamus. Sic g̃ apparet qualiter in p̃habita passione
fuit tanq̃ vez obiectū allectiuū et excitatiuū ad predi
cta opa miscēre p̃plēda in mēbris ei⁹. ¶ Nunc videa
mus q̃liter in p̃dicta passione fuit exēplar motiuū et di
rectiuū in operib⁹ supradict⁹. Ip̃e em̃ eadē opa exercu
it. Ip̃e em̃ latus suū aperuit et sanguinē suū effudit ad
sitientes potādos. Carnē suam in ara cruc⁹ igni ardo
ris nimij amoris pcremauit ad esurientes pascendos.
Et ideo in cena precedenti sacrm altar⁹ ordinauit ad
nos reficiendū. Qd̃ quidē sacrm est mēoziale dñice pas
sionis. nam caro sua ꝑe est cib⁹: et sanguis ei⁹ ꝑe est po
tus. sicut dñs ip̃e testat. Si g̃ de seipo dñs noster iesus
fecit cibū nob et potū: q̃to mag⁹ nos alere dēb⁹ esuri
entes et sitientes nō solū de supfluis: s̃ etiā de necessarijs
nostr⁹. Si em̃ dñs noster dedit nobis carnē suā in cibū
quāto magis nos debem⁹ dare ei in mēbro suo carnes
bestiar⁹ nostrar⁹. Si em̃ seipm panē viuū qui d̃ celo de
scendit dedit nob ad manducandū. quāto mag⁹ ei da
re debem⁹ in mēbris eius panē mortuū q̃ de terra exi
uit. Si nobis dedit cibum spūalem panē. s. angelorum
qui nos sibi vnit et p̃uertit in seipm: quāto mag⁹ nos ei
in mēbris ei⁹ dare debemus vtrem vini vel lactis: ver
mū. s. nutrimentum. Simus g̃ charissimi fr̃es solliciti
ad alendos paupes ch̃i: imo ad alendū ch̃m in pau
perib⁹ suis. ¶ Opus etiā hospitalitatis exercuit in ipsa
cruce. Nā ibi erat quidā peregrin⁹ q̃ iuerat viā longin
quam: et a ch̃o hospitium petēs ait. Memēto mei dñe
pū veneris in regnū tuū. q̃si diceret. Digneris dñe iesus

Prima

christe peregrinū recognoscere et in illo regni tui pala-
cio colligere. Virū de dei clemētia. iam oblitus esse
videt qđ alī dicit illi qđ de eius hospitio interrogabat eū
Vulpes foueas hnt et volucres celi nidos. fili⁹ aut ho-
minis nō habet vbi caput suū reclinet. S; qđ: Nō nū
non tardat ipm hospitio recipe. non sub porticu. non
in stabulo: s; in seipo. nō cras. nō posteras: s; hodie inqt
mecū eris in padyso. Misera hoīm nequicia dñs nř
latronē recepit i hospitio et in seipo: et nos in terrenis et
lutosus domib; etiaz bonos recipe nolum⁹: s; excusam⁹
nos et dicimus: forte ipi sunt latrones. Demēto miser
hō qđ latronē ipe dñs recepit. Et si forte nō potes (qđ et
tu paup es) colligere in materiali domo: collige sal-
tem eū in corde tuo ei ppatiēdo. Denudant etiam
se dñs nř iesus chřs ad nostra verēda optenda: et nudus
pēdit in cruce. quāto magis particas nřas nudare de-
bemus ad opiendū euz in paupib; suis. aut (vt de nob
loquar) cellarū aut lectorū angulos a supfluis tunicis p
chři paupib; euacuare debem⁹. Quāto gaudiū no-
bis esse deberet cū nos eruere possem⁹ p chřo vt nō so-
lum supflua s; etiam nobis necessaria paupib; largire-
mur. Ipse em p me nudat⁹ est. et ego p ipo nolo indigen-
tiam illā pati. Absit a nob hoc fratres charissimi nō so-
lum nostra: s; nos primis nostris: imo chřsto in primo
largiamur. qđ ipse se totū p nobis dedit. Nā et ipse nos
infirmos visitauit et in cruce infirmitates nostras et cū-
ctarum infirmitatū nostrarū angustias et dolores super
se portauit. Sic charissimi fratres infirmos ei⁹ sollici-
te visitemus et eorū infirmitates in nos ppatiēdo insi-
mul recipiam⁹ siue trāformem⁹: vt dicam⁹ cum aplo
paulo. Quis infirmat et ego non infirmor: Ipse etiam
dñs noster Iesus in illo triduo captiuos inferni adq̃

Par 3

Quomodo ergo erit sic teterrimus et profundissimus
carcer: quoniam ibi visitemus captiuos: imo in captiuis dominum
nostrum iesum. Totum enim reputat dominus noster sibi fie-
ri quod amore ipsius facimus membris eius. Omnium
autem istarum pietatum in domino nostro compulsiua. conser-
uatiua et confortatiua fuit illa pietas qua pro suis cru-
cifixis exorauit. Sic et nos nostram pietatem et mise-
ricordiam erga proximum conseruare debemus in hoc ut
non solum nos offendentes parcamus et erga illos tra-
quillum animum habeamus: verum etiam pro ipsis affectuo-
sissimas ad deum preces fundamus. Quod nobis con-
cedat qui in trinitate etc.

Oratio valde deuota circa passionem domini
Domine iesu christe. o vere amice **Oratio. XVII**
O amantissime sponse fac luctus ex sputo et lini o-
culos meos: ut qui cecus sum videre valeam vulne-
ratiua. Introduc me domine iesu quous indignissimum famu-
lum tuum in gazophilacium veri templi: ut iutueri valeam
quid quantumque obtuleris patri pro nobis. Fortassis
anima mea (quous a te vero sponso multis iniquitatibus
viduata sit) offeret ibi duo minuta. Recipe me quous
filium prodigum ad comedendum tecum vitulum sagi-
natum affatum in cruce. O bone et vere magister doce
me thesauros sapientie vilissime mortis tue. Item atque
iterum domine iesu aperire digneris latus tuum mihi nequissi-
mo famulo tuo: ut oculi mei qui depredati sunt animam
meam in tuo latere inueniant predam meam. O bone
iesu nimis saxeum est cor meum nisi emolliatur sanguine
tuo. nimis distractum est cor meum nisi recolligatur in la-
tere tuo. O bone pastor: ego sum illa ovis qui perijt et er-
rauit. pro qua posuisti in cruce animam tuam. Ecce ego sum ag-
nosce eam. introduce me in caulas vulnery tuorum. Tu

Prima

autē dñe iesu chryste in tua passione me custodias dñi/ genter. nā sine tua morte morior. sine tuis vulnerib; vul/ neroz. sine tuis cōuicijs cōuicioz. sine tuis flagellis & ga/ non equitat; & iniquitat; flagelloz. S; qz nesciui pseus/ rare in tua brissima passione sum qñ in nihilū iā reda/ ctus: qz ignominia cruc; dimisi ignominiosus fact' sum; qz stulticia cruc; reliq; stultissim'; & vanissim' fact' sum qz infirmitatē tue passionis neglexi infirm' factus sum. qz a dolorib; aculeoz; tuoz; recessi spinis & cupiscentiaz; & fixus sum. Quid dicā: Nisi cor meum dolorib; tuis aperiat. nefandissimis vicijs aperit Nisi sciat latitare i vulnerib; a latronib; plagis imposit; spoliat. Nam & supbiam & vanā gl'iam. auariciā & inuidiā. odiū siue irā. & acidiā. gulā & luxuriā pfectissima medicina: imo sine q̄ nlla alia medicina est passio tua. & supbiam eius hu/ militas. vanā gloriā ei' vilitas. auariciā eius nimia lar/ gitas. & sic de alijs. Ipsa est que sepit aures ne audiam vana vel praua. oculos claudit ne aspiciā mortifera vel nocua. os obstruit ne loquela vel gustu offendā. Na/ res obturat ne circa odorifera offendā. man' ligno af/ figit ne extendant ad tactus vl' opa viciosa. pedes con/ clauat cruci ne inutiliter vl' nocue discurrāt. Ipsa fouet mutuā dilectiōem. auget internā deuotiōem. eleuat ad supnam p̄emplationē. Hāc ḡ dñe acerbissimā passio/ nem & ignominiosissimā da mihi in spōsam: & indiuisi/ bili & indissolubili vinculo ipam mihi p̄iunge. sup om̄s mulieres. i. delicias & p̄solatiōes tpales ad amari eam. & tñ sepe alia sup̄inducta repudiavi eā. nūc nō venio et requiro eā: ne mecū queso agas iuris rigore: sed tue cle/ mentie disp̄satione. Hanc ḡ da mihi dñe iesu: qz hanc amavi. hanc dilexi. hanc tot; viscerib; cupiui. Ipsa so/ la mihi sufficit. ipsa sola me medullit' nutrit & reficit. in

Pars

hac vita. Ipsa est vita mea solatio mea et delitiae mee.
ipsa est lux et sapientia mea. ipsa me reducit et deducit et addu-
cit. sine ipsa deus et erro. sine ipsa a portu salutis declino.
O bone iesu nihil aliud a te peto in hac vita: nisi ut per-
fekte sim tecum crucifixus in cruce. Certe dilectissime domine iesu
nolo vivere nisi moriar tecum. aut quod da mihi mortem cor-
poralem. aut in corde meo impone tuam mortem. Hen mi-
hi quare natus sum nisi dominum meum iesum amplectar in cruce
et requiescam in vulneribus eius. Magis eligo ad patris tui
cum crucifigi quam tecum delictis affluere. hanc tuam vilissimam
passionem volo. hanc peto. hanc totius internis concupisco
medullis. omnibus per ipsam abrenuncio et etiam meipsum relinquo. ipsa
sit mihi anima mea et corpus meum et omnis solatio mea. Non
sanguis tuus inebriat me. et dolores tui sciunt cor meum.
Domine iesu per me fecisti celum et solem lunam et stellas. ignem. aerem.
aquam et terram. aves et pisces. bestias et reptilia. arbo-
res et flores. herbas et olera. aurum et argentum. universa
metalla. colores diversos et lapides preciosos. Sed quis
de manibus tuis quasiuit hec? sine petitione sine instantia hec
omnia nobis dedisti. et tota die affligo animam meam petendo
ignominiosam mortem tuam et vix possum aliquam guttulam
impetrare. Scias domine iesu quia omnia visibilia mihi vilescunt
per ipsam tibi universa restituo et da mihi vulnera tua. Hec
super celum habitant cor meum. super sidera mihi refulgent
et illuminant intellectum meum. super ignem accendunt affectum
meum. super aerem fecundant sermonem meum. super aquam emolli-
unt animam meam. super terram stabiliunt et fecundant affectum me-
um. Hec animalibus bestiis et piscibus utiliora. fructibus suaviora.
arboribus et floribus ameniora. argento auro et lapidibus
preciosis preciosiora. imo certe hec omnia nihil nisi vanitas est
vel sunt respectu tue passionis beatissime. hanc volo domine
iesu hanc volo. hanc tribue mihi in proximo. Non peto pul-

Prima

ertitudine celi: sed ignominia tua. non mundi delicias: sed
tuas angustias. Ego mihi domine iesu tribue eam nolo secum
domine iesu sponsalia facere: sed matrimonium consummare. Con-
sentiatur in me domine iesu quia presentio in eam: et est matrimonium
uiratum. Intraret cor meum vulnera tua et ipsa intraret aiam
meam: et erit matrimonium consummatum. Sed quia sum ego
domine mi iesu ut a te in sponsam illam audeam petere: quam so-
lam tuis intimis amicis et maximis per omnibus amicis tui-
is coniungis. Sed quis nihil nisi vanitas et detestanda
sanies sum. presumo tamen de imensa clementia tua: etsi non
habeam puritatem et sanctitatem matris tue ut digne tibi com-
patiar. latronis tamen pravitatem habeo ut secum ad latus
tuum crucifigi debeam. Magis in hac vita desidero domine
iesu cum latrone tecum in cruce ascendere quam cum petro iac-
obo et iohanne in montem transfigurationis tue ascendere
Magis placet ad presens oculo mentis videre te conspu-
tum quam transfiguratum. Et si non sum tanquam velum nobilissi-
mum in templo ut in morte tua scindar. sum tamen fetidissi-
mum monumentum ut ad apertorem tui lateris aperiri debeat.
Quid in me queris dulcissime domine iesu: Si in morte
tua petre scisse sunt. ego tamen durior sum petra. si enim terra
mota est: et ego terrenissimus sum. Quid ergo iniquitatis des-
est in me ut non indigeam tua morte. Et si celestis non sum
tibi participando: nec queam cum sole obscurari. tamen infernalis
conversationis sum ut in hoc triduo mortis tue a te debeam
visitari. Non ergo domine iesu te retrahat iniquitas mea quin
mihi hanc nobilissimam sponsam ignominiosam sed mor-
tem tuam inseparabiliter mihi eius desiderio estuanti con-
iungas. Ipsa enim est pulcherrima omnium mulierum. id
est excellentissima omnium gratiarum. In ea fuit summus
cultus dei. summa dei dignatio. summa dei ad nos dis-
fusio. Ipsa summa dei sapientia et prudentia percussis

Pars

superbum sua potentia. animas de inferno transtulit
in celum sua potestate. placavit imo et donavit deum:
cuius violeum colorem amplectuntur humiles et cōfes
sores. lili candorem innocentes et virgines. roseum ru
bozem amplectunt. martyres in charitate feruentes. qz
in ea fuit summa humilitas. innocētissima virginitas.
et excellentissima et excessiva charitas. Eius purpureus
et coccineum colorem admirantur angeli. ac eius fragrā
tissimum odorem sentiunt et suscitant mortui. Ad eius
suavissimum tactum roborant infirmi. Ad eius dulcis
simum gustum reficiunt et conseruantur perfecti. **T**ar
tis est filij hierusalem et filie sponsa mea et amica mea
desiderium anime me. Ipsa inimicum meum diabolum
superat in me. a mundo me alienat. carnem meam be
ne castigat. **M**ihi ergo absit gloriari nisi in cruce domi
ni nostri iesu christi per quem mihi mundus est crucifi
xus et c. Est ergo mihi quippe mi domie iesu magna glo
riatio q pro me celum et sidera et alias inferiores crea
turas fecisti. Sed multo sine comparatione maior mi
hi gloriatio q pro me dignatus es mortalis homo fieri.
Magna quippe mihi gloriatio q me fecisti ad ima
ginem et similitudinem tuam. sed sine comparatōe ma
ior q pro me formam serui accipiens factus es mihi si
milis. **M**agna mihi gloriatio q tot beneficijs megu
bernas et nutris. Sed sine comparatione maior mihi
gloriatio q pro me esuristi. sitisti. et fatigatus super fon
tem sedisti. et multa incōmoda sustinuisti. **M**agna mi
hi gloriatio q cūctis animalibus me preposuisti. sed si
ne compatione maior q pro me te dñm omnium vni par
elle et fabro subdidisti. **M**agna mihi gloriatio q me sē
amicus tuus fuero honorificaturus es in celo tuo: s; si
ne cōparatōe maior mihi gloriatio q p me adhuc pelli

Prima

me inimico tuo quidatus. pspurus et multipliciter illa
sus es in medio terre. Magna mihi gloriatio q me si
fuit⁹ fuero ditatur⁹ es in tuo regno. s multo maior est
mihi gloriatio q p me pctore in extrema pauprate fuisti i
ligno: qz qntum ad gustu cum sitires fel habuisti et are
tum. qntum ad operimentu corpus habuisti nudu. qua
tum ad reclinatoriu non habuisti vbi reclinares caput
tuu. imo corona spinea fuit puluar tuu. Mag⁹ mihi
gloriatio q si gram vsq ad finem habuero me delecta
tione es impletur⁹ vniuersar⁹ deliciar⁹ padyi. s multo
mihi maior gloriatio q p me tuo pceptore et pleno omi
abominabili sanie implet⁹ es inestimabilib⁹ angustijs
et dolorib⁹ et morte turpissima p demnat⁹ in caluarie lo
co. Mag⁹ mihi gloriatio q si angelice vixero in terris
angelis es me sociaturus in celis. s multo maior mihi
gloriatio q p me diabolicam vitam ducere cu latronib⁹ es
crucifixus in terris cu impijs et iniq⁹s associat⁹ et deputa
tus. Mihi g absit nisi in cruce dni nri iesu chri gloriari
In quo debeo gliari nisi in summo dei mei honore in
lumina dei mei erga me dilectoe et dignatoe. Hec autem
sunt plene i cruce. Mihi g absit gloriari etc. Si em p
vsa est i ppectu dni mors sanctor⁹ ei⁹: qz patiunt⁹ et mo
riuntur p ipo. qnto mag⁹ debet esse gliosa in conspectu
nro mors dni nostri iesu chri: cum ipe patiat⁹ et moriat⁹ p
nob. Ergo gloriari nos oportet in cruce dni nri iesu christi
Sed heu heu audi itez clamantem iesum et dicentem. Lo
ge fecisti notos meos a me posuerunt me abominatione
sibi. Elongasti a me amicu et proximū et notos meos a mi
seria. qui videbant me foras fingerunt a me: perunt fuga a
me et nō est q reqrat aiam meā. Extraneus factus sum
fratrib⁹ meis et pegrin⁹ filijs matris mee. Sustinui qui
sumul ptrustares et nō fuit q psolares et nō inueni. Nolū

Pars

te fratres charissimi nolite fugere. nolite chm crucifi-
xum in medio latronum solu relinqre. Redite obsecro et
cum⁹ et moriamur cu illo. oēs fugerūt: sola dñā ma^r re-
mansit cum eo. Eam⁹ cū iohē et associem⁹ dñam nrām
et stemus iuxta crucē cū ea. Si em̄ maria cleose et maria
magdalene associant^r p̄gini matri. bñ possum⁹ nos asso-
ciari matri et discipulo. Credo firmit^r q̄ cum iohē dice^r
nobis. Ecce ma^r v̄ia de dñā nrā. et ei dice^r: ecce filiū tuū.
Sum⁹ charissimi cū matre si volum⁹ filiū cū m̄re lucra-
ri. Non em̄ p̄t vn⁹ sine altero impetrari. Ascendamus
cum eis in palmā et apprehēdamus fructū ei⁹. nam ī ca-
cor^r p̄ginis cum filio pendet. Null⁹ se excuset in q̄cunq̄
sit statu. qz null⁹ est q̄ nō inueniat in hac arboze suauis-
simū fructū et sufficientissimū nutrimentū. Nā si pctōz
es illam acerbissimā et ignominiosam passionē cōside-
ra ad detestandū pctm̄ et horrendū. quia ip̄e p̄ peccatis
nostris mortuus est. Si incipiens et penitēs es p̄sidera
illam passionē ad exemplū p̄m̄e et satisfactōem habendū.
Si es p̄ficiens p̄sidera illā passionē ad eius effe-
ctus rimandū et ruminandū in quo multū p̄ficit homo.
Si es p̄fectus p̄sidera illam passionē ad christo et ma-
tr̄ eius intīme p̄patiendum et totū te in illam passionē
transformandū. Si tu es p̄firmatus in iusticia. cōside-
ra illam passionē ad dei dilectōem et dignationē erga
nos admirandū. Nullus ḡ se excuset quin hic inueniat
suū pabulum. quin hic inueniat portum. domicilium: et
centrū suū. Hos igitur q̄nos status quinqz dñi nr̄i pla-
gas cum estuanti desiderio apprehēdite in curā et sollici-
tudine p̄tinuā cordis vestri. Qd nob p̄cedat iesus chri-
stus crucifix⁹ benedictus in secula. **AD EA.**

¶ Explicit Prima pars huius libri: q̄ specia-
liter tractat de Christi passione gloriosissima.

R

Secunda

Incipit secūda pars huius libri
q̄ specialiter tractat de profectu ho-
minis et cōtemplatōe: de his videli-
cet q̄ ad cōtemplatōem dispositiua
sunt. Et p̄mo Qualiter hō possit am-
plius p̄ficere et magis deo placere.

Ut hō possit ampli⁹ p̄ficere et ma-
gis deo placere: ista decē q̄ sequunt̄ in se stu-
deat h̄re. ¶ Primo studeat q̄liter possit vel
quantū p̄t se vilissimū r̄putare et indignū oī
bñficio dei. Sibi displiceat: soli deo placere
cupiat: ab alijs velit vīl nō hūilis reputari. Et ex hoc
summā dei clementiā recoḡscat: q̄ cū sterco sit vilissimū
in oīb; infidelissimū: ad imense maiestatis iniuriam tam
p̄mptissimū: dignat̄ in seruū sibi assumere. et qd̄ magis
est adoptare i filiū. Nō em̄ reputes maḡ q̄ deo fuis:
s; reputa maximū q̄ ip̄e dignat̄ h̄re tā insufficientē et mī-
serū seruū. ¶ Scdo vt de nihilo nisi de pctō vīl ad pctm̄
inducēte et a bono retrahēte doleat. imo de q̄cunq; tri-
bulatōe. iniuria et afflictōe gaudeat. Inferentes intime
diligat. specialē oīonem p̄ eis faciat. deo inde copiosas
laudes referat et ad regratiandū ei de tanto bñficio in-
sufficientē se recognoscat. q̄ quē diligit de⁹ hūc corripit
et castigat. et ip̄e tribulatōes ad deum nos ire p̄pellunt.
¶ Tertio vt paup̄tatē et oīem penuriā p̄p̄t ch̄m diligat
de t̄p̄alib; nisi stricte ad necitatē suā nō req̄rat aut quo-
cūq; mō appetat: s; ch̄o capiti in paup̄tate et in oīs con-
solatōis corporis delectōe se studeat p̄formare. Et h̄ de

Pars

bet maximum reputare q̄ rex regum ⁊ dominus domi-
nantium christus sic seruū vilissimū suis dignas induer
re ornament⁹ vel vestiment⁹ ⁊ sibi lutum fetidissimum
similare. Ideoq; q̄to videt se dittozem ⁊ in pluribus
corporis consolationib⁹ abundare: tanto debet intimi⁹
⁊ profundius contristari: cernens se eo magis a chri-
sti similitudine elongatum. ¶ Quarto vt in bonis ⁊ in
indifferentibus alterius potius q̄ suam studeat adim-
plere voluntatē. imo semp suam in exteriorib⁹ actibus
studeat abnegare. alioꝝ beneplacita affectas cum omī
vigilātia in licit⁹ adimplere. Et si h̄ circa oēs facere de-
beat: suoꝝ tamē superiorū debet p̄cipue obedire bñpla-
citis ⁊ ea totis viribus ⁊ visceribus amplexari q̄cunq;
dixerint honesta esse aut velle fieri. Si ergo aliqua intē
mauerint: debet pro posse suo cū magno desiderio esse
cui mancipare. ¶ Quinto vt nullum quantūcunq; mī-
serum despiciat sed potius erga omēs materno mouea-
tur affectu. ⁊ sic oīb⁹ intime p̄patias sicut mat̄ p̄patere
vnico filio suo p̄dilecto. oēs eoꝝ miseras reputet eē su-
as. Et sicut sibi metipsi debet omībus: si tamen poterit
subuenire. Et q̄uis erga omēs in compatiēdo ⁊ mini-
strando debeat maternalit̄ se habere. dī tñ omēs tanq̄
p̄res ⁊ dños reuereri. ¶ Sexto vt nullū iudicet de pctō
cum ignoret quid diuina gratia in aīa operet. S; si ali-
quem p̄ signa aliqua manifesta cōiecerit pctōzem. plus
de peccato illius doleat: q̄ si vuln⁹ p̄prio corpi miliesies
inferret. Recogitet etiā q̄ p̄ciosor est aīa q̄ sic letaliter
vulneratur q̄ oīa corpora vnīuersi. s. tam hominū q̄ celo-
rum inq̄rtum corpora. Et ideo sicut corpus meū ama-
re vel custodire vellē. sic imo mltro mag⁹ deberē p̄miū
cum oī diligentia custodire ⁊ a pctō retrahere. oīone. ex-
hortatiōe. ⁊ exemplo. ¶ Septimo vt bonū p̄miū sicut

Secunda

suum diligat. et sicut mater in bonis filij locundatur. sic in bonis omnium viventium debet locundari. et maxime de his que spiritualia sunt. et ad spiritualia inductiva. et sic acsi sua essent de aliorum bona procurare et procurata sollicitate promovere et se de plura et maiora de proprio credere quam valeat intueri: debet nihilominus de bonis temporalibus primum non modicum gaudere.

Octavo ut nihil propter deum diligat: sed pure propter deum ut in omnibus solus deus sinceriter diligat sine socio. nec eum alliciat quacumque sanctitas alicuius: aut beneficiorum immensitas. nec aliquem amore diligat singulari sed amore communi: ut scilicet charitate omnes in deum referens magis diligat meliorem. Potest tamen beneficia per beneficia rependere: et per benefactoribus et proximis et precipue parentibus oronem deo ad salutem animarum effundere spiritalem.

Nono ut quicquid faciat et quibuscumque faciat et quibuscumque negotiis implicetur: deum tamen in actu in corde habeat et nihil aliud quam honorem suum in omnibus actualiter seu habitualiter intendat. ac ad hoc precipue nitatur ut sic seipsum partem deum intelligat. ac si ipsum (quod ubique est presens) in sua videret substantiam et essentiam. sicque eum timeat et reuerentur: et immenso amore in ipsum feratur: eoque potest per in via fruatur. et in ipso et non in alio requiescat.

Decimo ut si predicta assequi potest hec esse magna dei beneficia recognoscat. Debet tamen et ceterorum beneficiorum innumerabilium semper quod potest reminisci. et precipue quod sua eum voluit imagine insignire. eiusque naturam assumere: et se per ipso morti tradere. In via sibi in cibum. in gloriam in premium tribuere semetipsum. Et quod nondum assecutus est eum in premium. tamen in via aspiciat eum in patibulo. sicque sibi propatias acsi omnia eius vulnera in suo corpore sustineret. Et de hoc precipue dolere debet quod tot videt frustrari suo beneficio tam immenso. Lernet eum denique in altari exhibitum sibi in cibum et potum omnis saporis suavitatem habentem. et in ipso toto affectu delectaturus esse.

Pars

met et dicat. Dñe iesu chris te qui es panis vite: ita me de te satiare dignare vt nihil pter te esuriam. ita me de te inebriare digneris vt nihil pter te sitiam. Tene dñe mentē meā ne interueniente vmbra terre a te p̄o sole iusticie separet. Patri aut̄ ch̄i oēm (quā poterit) reuerentiam exhibeat et dicat. Dulcissime dñe iesu dignare me infirmū pctōrem nr̄i tue reuerentiā debitam exhibere. Et tu clemētissima dñā impetra mihi vt sue et tue semper dedit⁹ sim seruitutē: et tibi omni tpe obsequar puramente. et corde et corpore deuotis continue tue benignitati assistam. Amen.

¶ Qualiter hō in se amorē vel ad amorē dei se debet excitare: et quantū p̄t cor suū ignire. **Ca. II.**
Quia cor cōtemplantis non cessat siue cessare non debet inuestigare quō sui creatoris amore ampli⁹ inardescat. p̄posui balbutient⁹ ad h̄ inducere aliquod inductiuū. **¶** Primū igit̄ agnosce o hō q̄ nihil est qd̄ ad ei⁹ amorē tantū te inflāmet: sicut bñficior ei⁹ imensa donatio. Hoc em̄ ip̄o q̄ ip̄m ad largiendū tibi ineffabilia liberū vel liberalē recogitas: ip̄m te diligere nimīū recogitare puinceris. Quid est hodie qd̄ magis incitet vel excitet ad amorē q̄ diligere et amare? Hoc em̄ faciunt quantūcumq̄ crudeles hoies: qz diligētes se diligunt: q̄uis h̄ erga suū creatorē instigante antiq̄ serpē te negligāt adimplere. Cogita quicqd̄ velis et inde creatorē tuū hēbis nō modicā materiā diligēdi. Accede igit̄ ad ip̄m p̄ hūc modū. Debes nō fice h̄ paciter recogitare te assistere corā dño tuo (ita em̄ est vbi es sicut est in celo empyreo) et te esse suū et nō tuū cogita. Et nō dubites quin ab eo: quicqd̄ ad salutē p̄tinet nō ad tuūz damnū petieris: impetrabis. Hec certe oīa sūt incētua amoris. Quo vō diligis eū cuius est: et q̄ parat⁹ est oīa

Secunda

tibi dare. Nōne multū diligis euz q̄ aliquid tibi tribuit
nōne g̃ magis cum diligis qui om̃i aīmo etiā tibi tribuit
te remetipm. Si g̃ te diligis: quō ipm q̄ te fecit non dili-
gis: Tu te destruxisti et adhuc destruis et te amas. et
ipm qui te construxit et restruct et conseruat non amas.
Dic g̃ dño. Dñe creatura tua sum et mihi reipsum ne-
gare non potes. S; anteq̃ pcedas: hec q̄ dixisti medi-
tare et inflāmare amore. Quis em̃ ampli⁹ se continere
potest quin statim omnib; oblitis in deū se totū p̃iciat
nō p̃ partes. dum cogitat dñm suū summū bonū. deliti-
as angeloz. premiū beatoz. homini ifirmo et corrupti-
bili: cuius miseria; nemo posset exprimere: semetipsum
negare non posse. et quantūcūq; sit infirm⁹ seu miserrī-
mus et peccator: si ad ipm se puerterit et ipm petierit ob-
tinebit. et h̃ nos desiderat petere et largiri cum dicat. Pe-
tite et accipietis. Nescio quid amplius laboram⁹. cur q̄ti
die nos affligimus circa nihil. cum possidere creatorem
omniū valeamus. Quid ergo amplius laboramus et
querimus: Si em̃ om̃e bonū sic leuiter habere valeo.
cur nitatur plena miseris possidere: O dñe deus meus
quid tibi nisi iniuriā fecimus: q̄ te nobis tribuis sic
libenter. Si te habeamus nihil tibi cōfert: et tamen sic
nos diligis q̄ te nobiscum esse delicias tuas dicis. Qua-
re nos tantum diligis vt libentius reipm nobis tribu-
is q̄ aliquid aliud quod petam⁹: Et certe nec ego vo-
lo decetero aliquid aliud possidere. exquo debita peti-
tione valeo possidere deū meū. Ornabo me monilib;
et ipm introducā in thalamū cordis mei. et ibi secum de-
cetero requiescā. Bene scio q̄ nihil aliud petit et querit
ipe. animā meā visitare et intrare desiderat: et diu est q̄
pulsauit. doleo tñ q̄ tantū et tam diu carui tanto bono.
Dic g̃ ei. Scio q̄ plus q̄ ego me diligis. de me igit am/

Pars

plus nō curabo. sed solū tuis delictis iherēbo: et tu tū
mei curam habeto. Non possum intendere mihi et tibi
et ideo pmutatim tu intende mihi et mee infirmitati ut
ipam subleues. et ego intendam tue bonitati ut in ipsa
delecter. Et quāvis ego tecum lucrer nimis et tu mecū ni
hil facio tū q̄ libentius mecum es et me conseruas et pro
moues: q̄ ego tecum ut tua pfruar bonitate. Tū hoc
certe non nisi q̄ ego me odi et tu me diligis. Si autē do
mine vellem discurrere p̄ oīa tue dilectōis signa: defice
rem: quia nec bona nature: nec bona fortune: nec bona
gratie: nec bona glorie: si hoīm et angelorū linguis loq̄
rer exprumere possem. Et ideo his tacitis in tuū filium
pater eterne respirabo. Quanta fuit erga hominem
deus meus tua dilectio. q̄ eum tantū dilexisti ut velles
hoīem esse deum et deū hominez appellari. Quid enim
amplius sibi facere potuisses q̄ q̄ eū tibi inseparabiliter
vnisti. Quid dicam de serū fragili: ipm tuū filium de
ipso nasa voluisti. et qui erat tuus vnigenit⁹ et p̄p̄ri⁹ fili⁹
voluisti filiū virginis noiari et esse. Multū quidez dñe
fm vtrūq̄ sexum exaltasti gen⁹ humanū: qui tibi equa
lem filiū voluisti hoīem esse et filiū mulieris. Nō h̄ dile
ctionis signū voluisti circa angelos demonstrari. nō em̄
angelos h̄ semē abrae apprehēdit. Mirū est certe quō
p̄ tuo amore corda fidelū vel filiorū hoīm nō scandunt.
Quid habuit de⁹ aliud facere q̄ cū peccauim⁹ in iher /
ni pfundū nos deicere et aliā nobiliorē creaturā si volu
isset in instanti creare. Quanta fuit ista dei dilectio: q̄
post lapsum dignat⁹ est nos q̄rere tam benigne. et post
eius offensas nos ampli⁹ q̄ prius exaltare. Quid fuit
istud: nunq̄d exaltatōez meruit culpa n̄ra. Certe non:
h̄ ne a te fugerem⁹ ampli⁹ humanā naturā tibi insepa
rabiliter vnire voluisti. Mira videtur tua dilectio dei

Secunda

us meus: qui te odientes diligis et exaltas. Si ergo nos
qui nihil sumus tantum diligis quod es summus: quanto nos mise-
ri te non diligimus quod es omne bonum. O cor meditantis
quanto in tam excellenti dilectionis affectu non deficiis pre-
amore. Quid in hoc deus voluit: nisi ut suo nos inebria-
ret amore. Quanta est hec creatoris nostri dignatio: quod
nos tantum desiderat sibi per dilectionis vinculum colligari.
Quomodo poterit cor hominis aliud cogitare. Ut sic ergo nos exalta-
res deus noster voluisti pulvis nasci. ut nos bestiales per
peccatum celestes faceres. voluisti inter bestias in presepio
collocari et reclinari. O mira bonitatis divine diffusio.
O derestabilis nostrorum excecatio oculorum. O glacies
non cor. cur non liquescis ad hunc calorem. Heu mihi ne-
scio per quam viam deus amplius nos requirat ex quo per hanc
nos non habet. Sed quod dicam: Christus quod est receptaculum expul-
sorum voluit fugere in egyptum. Nunquid domine iesu qui
ubique eras fugere indigebas. Non certe. quod omnes inimi-
cos tuos in tua potestate tenebas. Sed hoc facere vo-
luisti ut hec per me facies tuum mihi manifestares amorem
et ad te fugerem persecutus. O deus meus bene video quod totus
es mihi. et me vis totaliter possidere. Sed quod preterea taceo
vite tue processum quod totus est dilectione plenus. et venio ad a-
lapas et insulam. Certe hoc dilectionis signum cor hominis non suf-
ficienter cogitare. Si enim nihil amplius mihi unquam fecisses
nec etiam facturus esses nisi quod tu deus eternus in mea na-
tura sustinere voluisti hec opprobria: deberem totaliter
tuo igniri amore. Quid enim maius deo. et quod vilius pec-
catore. Et tamen tu deus voluisti per peccatoribus a peccatoribus con-
spui et illudi. O deus meus quod fuit istud quoniam a creatura
tua quam in momento delere poteras sic vilia tolerasti.
et dicentibus te esse demonia cum benigne respondebas.
O summa tue manifestatio charitatis: quod talia demoni-

Par's

acis audiebas. Quid tibi tantū cure erat de nobis & ro
oi opprobrio supposebas. S3 tua nimia dilectioe h su /
stinere voluisti placide. O cor plus q̄ lapideum. o cor
non cor. cur non accenderis ex amore? Lapis calore so /
lutus in es vertit. & tu ad tantū calorem imutabile p̄sene
ras. utinā ḡ lapideū esses nō carneū. Et qd p̄o mirabi /
lius q̄ q̄ caro cordis lapide durior & insensibilior inue /
nitur. Sed nonne d̄s dñs q̄ auferet a nob cor lapideū:
& dabit nobis cor carneū? Imo ex quo lapis citius imu /
tatur q̄ cor carneū: det lapideū: cor carneū auferendo.
ad verecundiā nostrā dico. O cor nequissimū. o cor ina /
missimū. o cor infidelissimū: cur te sic odis? cur te sic lace /
ras & p̄sumis? cur te sic fortiter diligentē nō diligis? O
cor crudelissimū cur mortē plus q̄ vitam diligis. cur te
querentē nō recipis. O lapides & creature insensibiles
flete vesantiā cordis mei. Certe dñe iesu etiamsi me odi /
res: ex quo de⁹ meus es & refugiū meū. solus p̄tector &
gubernator meus: te diligere deberem: quāto maḡ cū
me tantū diligas: & me sequaris tuis bñficijs fugientē.
Nam tantū me diligis vt te p̄ me odire videar. Non
ne tu iudex oīm voluisti p̄ me iudicari & mortē turpissi /
mam & grauissimā sustinere. O de⁹ me⁹ qd mihi am /
plus facere debuisti. Certe si hoc mihi fecisset mīmus
rusticus: ap̄m deberē diligere in eternū. & ego nō te dili /
gam deū meū. Nō dico q̄ sanguis tui effusio q̄ tota fu /
it plena charitate: s̄ plane solus tuus aspect⁹ me inebri /
are deberet. quanto maḡ ḡ tua passio grauissima & ig /
nominia plena. Certe me totū voluisti: q̄ mihi te totū
tribuisti. Et quis req̄rebat h̄ de manu tua dñe mi: cur
tibi cure fuit de tam vilissima creatura. Certe nihil ali /
ud nisi tua maxima bonitas & imensa dilectio h̄ eregit.
Nam si non redimere volebas aliter facere potuisti: s̄

Secunda

sic facere dignatus es : ut nos tuo amplius inflammarer
amore. O amor et desiderium cordis. o dulcedo et suavi-
tas mentis. o ardor et inflammatio pectoris. o lux et clari-
tas oculorum. o aurium pulchra symphonia. o hostia deo pa-
tri odorifera. o melliflua gustatio fluxus sanguinis. o am-
tissima palpatio lateris. o anima mea. o vita mea. o visce-
ra cordis mei. o medulla ossium. vegetatio carniū. sensi-
ficatio organorum. intellectus. inspiratio et exultatio mea.
Cur ergo non sum perversus totus in tuum amorem? quare ali-
quid est in me nisi amor. Quo possum aliud aliqd co-
gitare vel meditari? Et quid amore tuo dulcius? quid
amplius cupio? cur ergo non sum illo illaqueatus? et captus.
Undique circumdatus me amor tuus? et nescio quid sit amor.
Sed heu mihi cur sic insensibilis maneo sine causa. cur
vanitas plus quam tu quod es veritas me allexit? cur iniquitas
plius quam saluatoris mei benignitas me attraxit? Cur ster-
corum odorem plus quam mei creatoris et redemptoris amo-
rem nimium adamaui? O quantum dilexisti hominem deus
meus. non solum in cruce pro ipso pependisti: sed etiam apud
inferos ipsum visitasti: et tecum ad suppos reduxisti. Nonne
potuisti domine iesu. pro ipso mittere aliquem angelum nisi ipsum
extraheres pro teipsum. Cur vis hominem ubique sociare? cur
in omni loco vis cum homine habitare? Quid hoc nisi vilia et
mala ipse homo? cur ipsum diligis sic imense? Postquam etiam re-
surrexisti voluisti adhuc quadraginta diebus homini apparere.
sed et cum glorificatus esses videri voluisti. pacem donasti: et te et
palpabilem tribuisti. Sed domine iesu nonne sufficebat homini quod
pro ipso fueras crucifixus nisi ipsum de inferni profundo et infi-
mo lacu extraheres? Videtur quod tantum homines dilexeris ut
ab ipso nolueris abstinere. An ignorabas quod tanta de excellen-
ti passionis beneficio fueram? ingratum etiam quod spirituales habu-
eras increduli extiterunt. Quo ergo nos potuisti ampli-

Pars

invenit. **O** q̄ mirabilis est tua dilectio dulcissime dñe
iesu: cum non possis ab hoibz separari. Nonne qui ascen
surus eras ad dexteram patris tui: potestatem hoī di
misti: vt tecum velit habeat in altari. hanc potestatem
ei anteq̄ mori inciperes dimisisti: ne amittere te time
ret. Sed cur hoc facere voluisti cum missurus esses spi
ritum sanctum: cur semp cum hoīe vis morari. S3 tuo
corpore incorporare nos totaliter voluisti z tuo nos po
rare sanguine. vt sic tuo inebriati amore tecum vnū cor
z vnā aīam haberemus. Quid em̄ aliud est tuū san
guinem bibere (qui sedes est anime) q̄ nostram anīam
tue anime inseparabiliter colligare. Hoc est certe qd vis
hoc certe est quod desideras deus meus. hoc est redē
pro: z dñe mi qd tanto tpe procurasti. Pro hoc em̄ ab
infantia tua laborasti. Hoc nobis concedas qui i eter
num vivis z regnas. Amen.

**¶ Qualiter homo debet libenter deo dare cor
suum.**

Ora. III.

O Domine mi iesu: tu te mihi dedisti z a me cor me
um petis. Sed quātum est hoc dñe mi qui ita ex
cellens es: Si em̄ habere cor vnū qd solū manus
ēēt q̄ si sūt essent oīa corda filioz hoīm z oēs angeloz
affect⁹: z vt materialit loqr mai⁹ esset. z qd p̄ta spūalia
z corpalia sūt actu p̄tineret vlt p̄tinere posset q̄ celū em
p̄tineat: ipm totū z totaliter tibi tribuere deberē. z ad
huc tāto dño munusculū puū: imo q̄si nihil esset. quāto
mag⁹ q̄ illā puā sanctillā cordis quā habeo tibi dabo z
totaliter in te ponā. Hoc ei p̄mari⁹ est mihi q̄ cor me
um h̄c digneris. Nōne q̄ stult⁹ eēm si illd applicare de
cetero alicui creature cū de⁹ me⁹ illd velit h̄c. Etia3 in
meipso nolo q̄ remaneat amodo. s̄ volo vt cōliter req̄er
soat i te q̄ c̄asti illd ad laudādū te. Veli⁹ est q̄ cor me

Secunda

um maneat in eterna iocunditate. in diuina maiestate:
et in imensa bonitate: quod in mea fragilitate. in tua scilicet dei-
tate. quod in mea iniquitate. Si hoc haberes et contempla-
tue cupis. multum corde desideres et multum ore postules
et desiderium anime tue tribuet tibi deus. et voluntate tua non
fraudaberis. hanc mentem tuam eleuas in benedictionibus dulce-
dinis te perueniet et tanquam corona lapidis preciosi semetipso
mentem tuam circumdabit. Regula. Nullus enim potest perfecte
inuenire deum qui se perfecte non odit.

¶ Qualiter homo ordinet cogitationes suas ad deum
ita quod deum spiritus habeat in corde **Ca. III.**

O homo vis agnoscere quomodo ad deum tuum dirigas
cogitationem: spiritus cogitare debes te esse in presentia dei tui:
et ipsum spiritus habeas in tuo cogitatu. Super christum autem
per te gravissime vulneratum quasi spiritus dirigas cogitatus. et quod
ipse sit deus tuus qui per te talia passus est cogitabis. Sepe
etiam ad matrem christi reuerteris (quod est multorum solacium) festi-
nabis. et quotienscumque ad ipsam tuam diriges cogitationem:
ipsam cogita matrem dei: ut sic quocumque dirigas cogitationem:
deum tuum spiritus habeas in corde tuo: et spiritus coram ipso exans suam
et admirans magnitudinem et tuam miseriam recognoscens quan-
tum poteris resilies in teipsum. admirans non modicum quod
dignatur rem tam fetidam coram suis oculis presentare. et te ad
momentum patris in sua presentia promereri. Hec sic faciens:
de hoc dono maximo et de omnibus aliis referas deo gratias.
Et quod etiam ei regratiari possis recogita magnum donum.
Et hoc donum. scilicet quod in presentia sua valeas promereri spiritus. et alia
quod tibi processerit dominus debes cum omni vigilancia custodire. spiritus
cum magna audacitate inhians ad maiora. Et si propter tuam
miseriam aut aliquam occupationem exteriorum cogitatum tuum
a sua presentia absentare contingeret vel respicere impeditum:
cum magna anxietate reuerti studeas ubi eras: scilicet ad

Pars

pñciam dei. Et hoc faciēs q̄lem p̄cessum habere debe.
as vñctio te docebit. Hoc tñ p̄ certo in te habeas. q̄ de
quid sit de alijs. sp̄ debes te ad nihilū redigere quantū
potes z oīm p̄ctōz te infimuz reputare. z tam p̄ te q̄ p̄
alijs a deo tuo tibi p̄nte cum oī humilitate veniā postu
lare z tuā p̄sideratōem sup̄ h̄ dirigere poteris p̄ hūc mo
dum. Nunq̄ p̄siderare vel cogitare debes q̄ aliū p̄ctō
res taliter a deo sint elongatī: quin ipsi sepe z si non sp̄
ad dñm se cōuertāt in corde. z qñ dñm suū tunc intimi⁹
recoGITēt q̄ tu z clari⁹ recognoscāt. z qñ reuerētia maio
iori corā ip̄o assistāt. z maiore suoz habeāt cōfusionem
p̄ctōz z humili⁹ se ei p̄sentent. quin etiā maiori z ardē
tiori moueant affectu in p̄ntia tanti boni. Et si h̄ pleno
corde nō poteris cogitare. h̄ ip̄o deberes te sup̄bissimuz
reputare. Nec de p̄gruo deberes huic tue sup̄bie p̄pon
derare conscientias alioz cū a sapiētib⁹ sentiat q̄ sicut
p̄tingit de bono: ita z de malo q̄ aliquē defectū est in q̄
libet repire. Si aliqd in te inueneris qd in alijs tam ex
cellenter non poteris inuenire: debes tūc firmissime cre
dere q̄ sup̄bia sit illd viciū in q̄ singulariter tu excedis.
exquo non potes tuā respicere prauitatem. Et certe si h̄
est vez sat⁹ potes te infimū oīm reputare. Sed forsā
tua sup̄ba cogitatio dicet tibi. quō h̄ de infidelib⁹ cogi
tare possuz. s. q̄ sum eis infimi⁹ q̄ nec deū etiā p̄gnoscat
Sed audi ceca sup̄bia. an ignoras q̄ si deū recognoscit
ip̄m q̄ te redemisse credis suo sanguīe p̄cioso. z p̄ eū ele
uaris in sup̄biam: q̄ graui⁹ peccas q̄ si hec omnia igno
rasses. Nonne vbi cū p̄ctō maior est cognitio: maior est
z p̄empt⁹: z nonne vbi maior est p̄ceptus mai⁹ est pec
catum. Nullū ḡ excipias o infania. h̄ pleno corde te hu
milians tuā miseriā r̄cognosce. Et si tibi tunc subrepat
cogitatio. ḡ tu es a deo reprobat⁹. h̄c cōciti⁹ excludere

R **i**

Secūda

Debes: nec pmittere aliquo modo tecum cōmorari. **Ti**mere tamen debes non modicū: et altissimi dei supercol-
lere pietatem et confidere in chri vulneribus et in clemen-
tia matris eius. Immensa em̄ miscōia dei nostri. Et si
essent in te solo oīa peccata q̄ vnq̄s facta sunt vel etiam
possent decetero ppetrari: in infinitū supercellit ei⁹ mi-
sericordia. et tibi hec oīa si ad se recurreres ppter suas
pietate largissimā pdonaret. Si etiā tūc tibi subrepat
cogitatio vtrū sis in charitate an nō: timere pculdubio
debes. s̄ caue ne determinate in pte aliquā inclineris. si
deliter tū age et de diuina miscōia sp̄spera. Si em̄ hoc
egeris et tui p̄sideratōe reputaueris teipm p̄ctōrem no-
cte vndiq̄ obrutū. ac de tanta tenebrositate intense do-
lens ad fontē pietatis humiliter puerteris mentem tuam
oriet in tenebris illis lux tua. et eleuaberis dei nri dulcis-
sima pietate ad celestia p̄templāda: et ibi delictis abū-
dabis et dices cū p̄pheta. Et nox illuminatio mea in de-
lictis meis. Qd nob̄ prestare dignetur zc.

¶ Qualiter homo ope mundo vel ad opandū
plus in deo ferueat **Ca. V.**

Si attēderes o hō q̄liter deus ad imaginem suā te
create et formare voluit. et p te tot et tam nobiles
creaturas condidit: et tuā assumēs naturā tā cha-
re te redemit. et non solū vt ipm habeas in cibū in p̄ntē
s̄ etiā seipm in futurū tibi in premiū repromisit. nūc na-
turam p̄seruat. gratiamq̄ infundit. et bec oīa ad suū fa-
cit honorē. Si etiā in ipm tenderes vt deberes et eius
honorē appeteres: vt q̄si tui oblit⁹ p nihilo te suppose-
res: quicqd honoris. p̄solationis: aut tribulationis siue
iniurie tibi ptingeret: ac si nihil accideret reputares. ro-
tum in laudem et gloriā referens creatoris. Et quan-
tumcūq̄ et quācūq̄ aliqd faceres ad dei honorē aietq̄
tue salutem: vtrum difficile esset non iudicare deberes

Pars

sed cum impetu mentis: imo amore seruēti deberes succedere effectui mancipare. Si enim bene creatoris tui eēs succensus amore: o hō. nihil pro ipso iniuriosum: nihil difficile reputares. omnia tibi leuia amabilia. omnia dulcia et suauia apparerent. et tam libenter hec omnia adimpleres: ut cum omnia pfectisses: te tñ quasi nihil p ipso fecisse crederes: imo potius defecisse. recte ex hoc tantū erosum haberes ut teipm vix posses aliquatenus tolerare. et cogitares sollicite quō posses maiora facere: aut saltem pfectius eadem adimplere. pponeresq; in corde tuo de factis et defectib; tuis grauitē flagellari. Nam erubesceres non modicum et doleres tam altissimo dño tuo sic miserrime ministrare. Quid plura dicā: qnto pl⁹ pfi- ceres. tñto pl⁹ te deficere cogitares et ampli⁹ erubesceres et doleres. et maiori succēsus ardore sp maiora rein- apere conarer. Nunq̃ enim de his q̃ ad honorē dei cer- neret tu⁹ posset refici appetit⁹. sp em famelic⁹ appareret. O mirabilis calor amoris q̃ sic cito digeri facit: ac tan- dem pvertit in pñium sine fine. Nō dubito qñ tunc mi- nio seruoze ebulliret cor tuū somnūq; haberes erosum et quicqd ad momentū te sētraheret a seruitio dei tui: sp tñ viderer⁹ tibi ad seruiendū deo tuo piger. alijq; ser- ui dei respectu tui viderentur tibi promptissimi et seruē- tissimi apparerent. et eorum prontas seu promptitas tē- bi esset in magnum gaudium. sed tua pigritia in mero- rem verteretur. Accede ergo ad cor altū. et in tuis acti- bus exaltabitur deus tuus. Si enim habueris cor inf- firmum et terrenum. minima seruitia maxima reputa- bis. et que quasi nihil erunt tibi difficilia apparebunt. et illa que pro te aut pro vno amico tuo vilissimo liben- ter faceres pro deo summo et altissimo facere grauabe- ris. vltra modum dulcia et amabilia reputabis amara.

Secunda

et amarissima dulcia iudicabis. Oculis infirmis irradiationes veri solis iusticie abhorrebit: et ambulare in tenebris affectabit. De spiritualibus viris triumphabis. et de te triumphari a demonibus ignorabis. applicabis manus pro pigris sub ascellis et in estate gle medicabis. Sed heu et ve tibi: quam bestis non potes comparari. Utinam fumentis filis factus esses: qui subeunt onera dominorum. Non poteris eadem culpa alios arguere: et te tuis intimis neque tuis adimplere. Si ergo sic ad serviendum deo tuo habes manus ligatas et pedes non restat tibi nisi ut in exteriores tenebras projiciaris. A quo nos ipse custodiat cuius misericordia totus est plenus orbis. Amen:

¶ Qualiter homo se perfecte odiat ut deum perfecte diligat. **¶** Quoniam ad dilectionem dei habendam. **¶** Quia. VI. **Q**uod impedit dilectio sui. et quanto plus una intendit altera remittit. Non ut perfecte possim deum diligere debemus nos perfecte odire. Tunc autem perfecte te odis cum appetis ab omnibus pleno corde concutari. vilissimum reputari. flagellari. deijci: et quasi ad nihilum redigi. et hec omnia reputes esse pauca. in tuis iniuriis delectari: et in tuis tribulationibus consolari. Et non solum vis tibi hec ab omnibus inferri sed etiam cupis eos credere te istis iniuriis et tribulationibus esse dignum. Hoc dico ideo quia multi appetunt adversa sustinere ut in eorum tolerantia ab hominibus commendentur. Tales autem non se odiant sed diligunt. et mercedem suam per dolorem iam recipiunt in hoc mundo. Tunc etiam perfecte te odis quando non solum vis ab hominibus percutari: sed etiam teipsum tantum abhorres ut vix teipsum valeas tolerare. et es tibi abominabilis nimis. et velles etiam a creaturis irrationalibus et insensibilibus impugnari. Et cum aliquid propter tuam necessitatem: licet non deum: delectabile tamen aut non afflictivum recipis. Sed remetipsum turbaris. solum deum queris. et omnia renuis extra ipsum.

Pars

Ad hoc autē donum maximū puenire valebis: si confiden-
ter et ex corde sepe petieris hoc a deo. Et pre tū tua
pnt esse aliq̄ inductiua et dispositiua ad donū istū. **P**ri-
mo considerare debes q̄ natus es in pctō: et exq̄ ab illo
lauacro regenerat⁹ es et purgat⁹ et lot⁹ postq̄ vsum li-
berti arbitrii habuisti vsq̄ ad hāc horam q̄si p̄tinue pec-
casti: imemor ablutiōis prime: q̄ deriuauit a latere iesu
ch̄i. et diuinā non timens nec reuerens maiestare: i cui-
us p̄ntia existebas et temetipm offenderis pl⁹ q̄ aliq̄s
crudelissim⁹ inimicus. Quō (si hec cogitaueris) te non
odibis: et qd odim⁹ nisi mala tria et nociua. Et qd pe-
ius q̄ se opponere summo bono: Quid mag⁹ triuz q̄
sanguinis ch̄i euomere medicinā: quid est nociuius q̄
sue aie occisio: Et tu tibi talis fuisti: etiā pl⁹ q̄ valeas
cogitare. Debes etiā cogitare q̄ quanto ab extrinsecis
ampli⁹ molestar⁹ tātō mag⁹ tibi p̄cludit via ne vager⁹
p̄ deua et affectū applices creature: s̄ vt in solo deo altis-
simo requiescas. Quis ḡ nō odibit ap̄tionē illi⁹ dan-
sure vñ pōt exire a deo. Certe tūc ap̄itur cū p̄pria tribu-
latio non amat: s̄ ab aīo effugat⁹: pot⁹ volēs requiesce-
re in stercore q̄ in deo. Cogita ḡ q̄ soli deo debet reue-
rentia et honor. et ip̄e in se et in suis creatur⁹ sol⁹ est dili-
gendus. Et ideo si vere deū diligis. debes te honorari
et diligi ab oib⁹ abhorrere. Quō nō abhorrebo mihi at-
tribui qd est dei: imo oppositū pot⁹ affectabo. ne si me-
dium tenere vellē incurrerem in extremū. Q̄ q̄ viles
sunt iste afflictiones extrinsece. Certe p̄ ip̄as ad cogni-
tionē miserie nostre deuenim⁹. et p̄ hāc cognitionem nr̄i
puenim⁹ ad p̄gnitiōem dei. Nam quanto q̄s mag⁹ est
sue vilitatis cognitor: tātō magis est diuine maiestatis
inspector. Quid ḡ vili⁹ q̄ p̄ hoc hūiliari et ad celestia
exaltari: Quis ḡ renuet se odire et ab oib⁹ conculcari.

Secunda

certe nescio nisi stultus. Si ergo times o homo que ab hostibus inferunt: quanto magis timere deberes que a deo infliguntur. Sed si illa times certe ista diliges et amabis. Nam iste afflictiones sunt vie ad patriam et materia magni boni. Consolationes vero sunt vie ad penas et materia magni casus. Iste scilicet consolationes animas interficiunt et deturpant. Hec autem animam lauant a macula et purgant a scoria peccatorum. Ut sic dealbata et mundata videat deum suum. O deus qui non appetit habere: nisi qui non appetit te videre: aut qui non appetit euolare. Et quanto probabiliter aliquis esse tuus verus amicus nisi qui pro te aduersa voluerit sustinere. Nam quid vera amicitia probat in consolationibus et honoribus huius mundi? Certe si sic pauci inuenirent mali. quia pauci sunt et vix aliquis qui non appetant consolari. Sed certe illi filii tui percipiunt qui corrigere non desinis. nam si cum talibus commoraris. Non ergo hoc renuat sed diligat. nisi qui modo vult te esse specialis amicus: imo tanquam charissimum filium cum domino habitare. Et hec nos per stimulant et faciunt currere ad maiora. faciuntque ascendere ad montana et ad celestia contemplanda. Hec sunt certe que ceteris patientibus membris compatiri instruunt. Quomodo enim primo iniurias passiones et damna patienti compatiamur: qui eas nunc probauit. Propterea beatus apostolus ad Hebr. Non enim habemus pontificem qui non possit compatiri infirmitatibus nostris. Et hoc est quia in suo corpore fuit eas expertus: sicut ibidem innuit. Et si nunc alius non compatimur: quomodo cum illo pregnabimus. aut si membra mortua et insensibilia sumus quid restat nisi ut de corpore excidamur. Aut dicito mihi quomodo tuo capiti Christo pro te mortuo scies compatiri qui non pateris. Aut si non pateris quomodo sibi poteris transformari? Sed certe si nihil aliud te moueret: hoc solum deberet te facere quidam passionum. Quid peius aut magis mortifera aut pestifera quam passionibus Christi non com-

Pars

partem tanti beneficii ingratus existere. Aut quid fructuosius aut suavius quam illi passionis ex corde passionem plenam gerere? Quod bene nullus potest facere nisi qui iniurias passus vel expertus est. Aut dic mihi quid nobilius est quam assimilari filio dei? Quomodo si nunc ei dissimiles fuerimus per consolationes et honores: erimus sibi conformes in regno dei? Minime. Quid enim abominabilius quam videre per me vilissimo stercore dei filium in assumpta humanitate iniurias et opprobria sustinere, mortem turpissimam et gravissimam tolerare: et ego velim ab hominibus honorari et delictis affluere? Quod homo stercus et plura quam stercus: per iniuriam quam sibi feceras ipse semetipsum ad talia iudicavit. Ipse scilicet actor et iudex super se reflexit iudicium amarissimum et tu adhuc coram eo: qui sibi iniurias: vis pertransire in minus? Saltem coram oculis sic per te afflictis prehende mercedem et corde te offer ad consilia patientia. et certe non dubites quod ex quo est sufficienter punitus: si hoc iterum sustinere volueris et toto appetieris corde: non sustinebis hoc. quia non vult ut pro eadem iniuria bis passio inferat. Sed quod credis iniurias esse in honorem converteret. et quod credis tribulationem esse in consolationibus mutari videbis. et ubi credis esse damnum reperies fructum multum. Et quanto iniuria maior. tanto honorabilior eris. et quanto tribulatio et afflictio intensior: tanto magis consolaberis. et si omnia propter spiritum amiseris: certe ipsum qui est omnia possidebis. Si autem honorem appetieris depremeris. si consolationes: tribulaberis. si temporalia pauperis. Qui enim aliquid preter deum appetierit se affliget imo etiam si se indebite dilexerit: se occidet. Si autem se odians deum dilexerit: ipsum plenarie possidebit. Unde qui deum diligit ipsum habet. et quanto perfectius deum diligit tanto perfectius ipsum habet. Quod stultissimi homines quos

Secunda

hic oculos v̄os non ponitis si vultis vos et oīa abhor-
rere. Certe cū viderit̄ vos possidere creatore omnium
et mens v̄ra in ip̄o quiesca fuerit. oīa mundana vanita-
tem reputabit̄. et corpora vestra dum adhuc sūt mortalia
tanq̄ stercoꝝ erūt vob̄ abominabilia. et sicut q̄ aufer-
ret sterc⁹. vel aliqd̄ abominabile ab ocul̄ v̄ris: sic q̄ vos
vsq̄ ad mortē affligeret. Et sicut q̄ detestaret̄ qd̄ abo-
minaremini gauderet̄: sic q̄ vos detestando iniurias et
opprobria vob̄ dixerint et fecerint exultabit̄. Nam ni-
hil poterit vob̄ aduenire aduersi qz solatioes et hono-
res nō poterūt vos decipere. eo q̄ de ip̄is nō curabit̄: sed
eorū p̄rium appetetis. Aduersitates etiā nō poterūt vos
decipere. qz ip̄as affectat̄. imo quāto maior erit tribula-
tio: tanto maior erit solatio: qz maḡ in h̄ casu adimple-
bitur desiderū vestrū. nam certe sic deberet esse. Quis
em̄ nō deberet gaudere si separet̄ a vanitate et cōiunge-
retur veritati: Nōne hec oīa sunt vanitas? Et quid ē
veritas: nihil nisi deus. Et ideo oīa p̄ter deū: aut que in
ip̄m non tendūt abhorrēda sunt. Si em̄ sic esses o hō
q̄ in solo deo velles affici et suū sitires honore: et te vt dī-
ctum est nō diligeres s̄ odires: et ab alijs appeteres con-
culcari. viam diabolo obstrueres v̄l obstruxisses. vt ad
te penit⁹ intrare nō posset. In h̄ em̄ p̄cordāt doctores
q̄ om̄is malicie causa est timor vel amor: imo etiā cau-
sa ip̄ius timoris est amor sui. Quō ḡ ex timore peccare
poteris q̄ te desiderabis affligi et p̄cni et ab hoīb̄ con-
culcari: Et quō amore tui peccare poteris q̄ te perfecte
odis et creatore tuū diliḡ. Hec certe si habuer̄ a fedē-
tate sepaberis et ad p̄fectā innocentia et sanctitatis con-
summationē p̄tinges. et q̄ aliqui fuisse seru⁹ diaboli. eris
p̄maxim⁹ in regno dei. Quid ḡ assequi ista tardas: qua-
re negligim⁹ hāc ment̄ p̄fectionē h̄re: Nunquid h̄ de-

Pars

num excellentissimū negabit nob̄ deus si ab ip̄o illud po-
stulare voluerim⁹? Certe non. De hoc te certifico sicut
possum: imo libētissime h̄ tibi dabit. Nō dico q̄ tibi da-
bit pati: q̄ non oīb̄ p̄cedit h̄. s̄ tribuet tibi velle pati. ⁊
h̄ tibi sufficit. q̄uis esset melius ⁊ velle pati ⁊ pati. Et
forte si dignus fuer⁹: etiam istud dabit tibi. Et si dicis.
non possum tantū laborare vt ad tantā sanctitatē ve-
nirem vt solū deū diligerem ⁊ me sup̄ oīa abhorrerem
⁊ ab alijs vilipendi appeterem. Et ego dico tibi q̄ ad h̄
non requirif iste labor extrinsec⁹: aut corp̄is valitudo: s̄
poti⁹ sollicitudo cordis ⁊ corp̄is quies. labor cordis et
quies mentis. Non requirif dico mult⁹ labor extrinsec⁹
q̄ p̄ illud destrueret vel distraheret h̄o interior. Labor
tñ pietatis ⁊ humilitatis ad hoc ⁊ ad oīa vtilis est. dñ
tñ quietē mentis h̄o custodiat. Nec requirif valitudo
corp̄is: q̄ repugnat valitudini spūs. Requirif autē la-
bor cordis in surgendo ⁊ totaliter se euellendo ab istis
infinis: ⁊ ad celestia ascendēdo. ⁊ dum ascenderis req̄-
ritur quies mentis. Vultū em̄ abhorret de⁹ cū q̄s eum
de gustat ⁊ ibi nō quiescit. s̄ poti⁹ tanq̄ de⁹ non esset si-
bi sufficiens. redit ad amplexanda stercoza. ⁊ sic inq̄nat⁹
iter⁹ vult dñm amplexari. S̄ cū tu h̄ vni rustico face-
re non auderes: q̄ ip̄m deū pl⁹ oīi rustico vilipēdim⁹.
⁊ nihilomin⁹ volumus q̄ in oīb̄ satisficiat voluntati
nostre: s̄ non est ira. Sed si impetrare voluer⁹ sine r̄pul-
sa h̄ tam p̄cellēs donū ⁊ alia: p̄us q̄ ad alia ad ipsum
reuerenter p̄scendas. ibiq̄ quiescas: ⁊ sollicite roga euz
vt ampli⁹ non te p̄mittat redire ad vomitum. Et si sic
feceris: non dubito q̄ ab alio splendore eterno illumi-
natus tuas miseras recognosces. ⁊ sup̄ oīa te odibis:
diuinā expieris bonitatē: ⁊ oīa tanq̄ stercoza reputab̄.
⁊ p̄iūgeris amoris vinclo soli deo. Qd̄ ip̄e nob̄ p̄ce. ⁊ c.

Secunda

¶ Qualis hō debz in omni actōe frui p̄templatōe.
S hō bene inebriatus amore sui **Ca. VII.**
creatoris esset: nihil in oīb; quereret nisi quō suo
creatori posset diligentius et p̄fectius deservire. et
p̄p̄iā penitus quantum posset voluntatē abscindēs so-
lum que magis crederet deo placere cum impetu animi
affectū conaret. et sic in oīb; et p̄ oīa non que sua sunt que-
reret: sed que iesu christi: obliuisceret quodāmodo suis
solius memor dei. Hic talis et tantus p̄feruore et a-
moris magnitudine vel immensitate nō multū vt cre-
do distingueret inter gradū et gradū: vitā et vitā. statū
et statū. p̄sonā et p̄sonā. t̄ps et t̄ps. locum et locū. s; quo-
cunq; modo et quacunq; hora discernere posset qd am-
plius suo creatori placeret statim p̄ficere conaret. toto
animi affectu tendens in deum. Quanto em̄ creature
ad deū minus reducunt: tanto a se inuicem disungunt
et quāto ad deum amplius reducunt: tanto sibi mutuo
amplius vnūnt. Omnino ergo cōicans. i. ad vnū cōe-
oīa reducens: qd facit quis cū nihil requirit in oīib; ut
nisi honorificentia dei: ad quā facta sunt oīa. et ad hoc
vniuersa ordinat. et in vno creatore p̄iungēs qd vix ē cū
vniuersa in deo collocat: et solū deū in oīb; intuet. oīa
cōmunicās et in vno creatore p̄iungēs. nihil in oīb; nisi
deū videret. s; suspirans. s; anhelans. et ad seruiendū
deo suo in oīib; tot⁹ accēsus. totus ignit⁹. nō p̄sidera-
ret qd sibi suau⁹. qd dulci⁹ esset. s; in oīib; qd deo suo
amabili⁹. **¶** Felix talis qui cum actiua p̄templatiua
haberet: q; sic dño ministraret vt martha: vt in a pedi-
bus dñi nō discederet cū maria. sic se angelic⁹ spiritibus
niteret p̄formare: q; nob; ministrādo a diuina p̄templa-
tione non vacāt. Quid em̄ est hoc (scz dño ministrare)
aliud nisi cum ministrat sano. cū visitat infirmū vel ser-
uit infirmo. s; in eis dñm intueri et frui deo p̄ximo actu.

Pars

Stendo. Danū porrigit ad proximū z cor ad deū. Pro/
ximo seruit non vt hoī: s̄ vt in homīe deo. Totū s̄ re/
fert ad iesum qui dicit. Quod vni ex minimis meis fe/
cistis: mihi fecistis. Et ideo cum in lecto videt primum
infirmū: sibi videt q̄ videat ch̄m suū. ac p̄ hoc sibi n̄
h̄il difficile. n̄hil sibi abominabile. n̄hil ignominiosum
estimat facere pro infirmis ac pro alijs desolatis. s̄ oīa
dulcia. omnia suauia. omnia amabilia iudicabit: cum sic
in proximo ministrat ch̄sto. Credo sine preiudicio: q̄
qui sic vt dictum est feruenter z diligenter ch̄sto ī pro/
ximo ministraret pure p̄pter ch̄stū. tendens in ch̄stū:
q̄ plus mereret z virtuosius moueret z a deo amplius
approbare q̄ si p̄prio corp̄i ch̄sti ministraret. Et h̄ sic
patere potest. Unus enim pessimus homo si videret
ch̄stum esse in vno lecto z bene cognosceret eum. non
est dubium quin sibi feruenter z diligenter ministraret
sed sibi id est ch̄sto in proximo cum tanto feruore z di/
ligentia ministrare non posset nisi p̄fectus vt credo. im/
mo vt ita loquar z plus q̄ perfectus. Et ideo cum to/
to animi conamine hanc gr̄az habere conemur. Quis
decetero abhorrebit leprosum. declinabit infirmum: ne/
gliget desolatum: cum in eis intuemur ch̄stum. z plus
ibi possumus mereri z deo placere vt probatum est: q̄
si etiam ministraremus ipsi ch̄sto. Indicabo tibi sp̄o
sa quez diligit aīa tua. Certe in infirmaria iacet. ibi an/
gustatur. ibi dolore torquetur. Curre z sibi ministra. s̄
ibi q̄ compatere infirmanti. Cur instas sponsa quoti/
die vt sponsi osculo osculeris: accede ad leprosum z os/
cularare eum: quia ibi iacet leprosus. Cur sponsa misera
p̄ sponsi amore languere te dicis: z ipsuz quotidie nu/
dum. discalciatum z afflictuz ante te vides trāfire. z ne/
gligis z etiā non p̄pateris ei: Et si non possumus fra

Secunda

tres omnibus prestare obsequia: quia multi sunt indigentes saltē omnibus compassionē donem⁹ et in omnibus persidere mus christum. Credo firmiter quod si christum neglererum⁹ in celo vel in terra: quod ipsum non habuimus in celo. Audi quod ipse dicit. Infirm⁹ erā et non visitasti me etc. ite maledicti etc. Et bene nostis quod non sunt hec verba mea: sed christi et ineffabilis veritatis. Timeamus ergo fratres hanc sententiam: quod totiens negleximus eū. Non interrogem⁹ eū decetero nec dicamus ei. ubi iaces. ubi cubas in meridie: quia iam nouum⁹ locum. Sum⁹ enim cum in infirmaria iacere. non autem restat nisi prestare obsequiū. Audite obsecro persiliū meū et non aspiciatis ad factū meū. Qui enim vult ut dixi cum actiua contemplatiua vitā hāre ut suū dñm in omnibus contempletur: videt mihi quod hec via sit brevis et bona. videlicet ut se totū recolligēs intret ad cor suū et in intima cordis ingrediēs se resoluat in deū: ut nihil nec videat nec sentiat nisi deū. et tunc aliq̄ mō se deificat⁹ et transformat⁹ in deū ad quocūq; se vertet nihil nisi deū considerabit. et quicquid opis faciat: non hoc sed soli deo facere existabit. Et dū hanc formā tenebit in omnibus deū videbit. et in labore actiua contemplatiua fruet. Et si contingat: imo quia continget ab hac nobili forma discedere ad ipsam statim nitat hō redire. et hoc totiens faciat quod quasi in habitum ducat. et hō magis honore et diuina largitate quā aliq̄ industria impetrare se credat. Et si hec omnia nimis difficilia tibi videntur: saltem ad hō conare ut sp̄ et in omnibus queras facere quod sit magis honorificū deo p̄forme christo. utile tibi et primo. afflictiuū et ignominiosum corpori propter quod ipse nobis p̄cedat quod est bñdict⁹ in sc̄la sc̄loꝝ. Amē.

¶ Quoddā delectabile et allectiuū. **Osa. VIII.**

Aima mea liquefacta est ut dilectus locut⁹ est etc. **A**d mira et inestimabilis p̄tus amoris. deū iudicet

Par̃s

ad terrā. mentem eleuat ad patriā. ⁊ deum ⁊ animam
simul ꝓglutinat ad gloriā. deū facit hoīem: ⁊ hoīem fa-
cit deum. tpale facit eternum. imortale occidit. mortale
imortale facit. ⁊ imū excelsus ꝓstituit. inimicū facit amī-
cum. seruū facit filiū. ⁊ abominabile facit gl'iosum. fri-
gida facit ignea. obscura facit clara. dura facit liquida.
Nam aīa mea liquefacta est ⁊c. **O** verbuz admirabile
o verbū nūmū delectabile. ego vilissimus ⁊ neq̃ssimus
seru⁹ tu⁹ dñe de⁹ meus: q̃ etiam nō sum dignus aliqua
tua creatura vocari nec esse: q̃uo sum tibi tāto charita-
tis vinculo colligat⁹: vt ad verbuz tuū ꝓ amore fuerim
liquefact⁹. **O** ardor amoris q̃ intima mentē in deum
effundis. Nā adamantina erat aīa mea ⁊ eius intima
nūmū solidata. nūc amore liquefcit. nūc extra se exit. et
in deū totaliter se diffundit. ꝓpriū locū relinquit ⁊ ī deū
currit. absorbetur a deo ⁊ obliuiscit sui. **O** amor q̃d tibi
tribuam q̃ me fecisti diuinū. **U**iuo ego: iam nō ego. vi-
uit autē ī me ch̃s. Inenarrabilis est virtus tua o amor
q̃ lutū in deū transfigurās. **Q**uid ḡ te potenti⁹. q̃d dul-
cis. q̃d iocundi⁹: q̃d ⁊ nobili⁹ obsecro. **B**one amor q̃
terrena ponis in celū: deficio tui memor: ⁊ fac me vniri
dilecto. **O** felix amor q̃ nos facis languidos: ⁊ sponsi
nostri amplexib⁹ sustentari. **O** desiderabilis amor qui
summīs delitijs replet egētes. **S**ed si liquefacta es ad
verbū ei⁹ o aīa mea: q̃uo sustines amplex⁹ ei⁹. q̃uo non
es ꝓsumpta ad oscula ei⁹: **S**i liquefacta es ad affatuz
eius q̃uo non es absorpta cum intras ꝓ vulnera eius ⁊
puenis ad cor eius: **S**ed o mira dilectio ⁊ mira iocun-
ditas. vt (q̃d non meremur noīare) possum⁹ masticare.
Nō mereor esse ancilla: ⁊ facta sum in delitijs charissi-
ma. **Q**uis sufficit rati amoris etiā scintillā modicā itue-
ri: **Q**uid est hoc? **N**escio. capere nequeo in q̃: s̃ obstu-

R

Secunda

pesco admiratione. iocundor delectatione. inebrior exultatione. Sed quid merui: quod feci ut tanta mihi beneficia exhiberes. Te persecutus sum et in te collocatus sum. tuam faciem aspexi. et tu oscula mihi tribuisti. te vulneravi gladio: et tu me a morte liberaisti. te repleui dolore: et tu me gaudio et consolatione. Occidi te deum meum. et mihi te felicem vitam tribuisti. O mira mutatio dextre tue. Non ergo misisti ad peccatum tuum liquescit cor meum: imo decetero totum accendar et totaliter liquefiam: ut in te totaliter sum effusus: nihil preter te videam. nec in aliud cogitata. dicta vel facta transeant ullo modo. imo mirum vides quomodo non sumus sic intenti ad te quod ignoremus omnia preter te. Si enim habemus te: quid amplius volumus. In te ergo dulcissime domine iesu quiescat mens nostra. et a te nec ad modicum separetur. Stultissimum quidem est tam nobilissimum et iocundissimum locum exire. Quomodo audemus nisi dulcissimum sponsus inspicere me subtrahat a nobis: quid queso nos mouet aliud intueri. Nonne terrena sunt stercoza. et hoc est summum bonum. Quomodo omnia non desipiunt et despiciunt: quomodo omnia non fetent ad presentiam tanti boni. O o stulticia hominum impiorum. redite preuaricatores ad cor. In vobis est regnum dei. et vos per sanie fetidissima insanitis et diabolicam futuram subitis. In vobis est certe deus noster. conuertimini super eum et fruamini ipso. et quem prius precepistis nunc et decetero precari sitis. et hec sit portio vestra. Quod nobis procedat etc.

¶ Quod sit homo bene ordinatus in cogitatione locutione: et operatione. **Oratio. IX.**

Seruus dei nunquam deberet: nec aliud: nec aliter cogitare. loqui et operari quam si deum facie ad faciem videret. Nec enim dubium est quod sic est nobis pater deus: et sic nos videt sicut si essemus in celo empyreo. in sede beate virginis. quous non sic influat hic sicut ibi. Et ideo quous eum non videamus ex quo scimus eum esse iuxta

Pars

nos et etiam in intembris cordis nostri. non propter hoc debemus plus vel minus vel aliter loqui aut facere quam si semper videremus eum. Tantum enim timeret seruus imperatoris si sciret quod imperator esset iuxta eum et videret eum. et quous ipse imperatorem videre nequiret. quantum timeret si imperatorem videret: imo forsitan magis. Nullus enim seruus est qui non timeat proprie quod videatur a domino suo. Unde si sciret seruus pro certo quod dominus suus non posset eum videre. nec etiam scire posset quid seruus faceret. non timeret tunc dominum ut credo. Sed si sciret se videri a domino: et dominum tamen videre non posset: tunc multum timeret. Quanto ergo magis dominum nostrum timebimus: quia nobiscum et in nobis est et omnia intuetur: debemus semper moueri timore. reuerentia. deuotione. amore: et erubescencia peccatorum. Mirum est certe quomodo tam modica scintilla (sicut est cor meum) non absorbetur totaliter ab immensa bonitate diuina et quomodo seruus dei amore domini sui non semper inebriatus incedit. Hoc credo fieret si illi bonitati immense vellet applicare cor suum. Unde de hoc non dubitet aliquis: quod quanto magis illi bonitati diuine vellet applicare cor suum. tanto melior et perfectior esset. et qui in summo bono cor suum applicare posset: ut penitus oblitus omnium preter ipsum toto animi conamine in ipsum cederet ibique quiesceret. non statim a tanto bono resiliens. tunc credo quod absorptus dulcedine consummaretur in statu. Tunc enim inter consolationes et tribulationes: vituperia et honores. blandimenta et opprobria inseparabilis pertransiret nihil sentiens nisi deum suum et solum eius affectans honorem. Tunc perprehensor dici posset potius quam viator. beatus non miser. angelus non homo. non peccator sed sanctus. Et si ad hoc perungere cupis o homo hanc breuem regulam tene.

Secunda

Quicumq; vult esse summatus in statu d; de sua vtrⁱ
tute totaliter despare z plenarie se puerrens z pmittes
in manib; pietatis immese toto corde pfidat de ipa. ni
hilq; quantu in se est omittens de ptingentib; fideliter
agat quicquid pot cernere ad sui ptinere honore. Sz et
hoc in pfata regula scriptum. est donu dei pmarimum.
Et q; quis h habuerit no a se h a deo fideliter habuisse
recognoscat. sciens p certo q; ad h p se est impossibilis.
h pronus potius ad digna tormeta mortis eterne. A q
morte nos custodiat ille q; est bndict; i scla sctoꝝ. Amē

¶ De Ordinatione ad proximū Ca. X.

De proximo accipe hac doctrinā. Unūquēq; ho
minē de mūdo reputa teipm. z si h bñ feceris z in
corde tuo bñ impzesseris: non est dubiū quin bo^m
suū sicut tuū diliges. z qd ad salutē suā spectare viderz
sicut pro te sollicite pcurabis oꝛone. exhortatōe: z auxi
lio. z quocunq; mō poterz. Et cū ipm viderz bona dice
re vel facere repleberis gaudio sicut si tu diceres aut fa
ceres. Si aut scueris ipm esse in pctō aut in aliq; spēali
vel spūali delicto vl defectu nimīū pdolebis: z ipm put
poteris a malo reuocabis. z induces ad bonū. De mise
rijs aut corpis sic ppatieris sibi ac si illas in pprio corpe
haberes. z sic libēter ac diligēter seruiēs ei sicut faceres
tibi. z etiā qz te debes odire: illū aut diligere. Et ideo si
te offenderit dicto vel facto. nō plus curabis q; si tu ipē
hoc fecisses vel dixisses. z eo ampli⁹ tibi placebit. qz ibi
est maior merēdi materia. Et si qd fecerz boni vel dire
ris: nō plus eleuaberis q; si ali⁹ fecisset vel dixisset. Et
si aliquē defectū nō culpabilē feceris corā eis: nō pl⁹ cu
rabis q; si in puato vbi null⁹ vidisset fecisses. Unde eti
am sequit: q; si vnūquēq; reputauerz teipm q; nullū spe
ciale hēbis: z qz oēs tibi singlares erunt: nulluz plus

Pars

altero diliges. nisi quantum noueris ipsum meliorem esse: non quia tibi plus familiaris vel notus. Nec etiam circa quantumcumque bonum debemus affici. sed solummodo circa deum siue in se absolute: siue etiam in quantum illi vel isti tanta bona largitur. Possumus tamen plus orare pro illis quibus sumus magis obligati. Nec tamen sic orandum est pro illis ut alios dimittamus. Hoc autem solum appropriabit tibi. scilicet tuam culpam et defectus tuos: et quod te viliorē omnibus reputes. Et non solum tua: sed etiam aliena peccata reputes esse tua. et pro ipsis veniam postulabis sicut et pro tuis. Et si dicas. quomodo possum omnes homines estimare meipsum? Hoc te docet facere perfecta charitas. quod te eis coniungens unum cum eis facit. Hoc tamen clarius intueatur et ad hoc faciendum facilius mouetur quod cor suum in honorem dei totaliter radicauit: nihil aliud nec in se nec in alijs querens. Unum hec est via optima quod qui vult deum et primum diligere solum honorem dei sitiat: et cum magna auiditate querat. nihil aliud intendens in omnibus. Quod nobis concedat deus eternus. Amen.

¶ Qualiter zelator animarum se ordinare et habere debet. Hec debet esse modus et forma preparandi. **Ca. XI.** **H**uius et disponendi se ut possit quis fructificare in primo sine sui detrimento. Quia contingit aut contingere aliquem potest quod in procuranda aliorum salutem propria negligat. imo propria suffocet. Cum ergo vis per primo orare vel ei predicare aut lectionem legere vel eius confessionem audire: aut aliquid talia facere. Primo faciem mentis ad eternum lumen uerte et ad eius splendorem. Confortare spiritum ut non preualeat caro. Abstine ab exteriori homine quantum potes: ut solum sis interior ad interiora uersus. Tunc eundem interiorē hominem in primo considera: de eius exteriori (nisi in quantum ad interiorē ordinatur) non curans. Tunc interior tuus homo ad interiorē primum uertatur. et utriusque exterior

Secūda

In supradictis actibus tanq̃ vanitas negligat: ne p̃ ex-
teriorē interior ad vana trahat. Ip̃m ḡ exteriorē pri-
mi hoīem tanq̃ sacculum stercoꝝ relinq̃s p̃sidera in-
teriorē ad imaginē dei factum. sanguine ch̃i redem-
ptum. locū spū̃s sancti. habitaculū ch̃i dei. p̃tutis z sapi-
entie sedē. z ad eternā beatitudinē possibilē. Tunc ho-
noris dñi tui sitibūdu ingemisce z ploza: quia ei⁹ ima-
ginem vides denigrari. p̃ciosissimū sanguinē cōculcari.
spū̃s sancti habitaculū pollui. sponsam ch̃i p̃stitui. eius
sedē deijci. z totā suā beatitudinē p̃ vilissimis stercoꝝ
cōtemni. Mirum certe videt̃ quō iusti oculi possunt a
plozatu cessare vidētes tantā vesaniā in proximo amo-
eritā fuisse aliquā in seip̃o: z tantā iniuriā deo suo fieri.
Quis mihi queso dabit vt cū Sardocheo induit⁹ sac-
co p̃ tanta p̃li nece: nō imminente vt illa iudeoꝝ: s̃ iā fa-
cta: q̃tidie ploremāmo p̃tinue vsq̃ ad fores palaciū plu-
lando incedēs. Si em̃ ille p̃ corporali morte iudeoꝝ tan-
tum dolorē z tristitiā p̃ nimitā plenitudinē charitatis
publice p̃tendebat. quō ego miser lachrymis impono
quietem: qui infinitā stragem video aīarum z deū meū
p̃ nihilo reputari. Animeī hīs aīa viri iusti z dei sui cō-
temptū non sustinēs. aīarum mortem abhorrēs. conel-
modis om̃ibz quibz potest animas a peccatis liberare.
Quō potest dicere se deum diligere z eius amorē appe-
tere q̃ eius imaginē videt iacere in sterquilinio z nō ci-
rat. Aut quō si cogitat q̃ filius dei. p̃ aīabus redimen-
dis mortuus est. quō z ip̃e p̃ aīabus mori nō cupit. Et
maxime cum videt ch̃i sanguinez pedibz p̃culcari. quō
queso potest hanc sui dñi iniuriā sustinere. Quō se to-
tum nō fundit in orōne. q̃tidie clamat in p̃dicatiōe. aut
p̃imos instruit lectōe: vel eos audit in p̃fessiōe: vt hūc
sui dñi sanguinē recolligere possit: aīas recolligēdo z cō-

Pars

nerendo. Quid plura dicam: credis ne te esse habitaculum spūs sancti qui vides eius templū latrinam fieri: et non clamas sed dissimulas: qui solum tuā quietē requiris. Absit. Quō igitur credis te sponsi amicitiam habere qui eius sponsam ab adulterio non custodis: aut adulterantē non reprehēdis cum facultas non desit. aut eā festinanter ad sponsum non reducis. Aut quō poteris eternaliter summo bono pfrui qđ vides adeo ptemni: vt pro vilissima sanie cōmutetur aut negligat: imo potius blasphemet. et tamē ab hoc ptemptu negligis animas remouere et ad eius amorem puertere. His auditis scindant obsecro corda nostra. et nullo modo tantā dei iniuriā patiamur. Fateor (vt vos ad animarū zelū alliciam) in corde meo iacere. qđ si certissimus essem qđ nūc debere perfrui deo meo. nihilominus vellem ad honorem suum libentissime pro qualibz anima peccatrice semel mori. ita qđ tot mortes in presenti sustinerem quot sunt in mundo anime peccatrices: vt ipse consequeretur gratiam in p̄senti et gloriā in futuro. quanto magis si secum deberem postmodum gloriari. Ista charissimi scz diuinus contemptus et animarū interit⁹ sunt que deberent nos inflāmare ad p̄dicationes. confessiones. oratōes. et ad bonorū exemplorū exhibitiones. nō vana gloria. non cordis iactātia. nō p̄placētia hūana. nō aliqua utilitas mundana. Solū ab aiabz iesum ch̄m crucifixum queramus. empte em̄ sunt precio magno: vt aut p̄ciū reddāt aut in emptōe p̄maneant. Inebriemur eas sanguine: non curiositate. vt sic dñm nostrum crucifixū p̄cipiscant. Dicat q̄libet nostrz eis. Nihil iudicauit me scire inter vos nisi dñm iesum et hūc crucifixum. nō certe Aristotelē vel Platonis philosophiā. Illū em̄ reputo hoc solū verbū dicere posse: qđ nihil a p̄

Secunda

Primo nisi passionē christi requirit. et in quolibet primo sibi videt quod videat iesum christum passum. Vnde signatē dicit. inter vos nihil me iudicaui scire etc. Quid dicat. Non solum vna non volo aut vobis placere cupio. sed nec etiam vos ipsos aut aliquid aliud agnoscere me iudico: sed in omnibus solum dominum iesum et hunc crucifixum. Et bene dicit: non iudicaui. quia etsi alia habitualiter sciam: sic tamen ad hoc. scilicet ad christi passionē sum totaliter intentus ut meum iudicium ad aliud non flectat. Posset autem illud verbum aliter ad aiaz consolationem exponi. id est tantum sum in hac passione in deum inebriatus: ut quicquid aliud offerat mihi aut visui aut gustui seu auditui siue alij sensui. et quicquid sit propter istud totum reputo esse nihil: quia iam non delector. iam non glorior. iam non morior nisi in sanguine christi. Ad hunc enim totaliter sum perversus. Non sunt oculi mei pleni ad alterum: sed christi formam. Non os meum plenum est detractio: sed christi passione. Et sic de alijs persequere sensibus. quicunque es qui hoc dicere potes. quia longe est a me verbum istud. Et si in scriptis istud non fuit hec intentio Pauli: sit tamen intentio nostra: quia non intendo hic intentionem pauli exponere. sed nostram deuotionem excitare. Quod nobis concedat quod est benedictus in secula seculorum. Amen.

¶ Quod homo debet affici amore solius christi: terrenorum vilitate contempta. **Ca. XII.**

Anima rationalis ad imaginē diuinā precreata inter deū et irracionales creaturas media constituta. non ad infima per amorē se deberet inclinare. sed solum se erigere ad deum: eius inebriata amore: inferiorum vilitate contempta. Et si ad aliquā pringeret se vertere creaturā etiam equalem: utpote aliorum hominum aut angelorum. statim deberet omnia ad amorem dilecti referre. solum ad suum sponsum unicū medullitus et impetualiter tendens nihil

Pars

Inueniens columbina sponsa in quo nisi in sponso requiescat pes ei? nec etiam appodiet aut adhereat vllō mō. Nescit castissima spōsa viuere nisi cum sponso. sicut nec piscis nisi in aqua vel infra aquam. Ibi natat aīa delicata. ibi delectat. ibi reficit inenarrabili et suauissimo nutrimento. Si quo mō erit statim incipit palpitare. statimq; ad igneum flumē seu fluuiū rapidūq; redit extra ipm omnia suspiciōis mortem esse: tota liquecit et resoluitur in dilectum. O amor qd facis: qd h amorē nobili? quid vtili? quid suau? Et tñ oēs aut qsi oēs negligū hūc amorē. Nūc hic dici pōt. Qui manet in charitate in deo manet et de? in eo. Qd nob pcedat zc.

¶ Descriptio Beatitudinis **Ca. XIII.**

Alcipe charissime frater sane pba q de beatitudine dicam indignus. Nam sic puto eā posse describi. tu tñ corrige. Beatitudo est plena et intima in deū resolutio: Beatitudo est summa exultatio de honorificentia dei. Beatitudo est ex castissimis et eternis amplexibus sponsi cū sponsa. vel sponse cū spōso mīmonij psummatio. Beatitudo est diuine dulcedinis inebriatio sine fine. Beatitudo est incessabilis et irremissibilis fornax amoris. Beatitudo est sol iusticie splēdor eternus. Beatitudo est cū imenso desiderio plena resectio. Ad quam nos pducatur qui viuit et regnat p eterna secula iesus christus. Amen.

¶ Oratio Deuotissima **Ca. XIII.**

O Deus meus. a amor me? o lux delectabilis. dulce do inestimabilis. O suauissima irradiatio. O iocundissima ptemplatio. O nutrimentū deificum pabulū suauissimū. sapidissima degustatio. indicibilis resectio. O mellifluū osculū et amplex? felicissimū. O indissolubilis cōiunctio. cordialis diffusio. medullaris

Secunda

transformabo. **O** accensio amantissima. inflammatio in
centiua. ebriatio sobriissima: et liquatio solidissima. **O**
sponse meus. **O** deus meus. **O** amor meus. **O** cordis tur
bilus. **O** mentis ardor. **O** amoris incendiū. **O** dulcis
simū solacium. **O** verissimū gaudiū: irradiā fulgoribz
aiam meā dulcissime charitatis tue transfixam iaculo.
et amoris facibz inflāmatā sapidissimis affectiōibz tuis
et amore languētibz desiderijs refice dulcoratā. Amē

¶ Quedam Notabilia.

Ca. XV.

Sedem aliquis princeps inuitasset aliquē pauperem
et vilissimū hōiem ad puiuiū abundās et delicatū
in quo omnis sufficiētia et suauitas reperiri posset:
que repiri posset in aliqua creatura: et ille vilissimus hō
nausearet sup illo nobilissimo puiuiō. et ad stercoza po
tius inhīaret. deberet stultissim⁹ reputari. Sic imo si
ne pparatione magis stultus reputari debet quilibet hō
et maxime vir pfectus qui est ad celestes delicias iā vo
catus. et p̄cipue sacerdos q̄ celestibz alimentis vescitur: si
cor suū istis corruptibilibz applicat. Et sicut sapiēs et de
litiosus hō fetidissimā saniem nō solū nō appeteret: sed
nec etiā videret vel noiare vel audire noiari abhorret.
Sic omnis vir pfect⁹ et sacerdos p̄cipue abhorre de
beret quicqd illas internas delicias modo aliq̄ impe
diret. aut illud christi habitaculū mō aliquo macularet
Nū omī custodia deberet custodire cor suū. **O** mira ce
citas oīm impiorū q̄ magis eligunt p̄cio aīe sue a diabo
lo emere vnā fetidissimā p̄solatiōem et vilissimā: q̄ sum
mam et excellentissimā p̄solatiōem a deo grat⁹ habere.
Quis em̄ nō putaret stultū illū qui poti⁹ vellet ab vno
tabernario vinū corruptū et fetidissimū emere p̄cio om
niū bonorū suorū et se totaliter omī bono p̄ raz vilissimo
potu expoliare. q̄ ab vno alio dulcissima vina gratis

Pars

habere. et ex hoc omnibus bonis repleti. Hanc stultissimam
et multo maiorem adimplet peccator. Sicut enim stultus re
putari deberet et nuncius ad opulentiam pervenire ille mer
cator qui in ceteris mercationibus loca et tempora et modum
mercandi notaret. et hec etiam referret alijs. et in seipso
sepius hec repeteret. et nuncius tamen mercationem bonam vel
utilem faceret. Sic qui tota die de regno celorum scripta
multiplicat et ipsis vacat et alijs etiam predicatione denun
ciat. et tamen nuncius aggreditur aliquam operationem bonam.
Quid prodest o stultissimi mercatores studere et predi
care et opere non implere. Sicut sponsa delicata et nobi
lis que haberet nobilissimum sponsum et pulcherrimum et
sapientissimum et optimum. non inclinaretur ad afficiendum
circa aliquem fetidissimum leprosum. Sic imo multo ma
gis affectus viri perfecti nullo modo non solum separari: sed
nec etiam retardari deberet ab amore dei sui propter amo
rem alicuius creati. nec villo modo prout potest. debet
affici circa aliquam creaturam. sed potius deberet abhor
rere et abominari: sicut supradicta sponsa predictum lepro
sum. Quid nobis precetur etc.

¶ Quedam alia notabilia.

Cap. XVI

Sic pie iuste et caste debet vivere unusquisque: ac si sci
ret proprie et pro certo se eodem die vel statim mi
graturum vel moriturum. Unde non est perfecti
onis ut credo quod communiter dicunt multi. Si scirem
me moriturum infra breve tempus: ita bene me prepa
rarem et tam sancte viverem. Debet enim perfectus di
cere non sic: sed sic. Si mille milia annorum viverem: et
hunc scire pro certo: ita studiose tam iuste et sancte ac sollicitate volo
deo meo vivere ac si hodie deberem de hoc mundo transire. et si
filius non mercenarius vel servus appareret. Sicut ei diligo

Secunda

Deum et ipsi seruis propter se. cum eque bonus sit si multum
vixero sicut si parum. ita debeo ei seruire et eum diligere si
multum vixero sicut parum.

Ora. XVII.

Qualiter se debet habere sacerdos cum ad corpus Christi venit

Ad missam celebrandam sex considero attendenda.

Primum est rationis discretio respectu veritatis: ut scilicet

sciat quid. quod recipere debet. Quid: quod vixit deum qui

fecit celum et terram: et vixit hominem qui pro nobis pendit in li-

gno. Quis: quod homo non bestia: nisi per peccatum. Unde per ceteros re-

pellat a se sacerdos bestialitatem peccati. Secundum est mentis

deuotio aut eleuatio respectu eius sanctitatis. Debet enim

sacerdos considerare quod quem recipitur est: sanctus sanctorum

omnis est et omnis sanctitatis origo. Et ideo quantum potest san-

cte et deuote accedat ad ipsum: a se expellens omnem amaritu-

dinem peccati per lachrymarum puncturam. et omnem ariditatem

per deuotionis oronem et dulcedinem. Tertium est animi re-

uerentia respectu sanctitatis et maiestatis: ut. scilicet. ad tam ex-

cellentes dominum vereatur accedere tam vilissima creatura.

Si enim ante impatorem non esset dignus stare homo infectus

putredine: quanto magis dominum recipere in sacramento altaris

indignus est homo miser. cuius omnes iusticie sunt sicut pannus

menstruatus. Et si iusticie sunt tales qualia sunt peccata: Et

quidem indignissimus est ad hoc omnis homo. Consideret tamen quod ma-

ior est dignatio diuina quam indignitas nostra. benignitas

sua quam miseria nostra. Quartum est amor et desiderium cor-

dis respectu sue bonitatis et benignitatis. Unde multum ca-

uere debet homo ne cum tedio aut cordis tepore ad illud sa-

cramentum accedat: in quo pertinet summa bonitas et infini-

ta iocunditas. Unde mirum vides quomodo in ista receptioe homo

non liquefacit amoris calore et quomodo non absorbet suauitatis

dulcore. Consideret ibi sui domini passionem si vult ad eius

amorem accendi. et illius nobilissimi corporis et sanguinis as-

Pars

battonem: si vult desiderium prouocari: et tandem refici
prouocatus. Quintum est pro se et pro alijs affectuosa et humi-
lis deprecatio in sermone respectu sue clementie. Ab ipso enim
secure potest petere quod dicitur. petite et accipietis: quodrite et inuenie-
tis. Et ad hoc credo istud sacramentum maxime esse institutum:
ut postulet veniam: et gratia impetret in oblatione illius excellen-
tissimi holocausti. Sextum est totius hominis summa diligen-
tia respectu sue immense nobilitatis siue nobilissime imen-
sitatis. Si enim cum diligenza magna seruit alicui principi
seculari. quanto maiori diligenza debet sacerdos domino suo
ministrare et cum omni vigilia tractare illud altissimum et di-
gnissimum sacramentum ac si nihil aliud esset aut nunquam aliud fa-
cere deberet. Debet esse ibi tunc intentio tota. prolatio
sufficiens et distincta: ut nihil ibi sit confusum vel diminutum
Debet esse nihilominus ibi tractatio prouida et discreta:
ac omni honestate ornata ut sint omnia ibi honesta. et sic
omnia cum summa diligentia ibi operetur sacerdos. Ad hoc
consulo cuilibet sacerdoti ut pro ceteris hominibus se omni tempore ab
his omnibus que aliquando mori cor suum habitaculum summi regis sui
polluere possunt siue pauperum siue multorum. tam occasionaliter quam
actualiter elonget se quantum potest. Tunc autem precipue cum
ad missam celebrandam vadit a cunctis se abstinere quantum
potest. et se totum recolligat in seipso ut nec sensus nec co-
gitatio diffundatur ad aliud. suam conscientiam discutiat di-
ligenter. et quod inuenerit lauandum lauet abundantia la-
chrymarum: vadat ad confessorem suum et extra euomat omnia
venenata. et immediate pacta poenitentia (si tunc facere poterit)
recolligat semetipsum. ad diuinam maiestatem eleuet men-
tem suam. diuinam consideret magnificentiam et ad propriam
miseriam se conuertat. ut sic videat quod magnus est dominus et quod
paruus seruus. imo quod vanus et inutilis seruus. Intret
quantum potest in deum. et in seipso quantum potest ad nihilum

Secunda

redigat. Et cū fuerit alteratus ⁊ diuinus effectus: vt q̄
si nihil aliud audiat. nihil aliud videat. nihilq̄ sentiat
aliud nisi deū. ⁊ p̄ter deū oīa reputet vanitatē. Tūc co-
gitet q̄lis fuit erga nos dilectio dei nr̄i: q̄ sic p̄ vile ream
mo p̄ tam detestabili voluit vilis ⁊ vermis reputari. et
sic vilem sibi vnire naturā: ⁊ in ea a vilissimis ⁊ abomi-
nabilissimis tam seua ⁊ turpia voluit sustinere. Tūc
ruminet illā magnificentiā charitat̄: ⁊ illo inestimabi-
li ardoze quantū valet inflāmet. Et cum ignitus fuerit
caritate circa dilectū adapiat viscera pietatis. ⁊ sic p̄ se
vilificato: afflicto: ⁊ letaliter vulnerato cōpatiatur itra
se om̄ia illa vulnera in se transformet: ac si ipsemet iam
esset letaliter p̄ singula vulnerat⁹. Et vt maḡ vulnera
chasti eius animo impman̄ discurrat p̄ singula vulne-
ra. ⁊ nunc quantū in illo vulnere passus sit meditetur.
nūc q̄tū ī isto ⁊ q̄tū ī illo. nūc q̄ta ⁊ q̄lia ista opprobria
nūc ec̄ q̄nta ⁊ q̄lia fuerint illa flagella existiet diligēter.
Et cū sic ī ista meditatiōe fuerit cū ch̄o crucifix⁹ (q̄ h̄
marie exigit in isto sacro) tūc cogitet q̄ illā tā nobilem
carnē ī cruc̄ ara imolatā p̄ nob̄ dignat⁹ est donare in ci-
bum. ⁊ sanguinē eius effusum pro redemptiōe humani
generis de latere suo in potuz. Et nūq̄ credas q̄ san-
guis ille quem recepimus in altari sit extra corp⁹ eius.
Sed ramen vt effusum pro nobis in passione recipere
debemus. i. sub illa intentione vt tunc eius dilectionez
erga nos mens nostra ruminet ⁊ cōsideret illius magni-
ficentiam sacramenti. ⁊ hoc intelligendo quantum pōt
quā vix poterit aliquam inuestigare scintillā tam imē-
si amoris dñi nostri iesu ch̄i in hoc magnifico sacramē-
to. Et cū bñ ruminauerit illud magnificū sacramentuz
saluatoris. ⁊ iam quadā celesti dulcedine imbut⁹ fuerit
humiliter ⁊ reuerenter ad hoc sacramentū accedat ⁊ cū

Pars

omni diligentia missam psequat: adhibet alij s circū
stantijs quas in huius pncipio capituli ptractavi. Cū
aut recipe debuerit: aliq poterit pmeditari si placet. vt
pote dicat in corde suo Ad istd tam nobile sacramentū
suscipiendū nō sufficerent mille anni ad preparationez
condignam. Quanto magis ego miser indign⁹ sum q
quotidie pecco. incorrigibilis perseuero. z impreat⁹
accedo. Quare dñe me fecisti vt tibi tam execrandam
iniuriam facerem: q te pono in latrinaz pctōz aīe mee.
Eteim nō est cloaca tam fetida sicut peccatrix aīa mea
Utinā saltē p hanc immundā aīam meā aliqlis pūn
tionis fluuius ptransisset vel decurrisset: vt ibi nō fuisset
tanta pctōz sanies pgregata. Dñe iesu qd est h: nūqd
ibi te ponere debeo: Sed in infinituz maior est tua mē
sericordia q mea miseria. Et ideo de tua benignitate
solū pfidens z te psumo sumere. vt sic infirm⁹ accedaz
ad te medicum dulcissimuz vt sic tua medicina liberer.
Quanto em plus infirmus sum: tanto pl⁹ te indigeo
deus meus. z in hac liberatōe mea magis apparebit tue
imēnsitas pietat. Accedā g ad deū meū pfidēter. quia
infinite sunt misericordie eius. z secum fruar delitijs be
atorum. Ingrediar g sponsa ad sponsum secumq vo
lo inseparabiliter cōmorari. Nolo ampli⁹ alteri adhere
re. vt cum ipso solo gaudiū habeā sine fine. Hec et alia
qui dicere voluerit corde dicat: nō ore. qz non credo ex
pedire illic pferre alia q illa q in canone continent: Et
nota q fm meū iudiciū hec duo ad istud sacramentum
efficaciter recipiendum valent. scz cōpassio mort⁹ chri.
z vilificatio z annihilatio sui. vt scz quantū pōt vilis fir
at z indignus in oculis suis qui recipere debet. Cum
autē sacramentū expletum fuerit cogitet in corde suo et
dicat. Post tam nobile cibū nolo decetere stercoza des

Secunda

gustare. Et cum ipse sit summa iocunditas nolo decere
ro affici circa aliquā creaturā. Si aut nullā affectiones
seu refectionem spūalem ibi habuerit: recogitet signū esse
infirmatē vel mortē. Ignē em posuit in sinu et calores
non sentit. mel posuit in ore et dulcedinē nō p̄sensit. Et
ideo talis suam miserā recognoscat: et mutet in melius
vitam suā. Si hō refectionem spūalem ibi recepit nō sibi
attribuat: s̄ infinite bonitati maiestatis diuine. q̄ se ad
bonos et ad malos extendit et dicat in corde suo. In me
dñs deus mirabilia opatur ad detestationem miserie
mee ad p̄uertendū meipm: et ad p̄vincendū b̄nficijs inī
quitatem meā magnā. Nam me mortuū sentire fecit et
vermē vilissimū celestia degustare. Si mihi p̄ctōri ta
lia fecit dñs: q̄d faciet si correxero vitam meā: et cum to
to conamine voluero me in meli⁹ p̄mouere et celestibus
meditationib⁹ dedicare vel occupari. et decetero sibi so
li adherere. Qd tñ facere: cogitet auxilio dñi: nō p̄pa
ptute. Et sicut cogitat: sic ope adimpleat. Qd nob̄ con
cedat q̄ est b̄ndict⁹ in sc̄la sc̄la. Amen.

Petitio aa excitandū cor i amorē dulcissimi iesu.

O dñe de⁹ me⁹ quō ausus sum **Ca. XVIII.**
Te alloqui vilissima creatura? Nā fetidissimus et
horribilissim⁹ sum et vile sterē: vermisq; nequissi
mus et vanissim⁹ hō. Tu aut es de⁹ deoz. rex regū. do
minus dominantū. om̄e bonū. om̄e honestū et pulchrū.
oīs vtilitas. oīs amenitas. oīs suauitas. fons splendo
ris. fons melodie. fons odoris. fons amoris. fons dul
coris. et intīm⁹ dilectōis amplex⁹. Et tñ me rogas et ego
fugio. de me es sollicit⁹ et de te non curo. mihi sp̄ seruis
et ego te sp̄ offendo. te mihi tribuis: et ego te sp̄ p̄remno.
me ergo vanitatē et nihil diligis: et ego te infinitū et inē
narrabile bonū sperno. Fetorem. horrorem. mortalem

Parā

Dolorē: tibi o bñssime. benignissime. amāssime sponse
pono. Pl⁹ me allicit creatura q̄ creator. vanitas q̄ ef
nitas. detestabilissima miseria q̄ sūma felicitas. Plus
me inclināt sordes q̄ eleuet pulcritudo. Fuit⁹ q̄ magni
tudo. amaritudo q̄ dulcedo. Nā z meliora sūt vulnera
diligent⁹ q̄ fraudulent⁹ oscula. Et tñ pl⁹ approbo z affe
cto fraudulentis vulnera q̄ diligentis oscula. S; ne remini
scaris dñe delicta mea vlt parentū meorū. s; pietatis tue
viscera z dolores vulnerū tuorū. Nō qđ ego s; qđ tu feci
stui me respice. Nō qđ egi: s; qđ tu p me sustinuisti cōsi
dera. Si me vt oñdis diligis: cur me relinqs. cur me va
gari pmittis? De g amāssime dñe tene timore. restrin
ge amore. q̄eta dulcore. Dulcissime spōse: nescio. neq̄o.
nolo tibi fuire. tibi adherē. te toto corde: imo vix tua p
ticula cordis amare: z h i me opari potes: tu scis. Hoc
de me tu vis z a me exigs. Quid g deficiā in bñplacito
meo: vlt tu i tuo. obsecro vt nō pualeat hō s; de⁹. Noli i
hac p̄rietate deficere: s; me reficere. nō succūbere: s; suc
currere festināter In viuēdo luxuriose. i. nimis: imo me
z tuas creaturas lasciuie amādo: totā meā sbam dissipa
ui. Nunc recognoscēti pcnuriā z miseriā suā z famelico
appetitu ad patne miscōie viscera redeūti succurre mise
rendo. z me ocul⁹ tue pietatis agsce. z digre mihi radīes
tue grē letabūdus occurrere: z cū āplexib⁹ pac⁹ z quiet⁹
oscula largiar⁹ mihi. Certe reco gscō qđ in celū. i. in totā
curiā celestē z eccliam romauā: imo in oēm creaturā tuā
z corā te: te p̄tēnendo peccaui: imo etiā tibi soli peccaui:
z malū corā te feci: z certe nō sum dign⁹ vocari fili⁹ tuus
imo nec mercēnari⁹ vlt etiā seru⁹ tu⁹ aut aliq̄ vilissima
creatura tua. S; miserere mei z dele iniquitatez meā: vt
iustificer⁹ in fmonib⁹ tuis z vineas cū iudicar⁹: qz dicūt
ale mee inimici mei. nō est sal⁹ ipi i deo eius. Obsecro

D

Secunda

Sube ut detur mihi p̄ma charitatē stola: fidei ferventis
anul⁹. ⁊ calciament⁹ eleuant⁹ ⁊ p̄firmant⁹ spei p̄tegantē
pedes. i. affect⁹. sanguine veri vituli occisi i pinguet effe-
ctus: ⁊ reficiat affect⁹. Aspicias cor meū bone iesu ad tua
vulnera ut q̄ntū me diligas recognoscā: ut sic ebri⁹ tuo
sanguine tot⁹ i te resoluar amore. Intret dolor tu⁹ i inti-
ma mea: ⁊ eripiet oēm amorē meū alienus. Sim tecum
crucifix⁹ mūdo ut sim mortu⁹. ⁊ vita mea abscondita sit
solū tecū i deo. O vita p̄a. vita b̄a. vita felix: q̄ abscondi-
ta est ip̄i mūdo: ⁊ associata ip̄i ch̄zo. in deo cētro suo q̄e-
rat. Unū est mihi necariū. vnū solū q̄ro. Abscedat ḡ a
me fantasmātū mltitudo: qz vn⁹ est dilect⁹ me⁹. vnus
est sp̄s me⁹. vn⁹ est amor me⁹. dñs meus iesus ch̄s
de⁹ me⁹. Nihil ḡ mihi sapiat. nihil ḡ delectet. nihil me
alliciat nisi dñs iesus ch̄s. Tot⁹ sit me⁹ ⁊ tot⁹ sim su⁹
⁊ fiat cor meū vnū cū ip̄o ch̄zo. nihil me iudicās scire. ni-
hil amare. nihil affectare: nisi dñm n̄m iesum ch̄m et
hūc crucifixū. Ergo bone dñe iesu recollige me visceri-
bus. refice vberib⁹. inebria v̄nerib⁹. Evigila ḡ aīa mea
ad viscera p̄ passionū q̄b⁹ ploravit in infantia. sup ihe-
rusalē. sup lazaz: ⁊ in cruce: imo in ill⁹ sup te. Et egredie-
bas flui⁹ de loco voluptat⁹ ad irrigandū paradysū qui
est in q̄ttuor capita diuisus. Si em̄ flui⁹ lachrymarū
egrediebas de loco voluptat⁹ ⁊ oīm deliciarū: q̄nto mag⁹
d⁹ egredi de loco oīm spuraciarū. Ergo bone iesu p̄ me
sūmis delictis plen⁹ plorasti. Evigila etiā aīa mea ad
vbera instructionū. exhortationū. ⁊ p̄missionū q̄ habes
de p̄bo vite etne. Evigila etiā ad v̄nera exprobratōis
illusiōis ⁊ occasiōis: ad dolores. i. passiōis ⁊ p̄ passionis.
Attēdite in q̄t ⁊ videte si est dolor filis sicut dolor me⁹.
Imo dñe attendā ⁊ videbo si est amor sic amor tuus.
Imo ⁊ si est amor nisi amor tu⁹. Et iō nihil nisi te v̄l p̄

Pars

te volo amare. Tu dñe iesu me iniquū z pessimū ptem
prore tuū. vilissimū fetorē stercoz z horrore vermiū tā
tū amasti: vt tanta p me sustinere z pati digreris. z ego
te infinitū bonū. ptem pñssimū. spōsum dulcissimū. ois
pulcritudīs. suauitatē z scitātē fontale pncipiū. nō tan
tū diligam vt saltē p te moriar mūdo. imo moriar z mē
hē vt tot⁹ tecū affix⁹ lig⁹ nihil sentiā nisi te: vt z viuā ego
iā nō ego: viuāt autē i me chrs. Quid g retribuā dño p
oib⁹ q̄ retribuit mihi. Calicē salutarē accipiā z nō dñe
inuocabo. Sic g h calix passiōis pñssim⁹ in corpe. salus
supabundantē grē radiceē in corde. melos diuine lau
dis diffundat q̄si indefinēter i ore. Laudabo cū deus
meū in vita mea: psallā deo meo q̄ diu fuero. Vocandū
sit ei eloquiū meū. ego nō delectabor i dño. Eleuabor z
ostendā ei faciē mentē. z i aurib⁹ ei⁹ ab ore meo resona
bit imēsa grārū actio z magnificētie sue laus. Recedā
g de cetero oīa vetera de ore meo z de aīo meo: qz de⁹
scīaz dñs est. z ipi ppanē cogitacōes z voces. Arcū for
tū supabo: z induar p̄tute ex alto. Gaudens gaudebo
solū i dño: z r̄plebit os meū iubilo. z oīa ossa mea exul
tabūt i deo meo: qz me totū offerā saluatori meo. Qui
escet cor meū i dulcedie bonitatē imēse. laudabo excellē
tiā glie sūme: z seq̄r vestigia passiōis acerbe. Corp⁹ cō
culcet. cor eleuet. laude s̄o r̄pleat os meū vt die ac no
cte q̄tidie dei mei magnitudinē loq̄tur vel cantet. Oīa
abijciēs. tot⁹ i te sitiēs. nihil p̄ter te sentiēs resoluar i te
z incētralit̄ q̄scā. Abcedat vanitas. accedat deitas. tñs
formet charitas: z sūa tot⁹ diuin⁹. Apiatur cor meū. ape
riant̄ cordis vlnera. iūgant̄ intia. z sum vnū cū xpo. An.
¶ **Explicit Secda ps hui⁹ libri.** q̄ spēaliter tra
ctat de his que ad p̄templationē dispositiua z indu
ctiua sunt. z de p̄fectu p̄templationis.

Tertía

Incipit tertía pars huius libri

que spēaliter tractat de p̄tēplatois quiete. ⁊ de his q̄ ad dictā quietē puenire volentib⁹ putilia ⁊ necessaria sunt.

¶ Et p̄mo q̄ sunt q̄ inducūt hoīem ad p̄tēplatois q̄etē

Sed ad p̄tēplatois quietē voluer⁹. ¶ **Q**ua. I. puenire: an te studeas tria radicare. ¶ **P**ri-
mū est. vt quantū tuū conditorē offenderis
⁊ a te ⁊ ab alijs q̄tidie offendas r̄cognoscas
⁊ de tuis scelerib⁹ itime dolēs. alijsq; tanq̄
sibi p̄patiēns abūdanter si potes q̄tidie lachrymeris. ⁊
hec cogitās mag⁹ trīstari desideres q̄ gaudere. cernēs
q̄ nō sum⁹ in statu leticie s̄ meroris. Magnū est em̄ si
deū nost⁹ sic q̄uiter offensum in n̄ris delict⁹ possumus
toto tpe vite n̄re plorādo placare. Et hāc p̄solationem
debem⁹ eligere in p̄nti: p̄ posse sp̄ n̄ras ⁊ p̄rimoꝝ misē-
rias ⁊ nequicias deplozare. ⁊ ipse benignissim⁹ dñs aīe
sic fidelit̄ in amaritudine existētī post lachrymatōem et
fletū exultatōem infundet. Et sicut aq̄ in vite putrefa-
cta cū sol' calore decocta in vinū p̄uertit. sic lachryme in
p̄fecte p̄trito seruoze charitatis decocte: in vinū leticie
p̄uertunt. Nec em̄ decet dñm tam nobile in aliq̄ domo
habitare nisi mūdissimaz inuenerit: ⁊ cū oī diligētia la-
chrymis expiatā. ¶ **S**cōm est. vt nitaris quantū potes
ch̄i p̄patiōni: ⁊ vbicq; eā tecū circumferre in corde.
Nisi em̄ p̄patiēdo nouerim⁹ pati secū: secū nō poterī-
mus iocūdari. Si em̄ bñ passiōē suā fuer⁹ meditat⁹
⁊ multū intrauer⁹ lac⁹ ei⁹: cito venies ad cor ei⁹. ¶ **F**e-
lix cor q̄ sic cordi ch̄i dulcī colligat. cū⁹ leua s̄ capite
ei⁹ ⁊ dextera ill⁹ amplexat: qz tunc recte cū sponsa spon-
sus collocat ⁊ colligat in cubiculo. S; optimū cor mihi
narra obsecro dulcedinē quā tu sentis. quib⁹ affluīs de-

Pars

litijis nō occultes. Sed vt bñ video nō audis: qz cor tuum absorptū est p̄ dulcore. Jā tu interpretet̄ tui existent̄ in carcere oblitus es. Cerno em̄ sic te amenitate nimia esse captū vt iam non sint ampli⁹ neq; vox neq; sensus. Quicūq; em̄ ad p̄templatōis q̄etem ⁊ dulcedinē nisi p̄ istud ostiū voluerit intrare: furē se reputet ⁊ latronem. Tercū est vt possidere nō cupias nisi deū. ⁊ quicqd nisi deū habuer̄: aut oblatū fuerit vel vider̄: aut noīa re audier̄: debes tanq; de tot folijs nō curare: s; in deo solo stabilias mentē tuā. ⁊ solus soli sibi iungar̄. Tūc auribus tuis melos sue eloquētie resonabit. thesauros sue sapie reuelabit. melliflua oscula exhibebit. tecq; p̄re delicijs nō poter̄ sustinere. ⁊ suis te sustentans ampleri bus nimia dulcedine absorberis. O felix aīa q̄ abisti q̄ nos in tāta amaritudine reliq̄sti. Nūcia nob̄ obsecro sē tibi sufficit istud bonuz. an vis q̄ de n̄ris obsequijs tibi trāsmittam⁹. S; vt puto nō reputas nos encenjs sed stercozib; abundare. Quid tibi offendim⁹ o aīa iocunditate repleta. q̄ etiā maria n̄ra aspicere non dignaris. Quare q̄ sic diligim⁹ tu p̄tēis. S; vt video nob̄ non loquer̄: qz rapta es a dilecto. O amor ineffabil' q̄ cor sic cōglutinat suo fini. O mira benignitas saluatoris q̄ se singulariter diligētes tā dono visitat excellēti.

Quā gloriofum sit ⁊ q̄liter possit hō mutari in deū. Durabilis mutatio dextre excelsi. **Ma. II.** Sicut em̄ apud hoīes tpalia diligētes vel amantes mirabile esset si q̄s vnū fetidissimū sterc⁹ p̄mutaret in oēs delicias ⁊ honores mundi hui⁹. s. vt p̄ vno fetidissimo stercore h̄ret hui⁹ mūdi plenā dñationem. ⁊ quantū ad tpalia ad modum impatoris. ⁊ quantū ad spūalia ad modū pape. ⁊ nullam resistantiā h̄re posset. ⁊ insup maligni spūs obtēperarent ei. ⁊ nō solū terra s;

Tertia

etiā celi ⁊ sidera ad suū regerent nutū. mortificare etiā
posset ⁊ mortuos suscitare: ⁊ infirmos curare: ⁊ etiā pos
set cursum nature in oīb; mutare. ⁊ h̄et oēs diuitias et
delicias q̄s citra deū posset excogitare: imo q̄s de⁹ pos
set facere: dū tñ in deū nō duceret. sic imo sine p̄paratione
multo magis est admirabil' laudabil' ⁊ amabil' illa p̄mu
tatio qñ q̄s p̄mutat se in deū. Nā maior est sine p̄para
tione distātia inter hoīem ⁊ deū q̄s inf' quācūq; vilissi
mā creaturā. ⁊ oīa q̄ citra se de⁹ facere posset. Tūc autē
hō seipm p̄mutat in deū qñ eligit ⁊ diligit se odiri. ⁊ so
lum deū diligere: ⁊ circa nihil aliud vult affici nisi solū
circa deū. ⁊ ille sol⁹ in suo iacet affectu: ⁊ de nihilo curat
nisi de ipso deo. ⁊ totaliter sitit qñō p se vel p alios ho
norifice dñs de⁹ su⁹. **P**̄mutatio desiderabil'. nā cer
te iste vulnera pctōz i vulnera ch̄i p̄mutauit. ⁊ mentis
feditatē in dei bonitatē. suā vilitatē in dei maiestātē. suā
nequiciā in dei clementiā. amaritudinē cordis in dulce
dinē creatoris. Nam cor⁹ est dei ⁊ nihil nisi deū req̄rit.
Cor suū plenū est ip̄o deo. se exuit ⁊ deū induit. zelo dei
sibimet guerram facit tanq̄ crudelissimo hosti. Si ḡ
talis est p̄mutatio ista: cur serue nequā. infidele manci
pium. inutilis creatura hoc adimplere retardas. Caue
etiā ne h̄ adimplere studeas cū torpore vl' repore opis.
Guamine cordis. anxietate pectoris. insensibilitate mē
tis. h̄ poti⁹ cū animi auiditate feruoris. intentōe amoris
imensitate. marie cū nihil sit utili⁹ hoī. nihil delectabi
lius. nihil nobili⁹. Si ḡ teipm exueris ⁊ p hūc modum
in deū intraueris: caue ne extra ipm possis aliq̄ mō inue
niri. Et si aliq̄ mēris infirmitate vel negligētia te exire
p̄tigerit. illic statim recurre cū fletu. ⁊ deprecare sup̄l'r vt
tibi indulgeat: ⁊ digne te fugitiuū suū recipe. Et tunc
ponas firmit' i corde tuo q̄ ampli⁹ inde nō ex eas. Nō

Pars

tamen dico vt tale ppositum facias qđ ad nouā culpā
te obliget. qz fragiles sum⁹ ⁊ inconstātes. S3 si millesi-
es ab eo exieris toties ad ipm recurras. ¶ Regla istius
bona. Null⁹ cū deo p̄t bñ pfecte vniri vel esse q̄ alicui
creature affectū suū ligatū vel inclinātū habet.

¶ Qz mirabile est gustantē semel deū posse ab
eo amplius separi.

Ca. III.

Ultū mirari debem⁹: imo nos non mirari mire-
mur. qūo hō se deū degustās ⁊ ei⁹ dulcedinē p̄
ab eo ampli⁹ aliq̄ten⁹ separi: ⁊ qūo nō obliuiscis oīa ex
ebrietate nimia: etia3 comedē ⁊ bibē ac dormire. ⁊ si qđ
aliud an ipm ponat qūo p̄t ibi aliud q̄ suū dñm beni-
gnissimū intueri ⁊ i eo sūma dulcedie delectari. cū ipm ē
oīb3 sciat esse. ⁊ in oīb3 illū inuenire possit vt i oīb3 rege-
scat: Qz bon⁹ isrl' de⁹: his q̄ recto st̄ corde. Qz dul-
cis ⁊ suauis est spūs ei⁹ in eis. Qz q̄nta amaritudine.
q̄nta tristitia. q̄nta anxietate repleti deberet aliq̄s. qui
etiā ad momentū a tāta sequestraretur dulcedine.

¶ Qz Qūo hō in breui tpe possit esse pfectus.

Ulcunq3 p contēplationē ad sum⁹ **Ca. IIIX.**
mitatem montis dei vult peruenire: oportet q̄ nū-
q̄ quiescat dum vigilat. sed semper per mentē ele-
uationem ascendat. Nam in isto ascensu non quiescere
est quiescere. ⁊ qui quiescere vult fatigatur. nec postea
sic bene potest ascendere. imo contingit aliquādo q̄ cū
quiescere vult intantum fatigat vt amplius nullo mo-
do ascendere possit. In ascensu enim montis materia-
lis: quia caro infirma est quietem interpositam requi-
rit. Sed in ascensu montis spiritualis: quia spūs prom-
ptus est: contrarium requiritur. vt scilicet non quies-
cat spiritus. Sed dum fatigatur tunc ascendere debet
velocius. currere fortius. et recentior fiet et audior erit

Tertia

ad maiora. et sibi leuius apparebit. et delectabilius et suauius et dulcius gaudet. non desistere eligens pro quete. Et ideo stulti sunt: et quod sit prelatio incepti: quod cum resumendi vires requiescunt. Tunc habeant pro certo quod in illa quete vires minime resumunt: sed potius dissipant. Vnde si fortiter currit animus contemplantis: tunc suauis est ei. si plane incedit incipit fatigari: si desit vires dissipat. Et ideo non est aliud nisi cum vigine ascendere in montana cum festinatione. Si quis hoc cape non potest vult desistere: et tamen ascensum in desiderio habet: restat remedium. quibus non valeat his que dicta sunt aduersus. ut saltem modum ascendentium materialiter non deserat. Nam que materialiter in montem ascendunt: et in medio fatigati desistere volunt non descendunt ad descendendum in valle. quia sic ad summitates nunquam venire possent: et stultissimi reputarentur ab omnibus hominibus. Sic sunt ab omnibus stulti reputandi et nunquam ad cacumen contemplationis puenient que hodie per prelationem modicum vel multum ascendunt et affecti tedio ad locum vnde veniunt: siue ad statum vnde recesserant redeunt ad descendendum. et in petriis siue viciis vallibus seu imperfectis planicie credunt ad ascendendum effici fortiores. ignorantes quod vix poterint ad locum siue statum ad quem puenerant puenire. Et ista est ratio sicut credo: quare sic pauci homines prelatum attingunt supercilium montis. Vnde si homo ascenderet quantum posset et ibi desisteret: non inderecedens aliquid modo. et cras eleuaret altius. et ibi etiam figeret pedem cordis. et postmodum inde ascenderet sic faciendo spiritus dico vobis quod iste plus proficeret in vno mense: quam alius in quadraginta annis que retrocederet ad descendendum. et spiritus ad idem rediret. Et credo quod iste in breui presummaret in statu. et esset gloriosus coram deo. et a ratione celesti curia predestinatus. Si autem in morte timueris aliquid: curras ad cavernas lateris christi. Si vero non potes abstinere a valle: quia ibi nutritur es. nec vis adimplere que dixi: sed saltem fac ut ad vallem

Pars

tue miserie et etiā toti⁹ hūani generis p̄descēdas p̄ hūilitatē tuā et p̄ passionē primī: tā de tuis q̄ de alienis dolēdo p̄cis et p̄ eis veniā postulādo a deo. Quā ipse cōcedat q̄ est b̄ndict⁹ i sc̄la. Amē. ¶ Quā hęc brevis reglā hęc oīa i breui p̄phendit. Qui voluerit p̄ p̄tēplatiōem ad summitatē montis dñi puenire: nō dēscat nec retrocedat donec assecut⁹ fuerit qd̄ intēdit: nisi forte dēscēdere velit ad suos et aliorū tristitiā p̄tōz.

¶ Quō aīa inebriat^r i p̄tēplatiōe a c̄atore suo

O Altitudo diuitiarū sapiē et sciē dei: q̄s incōprehēbilibilia sūt iudicia ei⁹ et inuestigabiles vię ei⁹. Quis ascēdet i montē dñi aut q̄s stabit i loco sc̄to ei⁹. S; si q̄s ascēdere voluerit: p̄ quā viā: cū inuestigabiles sint vię ei⁹. Audi dilectū tuū aīa dilecta. et gaude cū cūcta q̄ dca sūt cū oī diligētia studueris adimplere. et sic deo appropinquaris vt nihil p̄ter ipm̄ valeas cogitare. et cetera p̄ter ipm̄ tibi sint i nimia amaritudine. et q̄si libenter velles aīaz a corpe separari: q̄s aīaz tuā separe a p̄tēplatiōe dei tuū vt q̄si p̄tinua. Et q̄si videre tibi q̄ teipm̄ nō ames nisi te p̄ter ipm̄ amaueris. Quid tibi de dilecto tuo p̄tingat ausculta amore repleta: imo q̄si iō in amore p̄uersa. Iste dilect⁹ tu⁹ o dilecta: a q̄ nō potes aliq̄ten⁹ separari: seip̄z a cogitatu tuo p̄tinuo paulisp̄strahet. ita vt cor tuū circa aliqd̄ aliud incipiet euagari. et tu vidēs eū quē sic fortis diligis abcessisse. nimia auariditate repleta queres vndiq̄ quō possis (quē sic fortiter diligis) inuenire. oībusq̄ creaturis breuiter nunciabis vt dicāt vel indicēt tibi vbi est dilect⁹ tuus. qz languida efficeris p̄ amore. Quāto tūc fletu. quāta lamētatiōe pfundaris. quāta anxietate p̄ dilectū tuū discurras: tibi nescio enarrare. S; o mirabilis inebriatio amoris. hoc ipso q̄ in ipm̄ tēdis cū ipso es et ignoras. S; qd̄ faciet dilect⁹

Q

Tertia

ctus tuus oī amore repleta: Nunquā poterit se āplius occultare: S3 dilectissim⁹ spōsus tu⁹ q̄ntoti⁹ p̄ntabit. ⁊ tu illū vidēs quē cū tāta auiditate q̄sieras nimio amo re amplexaberis eū. sp̄ tñ cū oī reuerētia ⁊ amoze ⁊ timo re. S3 q̄nta ad hec assit tibi p̄solatio: tūc si sapiēs fueris poteris expiri. S3 audi o amātiſſima dñi: cū te securam reddideris itez se absentabit: ⁊ tūc maiorē ardorē q̄ p̄ ipm redrendo hēbis. Quid dicā tibi: Itex se absentabit: ⁊ itez atq; itez. ⁊ breuit̄ toties a te se absentabit do nec sis sollicita custodire eū. vt te securā nō audeas red deret: oīa hēas iā suspecta. S3 o felix aīa audi qd facit et tibi dilect⁹ tu⁹: cū secū īcipies q̄etari: vno dulcissimo incipiet te potare: ⁊ tu ei⁹ allecta dulcedie: ampli⁹ eum incipies affectare. ⁊ ipe largissim⁹ āpli⁹ tibi dabit. ⁊ q̄n to pl⁹ dabit ampli⁹ postulab. ⁊ ipe benignissim⁹ āplius tibi mīstrabit. Quid dicā: Satiari nō poteris donec in ebriata fueris ⁊ vino iā vndiq; p̄fusa. Utz at p̄ frequē tem ⁊ nūmā inebriatiōem soporē aut raptuz p̄sequis: si dñs tibi p̄cesserit poteris expiri. Largissim⁹ est em ⁊ pl⁹ sine p̄patione q̄ credi valeat elargit. Hoc tñ sp̄ hēe de bes in corde tuo: q̄ tu sis vilissimus ⁊ q̄ nullo mō ad h̄ apt⁹ sis: imo p̄maxi⁹ tibi d3 videri si ipe delz p̄cā tua: etiā cū q̄ntacūq; penaz afflictōe in h̄ mundo: q̄ est lau dabilis ⁊ gl̄iosus in secula. Amē.

¶ Qz hō añ raptū diuersimode inebriat. **Ca. VI.**
Quoniam in plurib; loc; sup̄dictoz captoz diximus hōiem duz diuina influentia inebriari posse. Ut mens tua ampli⁹ eleuet: volo vt ebrietatē illaz in fluentiaz diuinaz nō ignores. Debes em̄ intelligere q̄ vir p̄tēplatiu⁹: q̄uis multas. p̄solatiōes hēat sp̄uales: añq; ad soporē ⁊ raptū pueniat: ad qd pauci attingunt valet duplicē expiri ebrietatē. **¶** Prima est qdam abū

Pars

Quantia iocunditatis in corde: et vehemens iubilatio mentis quod post multum fletum aut multam considerationem passionis christi: aut per magnam feruorem amoris singularis in deum venit ex quadam noua influentia et diuina irradiatione in mentem. Et illa leticia tantum abundat in corde ut etiam in membris corporis redundet. et illa facit diuine clementie arridere: et per exultationem nimiam ad modum ebrii precipitater gradif quietem non sustinens: et creaturas quas inuenit sui creatoris amoris magnitudine amplexas. Et hoc non potes credere quod cor suum non multum applicat ad terrena. sed si aliud occurrerit omnia reputat esse vana. ¶ Est alia dulcedo siue ebrietas que nimia dulcedine replet cor ex diuino confortio. hec venit per contemplationis quietem. et intantum abundat hec dulcedo in corde ut redundet ad omnia membra abunde. adeo ut totus sibi tam interius quam exterius mellifluus videatur. Et sicut prima ebrietas per hilaritatem quietem non sustinebat: sic et ista per nimiam dulcedinem quiescere facit. Et hec nisi intantum incendatur ut soporem generet: non auferet totaliter particularium sensum actus. sed ad modum ebrii esse liberos non permittit. et tunc quasi quicquid viderit reputabit quadam diuina dulcedine abundare. Et quous prima sit in intentione leticie. et ista in intentione dulcedinis. tamen non oportet dubitare quin illa sentiat dulcedinem. et ista leticia non priuetur. Et quous non sit necesse timere de prima: sed potius sit gaudendum. tamen de secula que consistit in quadam admirabili dulcedine cordis: semper securus est dubitare. quia diabolus transfigurat se in angelum lucis. et consuevit aliquando similia procurare. Vellet enim quod homo supbiret et se aliquid reputaret: ut talibus deliciis frueretur et ibidem desideraret ut sic auerteretur a deo. Et hoc bene permitteret dominus cuenire: quia aliqui contemplatiui aliquando de se nimis presumunt.

Tertia

multos aliosq; pternunt et credunt se deo esse primos. cum
tamen sint propter superbiam ab eo nimis elogati. Et ideo diabolus per
superbiam hanc patrem in eos accipit ut talibus delictis eos de
cipere possit. Et ideo cum summa diligentia attendendum est:
ut quicumque tibi acciderit talis delectatio: aciem mentis in
deum dirigas. nec ab ipso cor tuum discedat. Et si delectari
opteat: solum delecteris in deum. Tunc si a deo esset illa dul
cedo deberet intēdi. si a diabolo deberet pvari aut saltē
remitti. Quia si deus in hoc te voluerit aliquā pulari: ut q
per tuis aliorumq; peccatis amaritudinē repletis. aliquā delictis
pfruaris: regitari sibi debes ut potes. et adhuc tamen licitū
est timere ne presumptōem incurras. Potes enim cogita
re ad humiliandū cor tuū sub hac dulcedine: quod dominus per par
vo aliquo bono quod facis in presentia: quod tu reputas esse magnū
fortasse vult tibi per premio dare illud. quia te premis eternis
reputat esse indignū. Potes enim timere ne istud dulcissi
mū vinū tibi adhuc spūaliter febricitanti piculū mortis in
ducatur. id est occasionaliter te faciat subire. Ideo pleno cor
de dum sumus in hac valle miserie pstituti. debemus ma
gis per peccatū appetere cum christo crucifixo affligi quā pi
culosis delictis afflui. Et sicut quotidie peccamus. imo
quasi pteruē: sic debemus per eisdē peccatū velle penā cō
tinuam sustinere. Et sicut sumus vilissimi serui dei: sic
debet nobis placere. imo debemus appetere ab omnibus vi
lissimi reputari. Et sicut ad honorē dei facti sumus. sic il
lud solum deberet in me et in alijs placere mihi quod ad suū
tendit honorem. et illud solum displicere quod in pteritū ver
git. De indifferentibus autem nullo modo debemus cu
rare. nisi quia omnia debemus ad laudem dei referre.
Quod nobis concedat deus.

¶ Quia contemplatiuus debet gaudere de bonis
proximi: alioquin tria mala pmittit. **Ca. VII**

Pars

Hec oia etia appetere debes o contemplatiue cuiuslibet
hoi z debes p qlibet homie sollicite orare. Et qn
vides aliqd bonu in prio mirabiliter gaudere de-
bes. etia si illud no videas i te. Qd si no feceris: s potius
dolueris: tria maxima mala in h pcto pmittit. Primum est
q honorem dei (q in bonis illi⁹ resultat) odire videris.
Secum est. q passionem chri (q ad h est passus vt vnusq^s
q abundet fructib⁹) ptenis. Tercium est q charitatem
(q primum sicut teipm diligere debes. z ei⁹ bonu affecta-
re sicut tuu) laceras z diuidis. Multu g bonu primi di-
ligas z pcures. z maxie spuale. z etia cu necessitas se ob-
tulerit tpale. z sp spualia tibi dñs exhibebit. z tade ad
celestia te vocabit. Ad q ipe nos pducit q p nob volu-
it cruc⁹ opprobria sustinere. Amen.

¶ Qz contemplatiuus non iudicet alios ppter
defectus in ipis apparentes

Ora. VIII.

Dabolus in malicia antiquus viros contemplationis
cernes i celestib⁹ puerfari: vn⁹ ppter supbia est eiect⁹:
nec mō aliq eos secu trahere ad inferna. Et qz
videt eos no posse vincere i apto. conat saltez decipe in
occulto. Sz qm diuersa mala diuef tepib⁹ suggerat.
m ad h nrit vt contemplatiu⁹ de se psumat z alios iudicet
viciosos. aplice inheres snie: oia iudicat spualis z ipe a
nemine iudicat. Sz o pest⁹ atq mors gūissima z occult
ta. hec deu fugat. psumptōem pessimā inducit z abhor-
rendam. hec vefcentē in croceis facit stercoza amplexa-
ri. hec spuali plenū leticia ad acidia ducit. hec oia ad ho-
norē dei referēda facit diabolice fraudari. Sz o hō nū-
quid in altū pteplatōis ascēdisti: vt sic faciēs aliosq^s iu-
dicās debeas mag⁹ pcipitiū sustinere: Done g te in no-
uissimo loco in plderatōe tuūpi⁹ z cadere nō valebis.
z dei pmendans opa oia pmēdabis. Attēde g o hō in

Tertia

contēplatione constitutus et cognosce qualiter deus p/pter suū honore faciēs creaturā: diuersis diuersa voluit munera elargiri: vt nō vno mō s; multiformiter honoretur: atq; sui thesauri manifestari sic queant. et vt p̄mendandī suā magnificentiā materiā multipl̄r habeamus. Debes ḡ cogitare p̄mo q̄ de⁹ sicut bon⁹ pater familias ordinās domuz suā p̄sat filioꝝ sapiām. potentiā et bonitatē. et p̄m q̄ viderit diuersa cōmittit officia et tribuit dignitates. Cogita ḡ p̄mo tu q̄ p̄tēplationi vacas. q̄ deus pater tu⁹ benignissim⁹ sciens te ad om̄ia imbecillum: noluit te in periculis et difficilib; ac implicat⁹ operib; ministrare. s; sua clemētia tanq̄ infirmū p̄ p̄tēplationis quietē te voluit p̄solari. Alios autē cernēs i charitate feruens et fortiter radicos voluit sup̄ piculosa et difficilia ordinare. sibi nihilomin⁹ quietē tribuēs p̄ labore. et p̄solatōem nō modicā in labore. Si ḡ videris te spūalib; inherere: ceteros autē circa alia laborare: nō eos iudices: s; sapiām et bonitatē dei in eis inspicere. te autē infirmū agnosce: aliosq; p̄sidera esse fortes. Quō em̄ fortem te reputare potes q̄ p̄pter nimīā tui infirmitatē lecti molliciem. i. p̄tēplatois dulcedinē sustinere nō vales. s; ad modū arundinis om̄i vēto moueris. Quid ḡ faceres si te oporteret vna manu edificare et alio hostes gladio effugare? Nēpe deficerēs solo panore. Lauda ḡ deū tuū q̄ potētes i arduis posuit et aduersis. prudētes intētos fecit studijs: clemētes bonoꝝ tpaliū fecit dīstrībutores. Te autē ne deficerēs voluit q̄lescere p̄ p̄tēplationis quietē ne errares. noluit te subtilia et curiosa inuestigare vt simplicitatē h̄ies: ne mal⁹ dispensator esses voluit te om̄ia abnegare vt paup̄ esses. Nō ḡ te de istis exaltes nec alios iudices s; exaltes. nec ab his excludas eos q̄s videris ociosos. Debes em̄ cogitare q̄ tam

Pars

¶ sapientes et probi thesaurum acquisitum abscondunt
laborantes in occulto et in publico quiescentes. Aut cer-
te cogita quod ille qui dedit ventis pondus permittit eos
in istis minimis et manifestis deficere; ne de maximis
que sibi concedit in superbiam elenctur. Et quis sic face-
re debeas de omnibus supradictis, tamen quia vides eos
in periculo esse, debes tu (qui in quiete es) pro eis orare,
ut sic possis eos allicere ad quietem. ¶ Debes secundo
omnia ad laudem creatoris reducere, quod facere poteris
per hunc modum, et etiam melius si dominus dignabitur tibi in-
dicare. Cum etiam videris aliquos in prelatione temporalis vel
spirituali: siue in dignitate aliqua constitutos: hoc esse factum
ad commendandum magnificentiam et potentiam dei cogi-
tabis: et eum laudabis. Cum autem aliquos insistentes scien-
tie videris, et non solum creatoris: sed etiam creaturarum occultis-
sima inquirentes et quolibet secretum curiosissime ob-
seruantes et ordinantes: hoc esse ad manifestandum dei sa-
pientiam non ignores, et in eis diuinam sapientiam commenda-
bis. Cum autem videris aliquos temporalibus negotiis insistentes,
in ipsis laudabis dei providentiam, per tales quiescentibus
providentem. Si videris aliquos insistere operibus pietatis
in ipsis laudabis diuinam bonitatem: se ad omnia diffun-
dentem. Si videas aliquos ceteros iudicare: domini iudi-
cium time. Si videas penam inferentes: diuinam recogita
iusticiam. Si rigidos, diuine iusticie expauesce rigorem.
Si reprehensores causarum: discussionis futuri iudicii re-
cordare. Si videris prelatos circa punitionem remissos:
in eis diuinam misericordiam commendabis. Si calorem
habueris, cogita dei patris erga nos nimiam charitatem,
qua suum filium voluit incarnari et pro nobis omnibus crucifi-
gi. Si frigus habueris, ab omni estu miserie ad refri-
gerium anhelabis. Et sic omnia potes reducere ad lau-

Tertia

dem conditoris. Non enim debet esse creatura in qua tuum
non honorifices creatorem. Hoc ipso enim omnis creatura digna
est omni laude quod a deo condita est: et ab eo conservata esse. et hoc
ipso quod dat esse. scilicet dei eius: et suum mirabiliter promittat autorem.
Nec pauca exempla posui ut habeamus mentem et viam ad maio-
ra. Et istud est divinum iudicium ad quod te voluit apostolus inuol-
tare in auctore predicta quam tu pessime assumebas. Non enim
vult apostolus innuere quod spiritualis homo ceteros debeat continere
vel iudicare: cum alibi ipse dicat. Nolite autem tempus iudicare.
Et alibi. Tu quis es qui alienum servum iudicas? Sed tu dicet
quod hec secreta divine sapientie non precipit homo carnalis. hoc spiritualis
mente predicat ut dixi: quod melius in creatura quolibet iudicabit
id est discernet. Iudica ergo et tu omnia id est divina potentia. sapias
et bonitatem in omni creatura discerne. et vix omnem honorifi-
ces conditorem. Si autem aliquem certitudinaliter et probabiliter
noveris peccatorem: caue diligenter ne propter hoc ipsum condones.
nec etiam ipsum promittas. hoc viciu tibi displiceat: et propter hoc
in certum poteris persone. Laudas etiam dominum deum tuum qui non
promittit impiu gravius cadere: nec te illud viciu perpetrare.
Nullo modo enim dubites quod si te non custodiret a malo:
gravissima et turpissima deduceres ad effectum. Deum
etiam suppli exorabis ut ipsum et quolibet peccatorem releveret
a peccato: et te custodiat ab omni malo. Nisi enim noveris propter
peccatum proximo ad bonum: indurabis cor tuum. et forte in
malum corrues sine freno. Qui enim fideliter oratione vel exhor-
tatione boni proximi non procurat cum facere potest. non dubito
quod ab ipso dominus elongatur. Sed quanto magis credis ab his
dominum elongari: qui arridendo detractoribus et ceteris peccatoribus
applaudendo eos in sua malicia fovent. et audaciam tribuunt
iterum similia faciendi. Si ergo optunitas se obrulerit malum
argue. aut si non expedierit saltem tristitiam prehende faciei.
ut aliquoties profundat peccator. Nec attendas magnitudinem

Par3

aliquid: qz illū reputa esse magnū q̄ appropinquat deo. &
tanto maiorē quāto ampli⁹ appropinquabit. Que enim
pueritas facit seruū diaboli timere & magnū reputare:
& filiū dei adoptiuū p̄tenere iā arrā patrie possidentem
vesania est nimis magna. A q̄ nos custodiat ch̄s q̄ est
b̄ndictus de⁹ in secula seculorū. Amē.

¶ De p̄tēplatiu⁹ nō reputet se maiorē alijs

Non cessans antiqu⁹ hostis cū nō p̄t. **Ca. IX.**
viros p̄tēplatiuos in h̄ decipe vt velit alios iudi-
care: saltē nitē eos ad h̄ deducere vt qz vidēt se in
multis opib⁹ q̄ ip̄i faciūt p̄ficere: alios imp̄fectos esse iu-
dicēt: qz eisdē nō vacāt laborib⁹: aut certe qz eadē q̄ ip̄i
sollitūdie & dēte siue vigilia & abstinentia nō vtunt: sed
poti⁹ eos vidēt s̄m suū iudiciū ociosos: vel cernunt eos
circa tp̄alia implicatos: in q̄b⁹ ip̄i qui sic mūdo p̄ficiunt
aliq̄n offenderūt. S; o error pessime & occulte: qui s̄m
exteriorē p̄uersatōem vult de interiori homie iudicare.
Nō em̄ requirit tantū laborē corp̄is q̄ntū laborē cordis
edificiū sp̄uale. Imo ap̄b̄ deū p̄mū sine sc̄do nō valet. se-
cundū at̄ sic sine p̄o. & q̄d vni est nociuū aliq̄ qz putile erit
Et sicut facies hoīm s̄q̄ diuerse: sic & modī viuēdi et in
hono p̄ficiendi Et idō q̄n te vides laudabilib⁹ operib⁹
fulgere: & alios vides circa alia int̄eros & negligētes: co-
gitare debes q̄ licet ista sint in ap̄to: in occulto t̄n v̄l sal-
tem in cordis cubiculo laborāt opa delicata. Et qz de⁹
illos p̄ cordis sanctitatē diligit sp̄ealiter forte nō curat
eos exteriorib⁹ laborib⁹ agguare: vt ne tam interius q̄
exterioribus laborantes sustinere non possent. Debes ḡ ad
istā tentatōem expellendā p̄mo in corde tuo cogitare q̄
non est p̄suetudo q̄ filij regū quotidie ad lucrandū pa-
nem suū manualib⁹ opib⁹ se affligāt: s; vt delicate & sine
labore magno de regalib⁹ diuitijs nutrant. Nam sic est

R

Tertia

ad istam oportebit q̄ multotiens vnū fratrē ad habendā vnā deuotōem aut aliquā interiorē ordinationē multū laborare: et illud idē vel meli⁹ habebit ali⁹ in sola mentis p̄uersione ad deū. ¶ Scōdo cogitare debes. q̄ illud qd̄ habere laboras et mō de nouo incipis degustare. sit iam in alijs inueteratū et firmiter radicatum. Et fortassis ista est ratio vna. quare affici sicut tu exterius circa bona spūalia nō vident: qz dulcedo spūalis de nouo veniens mutationē inducit: s̄ nō sic (vt credo) illum q̄ iam diu est mutat⁹ imutat: s̄ p̄ficit et cōseruat. Et qm̄ vides te quodāmodo liquefieri p̄ amore. alios nō minime. cogitare debes q̄ ad colorē solis iusticie ad similitudinē solis materialis aliq̄ liquefiūt p̄ amoris furore: adeo vt sua mēbra vix valeāt aut nō valeāt sustinere. Alij nō desiccant nō solum ab aquositate peccati: s̄ etiam ab humiditate reliquiaꝝ pcti. et in bono ita cōsolidant et p̄fortant s̄ malū vt nihil a charitate dei valeat eos separare. Aliqui nō maturescūt: ita q̄ sibi tam interi⁹ us q̄ exteri⁹ dulcissimi videant: et abolita iā oī mentis acerbitate iā poti⁹ in patria q̄ in via habitare cernant. Aliq̄ nō crescēdo ad modū arborū: q̄uis tales dulcedines nō degustent: crescētes tñ de die in diem fiunt apud deū maiores. Alij aut putrescūt vt malū. Cū ḡ aliquos istoz affectuū recipis debes credere q̄ ille idē affectus vel maior sit in fratre tuo. Et q̄uis nō sic cito liquefiat p̄ amore sicut tu: fortassis p̄solidat vel maturescit vel crescit in bono. et hmoi sunt forsan meliores effect⁹. Et certe cū credis te liquefieri tu marcesc. et iō alios nō minus te p̄pter talia p̄fectos iudices: s̄ potius time ne sibi tu valeas p̄parari. Nam si cera (cū liquefit ad solem) ceteris creatur⁹ diceret. nullū bñficiū solis: aut non ita magnū p̄cipis sicut ego: stultū esset: qz etsi nō liq̄fiant

Pars

ad solem sicut ipsa. tamen arbores potiora fructus percipiunt beneficia. **P**otes autē et aliter a te supradictarum tentationē effugare. Debes namque cogitare quod sicut quantum ad bona temporalia bonitatem dei percipiamus omnes ita tamē quod secundum aliam rationē iste quā ille. et quot homines imo quot creature sunt tot participandi dei bonitatem differentes rationes recipiunt. Ita simili modo credendum est quantum ad bona spiritualia in rationalibus creaturis. nam gratia naturam perficit. Et hanc diuersitatem in spiritualibus donis innuit **A**p[osto]lus ad **C**orinthios. cum dēxisset. **V**olo autē omnes homines esse sicut meipsum. cui statim subdit. sed unusquisque propriū donū ex deo habet. alius quidem sic. alius ita sic. Et ex alijs diuersis locis hanc veritatem habere potes. Si ergo ita est. quomodo non aliter spiritualiter uiuet et seruiet iste quā tu. Aliqui enim tendunt ad deum per quietē. aliqui per labores. alij sic. alij ita sic. et multotiens est melior qui vilior reputat. Non ergo aliquē imperfectiorē te indices si non facit omnia que tu facis. Cum etiā vides fratrem tuū cum aliquo vel cum aliquibus cōmorari et tu solitarius es. tūc cogitare debes: quod iste perfectus est in charitate: et propter magnā dei dilectionem ubique sit cum eo. siue cum fratribus sit siue solus. Et quia tu in dilectione dei es imperfectus: vix te potes ad proximum cōvertere quin offendas. vix autē aut nuncquā ad deū potes bene te reuertere quin oporteat te a primo sequestrari. sed hoc certe imperfectiōis est. Nam angeli qui sunt in charitate perfecti ita bene mouentur in deū cum sunt nobiscum: aut cum nobis ministrant. sicut cum sunt in celo empyreo. Hoc tamen non dico quia credā sic totaliter posse in viam fieri siue dum viatores sumus. sed aliquialiter possumus eos sequi. Adhuc etiā potes cogitare quod quantum quod sit ab istis exterioribus abstracti et soli deo vacāt. et ita feruenter mo-

Tertia

uentur in ipm q ppter nimiam intentionem mentis corpus
dissolui videat et ad nimiam redigat debilitare. et ideo ut
vires resumant ne penitus deficiant. et ne etiam sua scititas ab
alijs aduertat: se offerunt ut suos solacio primor. sp tñ
oia ad honorem dei facientes. Et ideo stultum est fratrem suum iu-
dicare p quilibet trusa: vel imperfectum reputare. Sunt enim
hodie multi honestissimi exteri q par pficiunt interius
et multi st dissoluti in gestibus q st in corde sanctissimi
aut amantissimi dei. Aut qd peius est aliq st odorisiferi ho-
minibus: et coram deo st fetidissimi. et sue exterioris scititatis
sua suam receperunt mercedem. Et aliq appareret hominibus peccatores
et eorum conuersatio interior est in celis. Non dico tñ qn multo-
tiens conuersatio exterior corrumpat interiorem. Et qd h vlt
etiam prius discernere non valemus: oēs dei filios iudicemus
et nos inferiores omnibus: nisi tñ manifeste prius videamus.
Nā de bonis primi et de sua eminentia sanctitatis incerti
sumus. h de nostra multiplici malicia sumus certi. Quāq est
enim presumptio velle circa primum meum limitare influentiam
diuine bonitatis: qz mihi omnes mores sui non placet. Et
qd insani q diuinam influentiam vel conplacentiam velle p
meam conplacentiam regulare. Hoc aut tunc facio cum illis (qd
non mihi placet) suspicor non placere deo. Cum etiam vides
aliquos circa exteriora implicari: tunc cogitare debes q illa
ad laudem sui creatoris referant. et magis in illis circa deum
afficiant q tu cum te recte conuertis ad deum. Fortasse enim qz
sic deum diligunt vehementer studet ipm querere in omnibus creatu-
ris. qz ipm in omnibus nimis laudabile et desiderabile esse cre-
dunt et congaudent. Et h est magnū gaudium et leticia eorum cum
videt etiam in rebus vilissimis summam dei potentiam. bonitatem
et sapientiam mirabiliter commendatam. Et illa vilia forte sic libe-
ter peractant ne assilient nobis: quibus oia sunt nocua. Sed for-
te quā credis eos ociosos esse inenarrabili tunc leticia sp

Pars

spūali pfundunt interius q̄uis hoc dissimulent vt sapi
entes. Aut forte qz se reputāt ita viles nō p̄sumūt se di
uine faciei cōtinue p̄tare. s̄ se vilibz adiungētes nitunt̄
reuerſi ip̄i in corde. ita tñ q̄ ip̄m in v̄itate aliqñ p̄tēplen
tur. Et hec p̄t esse rō q̄re sic sp̄ cū alijs iocundant̄. qz ori
tur eis leticia q̄ sic viles hoīes sicut se esse existimāt pos
sint cū eis q̄s filios dei reputāt p̄solari. Et si dic̄ p̄pter
aliq̄s. q̄ deberēt cū melioribz p̄uersari. Dico q̄ forte il
los meliores reputāt q̄ minozē simulāt sc̄t̄itatem. Aut
forte esse cū ill' nō reputāt se di ḡs: qz nimis p̄uersationi
illoz videt̄ esse dissilis vita sua. z idō sufficere eis videt̄
si valēt esse cū ill' dei filijs q̄s p̄nt aliq̄liter imitari. Sci
unt em̄ q̄ in h̄ntibz simbolū facilior est t̄nsit⁹. Aut forte
nolūt esse cū magnis vel nimis p̄fect⁹ ne sua bona intē
tio p̄gnoscat. Potes etiā cogitare q̄ forte h̄ p̄cessit eis
dñs vt circa ista extrinseca implicent̄ z cū fratribz p̄uer
sent. qz sic est deū difficili⁹ possidere q̄ si solitarij p̄ma
nerent. z q̄nto cū maiori pugna z labore deū obtinent.
tāto est eis laudabili⁹. Quis dubitat q̄ si hō implicat⁹
vite actiue negotijs adeo p̄fecte possideret deū sicut ille
q̄ morat̄ solitarie. q̄n ei laudabili⁹ esset. Et certe vbi est
maior resistētia ibi aliqñ intendit̄ vis amoris. z p̄ multi
plicē intensiōē act⁹ siue feruoris auget̄ substantia cha
ritat⁹. z inde mai⁹ p̄miū assequunt̄. Cum ḡ eos credis
p̄dere ip̄i lucrant̄. z cū eos existimabz infimos inuenire ī
patria: sup te inuenies exaltatos: si tñ ibi fueris. Multū
em̄ timendū est ne sicut humilitas ip̄os exaltat: ita
n̄ra supbia (q̄ oēs alios volum⁹ iudicare) nos deficiat ī
infernū. Aut cogita de eis q̄ ip̄i magis approbāt posse
se deo fūire p̄fecte in his ad q̄ se inueniūt paratos. q̄ ac
cedere ad ardua z deficere sicut tu fac⁹. Multū em̄ re
putāt vel reputare debēt incōgruū ali qd̄ tāto dño age

R i

Tertia

re imperfecte. Aut forte tam magna in occulto quam parua in publico. tam terrena quam celestia attentat facere: ut in omnibus ab eis inimicis humani generis impugnetur et ipsi in omnibus mereantur. Et quis sic imperfecti tibi videantur: forte plures in vno interiori motu mouentur quam tu in multis. An forte plures quam tu in omnibus. et hoc ignoras minores te non iudices alios sed lauda dominum qui dignatus est te eis sociare: quorum forte meritis spiritualiter viuas. et si non viuas per eos forsitan viues. Nec autem dixi ad reprehendum diabolicam tentationem. Et quis sit sic aliquis aut sic esse possit: et sic de primo sit credendum sicut tactum est. tamen simpliciter mihi magis placet: et credo quod magis placeat deo vita contemplatiua quam actiua. et vita solitaria quam domestica. et mihi magis placet honestas quam dissolutio. et hec credo multo magis esse eligenda quam illa. quia etsi illa posset bene ordinari in deum et in sapientibus ordinetur. tamen semper quod est propinquius fini magis est eligendum: et magis ipse finis quam id quod est ad finem. Et ideo licet ita se habeant ista. tamen non est dubium quod persone ista habentes se habent ut excedentia et excessa. Nam aliqui actiui maioris sunt charitatis et meriti quam aliqui contemplatiui et econuerso. et aliqui domestici quam aliqui solitarii et econuerso. et aliqui dissoluti quam aliqui honesti: et econuerso. Quicquid tamen nos habeamus dummodo deo placeamus magnus erit: quia in tanta multitudinem hominum pauci sunt deo grati. Cuius rei causa et pro nobis et pro ipsis debemus non modicum quotidie lachrymari: et quasi quotidie dominum deprecari: ut dignetur nos facere sibi gratos. aut si sumus usque in finem in gratia nos persuet. Quod ipse nobis precetur quod propter hoc voluit incarnari et letaliter vulnerari. Amen.

¶ Contra supbos et de se presumptuos. **Ma. X.**
O Superbe. o luciferi imitator responde. numquid te cogitas dominum esse. an omnia esse a deo ignoras. Si ergo aliquid a te protestaris: certe deum te esse fateris. Sed amplius vide ut tua insania reprimitur.

Pars

Nonne de alienis stultum est gloriari. Cum ergo cuncta sint a deo: si de aliquo gloriaris te comprobas esse stultum. Si autem hec ignoras: te comprobas esse certum. Audi ergo insane. si gloriari vis et stultus apparere non vis: exclude que non sunt tua et de reliquis gloriaberis. Sed certe si omnia non tua excluderis in nihilum redigeris. ergo de nihilo gloriare si non vis incurrere vanitatem. Sed specialius ad dona gratum facientia descendamus. De illis gloriari non potes: quia hec te habere ignoras. imo si gloriaris non habes. Sed etiam quod tu habeas supponamus: qualiter ea possideas videamus. Tibi proditori et infideli seruo domini tui iusticiam quam habes: noster benignissimus dominus tanquam panem albiissimum dedit. et tu eam stillare non cessas sanguine menstruato. Sed o vesania plene: utinam saltem frontem mulieris meretricis haberes. Queso que sit meretrix sic corrupta que de menstruo gloriatur: imo quasi nullam inuenies meretricem que de hoc non intime confundatur: nec etiam audet hoc ipsa amantissimo sponso reuelare. Quid ergo o stulte in malicia gloriari? Si tu in mense semel ad modum mulieris deficeris: haberes forte causam gloriandi: sed erubescere et doli: quia continuus vel quasi continuus est fluxus tuus. Si ergo a te tantum est malum. et a deo tantum est bonum. non in te sed in domino gloriaberis. et de tua turpitudine coram oculis diuine maiestatis continue erubescas sicut deficere non desistis. Sed dicis. in me nolo decetero gloriari: sed tamen cupio ab omnibus commendari. Sed o impie latro audis: nonne stultum est largissimo domino (qui omnia tribuit) abundanter furari quod sibi charissimum est. maxime ut videat et sibi displiceat et sustinere non valeat. Sic est stultus qui ab hominibus laudem querit.

Tertia

Idcirco cum vniversa ppter sanctipm opatus sit deus
oēs laudes oīaq; laude digna ad honorem referas dei
tui. z in teipso cogita diligēter q; ad hū creat⁹ es z redem
ptus vt nō tu s; deus in tuis opib; p̄mendes. Tu g; dñi
voluntatē fidelit̄ exequaris vt laudari abhorreas. deū
aut̄ gaudeas ab oīb; exaltari. Et q̄nto mag; ab aliquo
p̄mendat̄ tāto in mai⁹ gaudiū eleuet̄. z studeas q̄ntūz
potes mēte. lingua z ope deū tuū oī tpe adorare semp; q;
actu solā suā laudē intendas. Si em̄ bñ diligeres dñm
deū tuū: eiusq; honore appeteres vt deberes: malles a/
marissimis q̄buscunq; sp̄ pasci z ab oīb; stult⁹ reputa/
ri. imo tanq; iter⁹ abhorrerē q̄buscunq; delicijs abū/
dare z q̄ntūcunq; ab oīb; eleuari: aut quāta cunq; cor/
porali p̄frui sospitate: si de⁹ tu⁹ in te ampli⁹ nō lauda/
retur. Etia posito q; par esset p̄mū vtrobiq;: hū deberet
ḡtissimū esse nob; q; altissim⁹ de⁹ n̄r a nob; z de nob; ali/
qd laudis munusculūz recipere dignaret̄. S; ppter n̄ras
miserias in p̄rū nitimur tota die. S; o mira ineffabil
amabilisq; clemētia saluatoris: q; tam benignissime no/
stris p̄descendit miserijs: q; illā poterit nūciare. O hō
totaliter te inuolue in sua miscōia z mirare. z tam dulci
dño gr̄as agere nō desistas. O mi dñe qd tibi cōtuli q;
tam dulcis me superbū atq; arrogantē p̄tractas z foues
Que est ista gr̄a quā inueni: q; an te me sustines ad mo/
mentū. Certe hū nō merui: s; poti⁹ cum feris habitare.
imo bone iesu nec etiā creatura tua mereor noīari. qd ti/
bi p; his faciā. O imensitas bonitat; qd p; his tantis
bñficijs potero tibi exhibere: ego nescio tibi satisfacere
p; delictis. nec etiā p; beneficijs laborare. nec tibi valeo
aliquid dare nisi tuū. Scio qd faciā. me tibi cōliter ex/
hibebo z meipm in te totū p̄iciā. z sp̄ timore z verecū/
dia plenus tibi q̄ntum potero reuerentiā exhibebo. et si

Pars

dignaberis tibi fideliter continue ministrabo. et si hoc parum sit: tamen quod potui feci non dubito probab. Sed maximum mihi est si dignaberis me tecum in area amozari. Quod quidem dulce tunc mihi esset tua presentia summe bona. Accedam cum silentio et discoperiam pedes tuos: ut me digneris adueniam in matrimonium copulare. Non quiescam certe donec in tuis amplexibus gaudeam et inenarrabili dulcedine consopit in tuis brachiis quiescam. Tunc delitiis affluam et mirabitur et dilatabit cor meum: et mira suauitate potius nihil nisi te poterit cogitare. Attamen et nunc obsecro amabilis domine ut meo regimini nullo tempore me dimittas. quia sum anime mee lacerator et lapidator impius. Omnia quod mihi volueris largiri sicut illa tribuis tu conserua. et tibi soli sit honor et gloria etc.

De paucitate bene obedientium **Ca. XI.**

Quod dabit capiti meo aquam et oculis meis imbres lacrymarum: ut plorare valeam perfectorum statum quasi ad nihilum iam redactum. Nam terra culta diuisis consiliis Christi exemplis: spinas et tribulos germinat per frumetum. Certe quanto res perditior est nobilior: tanto debet esse intensior dolor. Sed ut de multis aliquid videam: de obedientia tanquam de religionis fundamento primum pertractem. Heu curre et discurre utrum possis in sua perfectione in aliquibus eam inuenire. et credo quod vix aut nunquam inuenies eam latitantem. Sed mirari potes quod cum religiones et religiosi multiplicentur multi: quanto obedientie perfectio sic in paucis: imo quasi in nullis valeat respirare. Certe etsi multiplicata est gens: non est tamen magnificata leticia spiritualis intensius. Queso ut mihi dicas. quis est ille qui velit habere prelatum ad precipiendum. nonne potius ad seruiendum? Jam nolumus prelatorum voluntatibus assentire. sed volumus ut voluntates nostras debeant in omnibus adimplere. Et si aliquid deest: iam plus de ipsis quam domini de seutiferis

S

Tertia

suīs suīs murmuramus. ipīs gladio lingue non parcimus. et quod peius est: quod nobis ab aliis esset gratū. hoc ipso quod fit a platis est nobis odiosum. Jam non cogitamus quomodo possumus eorum voluntatem plenius adimplere: ac nostram voluntatem perfectius abnegare. sed quomodo possumus eis in omnibus resistere. et ad faciendum quod cupimus eos coartare. aut ad renuendum quod nobis iniungunt excusare et aliquid palliare. aut diligenter inuestigare quomodo non teneamur sibi in hoc vel in illo aliquatenus obedire. Sed heu luciferi imitator: qui posse voluit potius quam subesse. timeo ne secum habitaculum habeamus: et ad confusionem nostram appareat christus passus. qui pro nobis patri usque ad mortem voluit obedire. nihil sibi retinens quam propria voluntas in omnibus appetere consuevit. Se enim exinanivit ad plenum. Hunc imitati sunt patres nostri: qui cum plati essent: se subditos subditis faciebant. Hoc sibi dulce. sed delectabile. hoc sibi erat precabile in his quae magis sue voluntati propriae existerant. in his quae ad exterioris hominis confusionem. afflictionem: et exinanitionem spectabant: sibi infimis obedire. Non enim curiose librabant an hoc melius illo. sed securius. sed laudabilius esset. sicut quidam faciunt causa fuge. sed cuncta quae non essent pro deum quantumcumque ardua et vilia: dum cernerent esse secundum beneplacitum platonum: adimplerant auiditate maxima. Tanta enim in eis erat obedientie dilectio ut ad eam implendam non timerent discurrere super aquas. nec ire ad capiendas leenas cum iniungeretur eis. et multa alia quae non sufficio enarrare faciebant. Nec enim iudicavit esse infructuosum quod abbati obediens quasi impotabiliter voluit per annum lignum aridum ad aquam. Ibi appa-ruit obedientie celsitudo: quia quod mortuum et aridum fuerat per obedientie meritum fructum fecit. Quid ergo de obedientia gloriamur. cur non potius de nostra superbia confundimur. Numquid viri preplaciti possumus notari: timeo quod nec etiam christi

Pars

ni. sed potius imitatores luciferi possumus et demonia
ei appellari. Quod enim christianus dici potest quod christo omnia nititur
adimplere. Nunquid christus consideravit quod ipse erat deus: et
propter humanitatem omni gratia et scientia plenus: imo quantum
ad animam iam beatus: quod beate virgini et ioseph erat sub
ditus. In soluendo etiam didagma servus demonum vo
luit obedire. Nos quoque sumus sepulchra dealbata hypocrisis
si plena ossibus mortuorum. hominibus exteriori mortui apparetes
et interiori timore superbie vegetamur. Ita obedire reni
entes dicimus: quod non sumus vocati in servitutem sed potius in
libertatem. Ignoramus enim quod obedire vel servire deo in hac
obedientie servitute regnare est. Quanto enim magis nos
metipsum subijcimus: tanto maiori honore efficimur de
igniores. Non solum enim ipsa obedientia reges constituet in fu
turo. sed et nunc si in sua perfectione existat: facit creaturam om
nibus dominari. Ad statum reducit pristinum. et nihil proprium (nisi
si ad perfectum anime fuerit) molestare permittit. Adversa
facit prospera. et hominem adhuc in mortali corpore facit an
gelice se habere. nec non et sui domini honorem facit appetere
cum fervore. et omnibus postpositis laudem dei facit
querere cum magna auditate in quolibet creatura. nec mo
mentum permittit pertransire a servitio dei sui. O virtus
mirabilis: qui sui facit hominem oblivisci et in suum semper
tendere redemptorem. et in terris ambulante facit in cele
stibus habitare. Quid ergo murmuras de obedientia
o superbe. Cum enim dicit Apostolus. quod in servitutem non sumus vo
cati. innuit quod non debemus nec deo nec prelati obedire
timore servi ad modum servorum. sed timore filiali et libe
rali ad modum filiorum. ac si voluerit dicere quod de cetero vo
luntatem nostram propriam non faciamus. Cum enim dominus
iesus christus dicit. qui vult venire post me. non adiu
ngit beneplacitum suum sed sequatur: sed abneget inquit semet

Tertia

ipm z tollat crucem suā z sequat me. Et tota sacra scrip-
tura. i. tā vet⁹ q̄ noua obedientia laudat. Si em̄ ho-
nam supbia hies nō renueres deo tā in se q̄ in alio q̄cū
q̄ plato vilissimo obedire. s̄ poti⁹ dedignareris aīaz tu-
am tā nobilē subijcere alicui alij creature vilissime. Vi-
rum est autē q̄ dedignat hō deo fuisse in plato. z nō de-
dignat seruire vni libero aut alicui alij creature vilissi-
me. s̄ totū tps suū nitit expēdere circa illd. Idō q̄ paup
solitari⁹ si cerneret q̄ pl⁹ q̄ ali⁹ se offenderit z s̄ dñm
supbe egerit. suā voluntatē in vindictā dei z sui nitere i
oibz abnegare. z seipm abhorrēs veller ab oibz pculca-
ri. sp̄ tñ ad honorē dei sui oīa referēs. Qd̄ facere ipe cō-
cedat nobis q̄ volens pīi obedire crucifix⁹ est p nobis
redimendis. Amen.

De tentationes sūt vtilis seruis dei. Ca. XII.

Odire benignitatē altissime q̄ nos tētari pmittis
nō vt capiamur. s̄ vt timentes ad te portū tutissi-
mū fugiam⁹. Dore bone matr⁹ facis o dñe q̄ filiū
suū a se elongatū videre desiderās z amplexari p terri-
bile aliqd̄ timorē inducit z expandēs brachia filiū recti-
pit fugientē cū gaudio. sibi arridet z oscula dulcia elar-
git. z ne alis a se recedat hortat⁹ vt nō accidat sibi malū
psolat ad se stringēs z demū vbera s̄ministrat. O fe-
lix tentatio q̄ ad diuinos amplex⁹ fugere nos cōpellit.
O dulcē dñe: q̄ nos pmittis vndiq̄ effugari z te sp̄ tri-
buis refugium salutare vt tecū oī tpe pmozemur. Non q̄
te tentatōes hīe mireris o hō: s̄ ad deū fugias expaui-
dens. ibiq̄ (si tētari nolueris) resideb. sin autē capi poteris
z damnari. Si autē deo tuo nimīū te elongatū repereris
nec potes ad eū recurrere pleno corde: ad chīm tibi pri-
mū accelerab. z in sui lateris puteo pāno supposito ab-
sconderis. z ne timeas q̄ te inueniat inimic⁹. **Proe**

Pars

semper per generali regula habeas. quod quicumque volueris deum ad te perfunde inclinare: in corde tuo vulnera christi portabis. et eius dispersus sanguine te patri quasi unigenitum presentabis. et ipse tanquam pater dulcissimus tibi plenarie providebit. Accede ergo ad christum et cum suppletur deprecaberis: ut ex quo non detestetur ipsum denuo vulnerari: dignetur in tuo corpore sua vulnera renouare: teque totaliter suo sanguine rubricare. et sic indutus purpura poteris regis palacium introire. **O** tunc vulnera hec meditare. et hec spiritus tibi erunt refrigerium et solamen. Nec dubites quod si ea in corde tuo impresseris: nulli aditus tentationi patebit. Quis enim videns dominum glorie nostris sceleribus sic graviter vulneratum auderet iterum scelera perpetrare? Et si per ipsum vulnerum reuerentia atque compassione non desisteret a peccato: saltem quod videret quod sine participatione gravius pena deberet peccatori in omnibus quam innocentia a peccato deberet timere et etiam abstinere. Si autem per te etiam ipsum christum propter tuas nequicias videris indignatum: ad spiritum peccatorum confugas matrem suam. et ipsi tanquam matri dei reuerentiam exhibebis: et fusis lachrymis eius auxilium postulabis. Et si perseveraueris. non quiesces. non dubites quando ab ea quod vulneris impetrabis. Secum enim crevit miseria et sibi per miseris satisfacere ex officio est premissum. Et cum magna diligentia exercet: quod contra exercet erga omnes tibi non poterit denegare. Quod et si nullo modo te videris consolari. noscas deum te diligere. et hoc facit ut peccatorum tuorum profunditates agnoscas. et tuam miseria non ignores. Et hoc maximum dei donum est. Non enim sibi placet presumptio aliquorum qui se iustos reputant. et ad ipsum altissimum tanquam ad familiare amicum accedunt. Vult enim ut quantumcumque quis sit magnus se miserum. et quasi nihil reputans ad ipsum veniat cum peccatorum suorum confusione et magna reuerentia et timore. et maximum: imo maximum reputet quantumcumque magnus. si ipsum

Tertia

Immensus deus noster dignatur saltem a longe intueri
Ideoq; pleno corde dei magnitudinē et suā paruitatē
p̄fiteatur et dicat. Dñe non solū nō sum dign⁹ ut intres
sub tectū meū: s; nec ut tibi appropinquē valeā vllō mō.
Sufficit em̄ mihi ut tue pietatis oculis me digner⁹ re
spicere a remotis. Dico q; si in h̄ pseueraueris nō quies
scens. non solū te videbit: s; ad sua secretissima te intro
ducet. Quod ip̄e facere dignet⁹ qui est benedict⁹ in seculis
la seculorum Amen.

¶ Quo tentatio de predestinatiōe rep̄mi debet.
¶ De p̄destinatione aut p̄scientia **Ca. XIII.**
S dei aliqua cogitatio tibi subrepat: sic responde dī
abolo talia p̄ināti. Quicquid em̄ sit de me: te cer
tum est esse damnatū. s; si ego p̄scitus sum et deū meum
non debeā habere post hāc vitam: totis tñ virib; labor
rabo ut ip̄m saltem habeā in p̄nti et ip̄m possideā q̄ntū
possum: ne in utroq; statu caream tanto bono. Domē
tum ḡ t̄pis de cetero non dimittam: quin fm̄ meū posse
totaliter fruar ip̄o. et semp in ip̄o summa iocūditate de
lecter. exquo eternā miseriam assequi debeo in futuro.
Nōne mihi summa vesania esset si certū est me eterna
lib; ignib; cruciandū me inimico meo tradere in p̄sentē
et exnūc incipe cum diabolo p̄uersari. Nōne sufficit illa
miseria nisi me nūc miser facia añ t̄ps. Imo certe plus
p̄destinati me deo meo put potero tōliter exhibebo: ut
nihil sit i me. nec cor. nec lingua. nec cetera mēbra q̄n p̄ti
nue sint in fuitio dei mei: ut saltē dū possuz et q̄ntū pos
sum habeā sumū bonū. Sicut ei sc̄lares q̄ in q̄dragesi
ma nō dñt comedē carnes: volūt i carnis p̄uiuo carnib;
abūdare. sic de deo facere deberet q̄ de sua p̄ntia esset
cert⁹. Et h̄ p̄cipue faceret q̄ q̄s suavis est dñs degusta
ret. cetera ip̄o delicata absinthiū reputaret. S; quantū

Pars

nunc me deus presciuerit sciam. constat mihi et scio quod
seipsum negare non potest. Eum ergo totius mentis visceribus amplexa-
bor. et ipsum stringens fortiter: etiamsi auroza apparue-
rit nisi mihi benedixerit non ipsum dimittam. quod si benedixe-
rit mihi nec etiam tunc dimittam. et sine me recedere non va-
lebit. Licet enim mihi inferre sibi violentiam in hac par-
te: cum ipse commendet illos qui regnum celorum rapiunt violenter
Aut certe scio quid faciam. In cavernis vulnerum suorum me
abscondam. ibique quiescat latitabo. nec extra se me inuenire
poterit: et etiam expellere non decebit: qui dicit. Eum qui venit ad
me non eiciam foras. Et sic me damnare non poterit. nisi se
ipsum iudicare voluerit. Aut ad matris sue pedes puolu-
tus stabo. et quod propter peccatores mater dei facra sit allegabo.
et ut mihi veniam impetret implo:abo. Nec repulsas ab
ea pati potero: quia fons pietatis ab omnibus predicatur. Ipsa enim
non misereri ignorat: et miseris non satisfacere nunquam sa-
uit. Non credo quod propter me nouam velit addiscere lectio-
nem. ideoque ex passionem maximam an filium suum mecum
(si dici potest) apparebit: et mihi ad indulgentiam quatuor-
sum unicuique filium inclinabit. Et sic triplex refugium ha-
beo: quod quasi triplex funiculus difficile perfringet. **¶** Quod
si predestinatus sum et eternam patriam debeam cum angelis
possidere: certe debeo ex nunc vitam angelicam ducere:
non humanam. Totum me illi exhibere debeo qui se mihi
in premium propauit: et hac portione contentis nihil aliud
amodo debeo affectare. Iustus est enim: et si aliud quam ipsum
quereret quam me posset rationabiliter indignari. et quem visu-
rus sum mihi beniuolum: viderem statim iratum et contra me
sententiam inferentem. Ergo in fine diabolo sic conclu-
de. Quicquid de me futurum sit: a seruitio dei non desista
et ve tibi qui non potes tanto domino ministrare: et eius dubi-
is presentia iocundari etc.

Tertia

Questio carnis ad deū patrem de Christo
Armenō spm p contemplatōem **Ca. XIII.**
eleuatū: imo dñm aīam eleuantē ausculta. In-
quit caro. Tibi deo pzi iusto ac misericōdie infinite de
tuo filio p̄q̄roz vt tua iusticia p̄sideret violentiā mihi fa-
ctam z misericōdia tua mee miserie p̄descēdat. Ille tu⁹ fi-
lius plen⁹ scia z p̄tute: me sua sapia circūuenit z sua vir-
tute violentiā mihi fecit. Ille tu⁹ filius sua sapia se sub
carne mihi sili occultauit z ad me hūilitate nimia z be-
nignitate inenarrabili calide subintrauit. Om̄ib⁹ fuit
humilior, oīb⁹ despectior, oīm necessitates assumpsit, et
oīm infirmitates portauit, p oīb⁹ crudelissime voluit cri-
cifigi, tā cōpassione q̄ ḡuissima passione voluit affligi,
cordis sui amorē p apertōem later⁹ sui voluit demon-
strare, indeq; voluit in remediū emanare sacra. Quid
plura: Suā carnē p̄stituit in cibū, suū sanguinē in potū,
z seipm p̄misit in premiū, tua p̄cepta faciētes matrē fra-
tresq; vocabat. Demū nō solū in via s̄ etiā in patria p-
mittebat q̄ se succingeret, z eis ad mēsam tuā comedē-
tib⁹ transiēs ministraret. His om̄ib⁹ z alijs q̄ nec scio nec
valeo enarrare, aīaz mihi deputatā allerit nimis, z nō
solū allexit, s̄ etiā intus intrās sua attraxit p̄tute: intm̄
vt sic sibi ip̄am suis blāditijs p̄iunxerit vt iā de me non
curet, s̄ poti⁹ affligat deiciat, cōculcet z ad nihilū redi-
gat, z qd̄ grau⁹ videt s̄ mihi inferentes diligit, z p eis
oīonem sp̄ealē fundat: z si nō inferant inferri appetat,
Sicq; mortificor z nō curat, i limo sacco z exultat. S;̄
qd̄: Dolorē dolori addit: z vt intēse doleam cupit, hec
sua gl̄ia videt eē mihi inferre iniuriā, cōtumeliā, z q̄cqd̄
vilissimū credi p̄t. Sicq; me desolatā afflictāq; relinqt
z ip̄a sp̄ vult tuo filio cōmorari, sp̄ sua carne cibari, suo
sanguine iebziari, z vbicūq; fuerit vult sp̄ secū pariter cō

Parę

morari. Nunc autē secū apparet in presepio parua. nūc
secum brachijs virginis amplexat. virginis brachijs de-
portatur. lacte virginis fouet. Nūc secū famelat. tūc secū
sitit. nunc secum conspuat. nunc secū vulnerat. nunc secū
in cruce tristat. nūc secū in celis apud te letat et cōsolatur.
quocunq; prexerit secū vadit. sine ipso esse non requirit.
ad nihil potest se vertere sine ipso. Quid igit dīcam de-
us pater de filio tuo: qđ aīam meā mihi deditam sic suo
inebriauit amore: sic aut alienauit a me. Si rapinam
cōmisit iubeas restitui: Nec em̄ mihi parū videt sic ra-
pere vnā mētē. Cur em̄ mihi aīa deputata solū filiū tuū
diligit: cur me sic odit: cur cetera derelinq̄t tui filiū amo-
re absorpta. Gradit sine sensu. iam nihil audit. nihil ali-
ud videt: nihil aliud gustat: nihil aliud odorat. et sp̄ vult
in sua brachia p̄morari. Ibi iocūdat. ibi letat. ibi deli-
cijs abundat. ibi nimio amoris dulcore inebriata cubat.
Nec mirū si hec aīa mea tantūz cū filio tuo adhesit. qđ
nisi eēt lapide durior et ferro insensibilior: ex quo sibi tā-
ta filius tuus fecit: aliter facere non deberet: imo aliter
stultissima appareret. Et vbi est sic dur⁹ lapis qui tantū
amoris ardore non scindere. imo liquefieret sicut cera
si sibi fierent om̄ia supradicta. Et ideo non p̄quero de
ea tibi benignissime pater: qđ fecit qđ debuit. s̄ de tuo fi-
lio qui eam nimis allexit beneficijs. ac me in tanta mi-
seria derelinquit.

Responsio patris ad carnem **Ca. XV.**

Atende et audi quid respōdeat pater demētissim⁹
carni. Quia creatura mea es tibi iusticiā cū mise-
ricordia exhibebo. Nā cū ancilla aīe esses: sp̄ tamē
dominari voluisti. ac sp̄ inordinate egisti. tibi non mihi
eam seruire fecisti. ipsam ad oīa mala pronā reddidisti.
et qđ prius est eā ad imaginē meā factā diabolice seruire

E

Tertia

tuti subdidisti. Eam bestiis peiorē fecisti. eam fetidā
z abominabilē exhibuisti. eam sup oēm caliginē deni-
grasti. z intm eam alterasti vt creaturam meā tam no-
bilem cognoscere nō valerē. Oportuit g (qz eā qm car-
ne erat nūms diligebam) meum filiū incarnari: vt eā
alliceret ad suū meūqz amorē. z qz tibi carni aīa adhe-
rendo mortua erat: vt viuificaret: meum volui filiū in-
carnatum pro ea occidi. Nec fuit filij mei hic aliqua cir-
cumuentio vel deceptio. s mea suaqz ineffabilis digna-
tio. Et qz tu caro a sue infusionis pncipio sp male egisti
meus p filius erga eā nūno exarsit amore. z se totū
sibi exhibuit. ideo iusticia mea multa erigit: vt eam to-
tam z totaliter sibi dimittā. z ipa te plus qz stercus ab-
horreat z ab omibz abhorreri cupiat. Sz quia nō solū
iusticiā sed z misericordiam implorasti: volo vt aliquē etiam
in pnti dulcedine (quam in meo sentit filio) pfundaris.
et insuper in futuro nobilissime ac pfectissime te dota-
bo. z si bene anime in omnibz obedieris: exnunc non so-
lum a pena eterna: sed a purgatorio te absoluo. qui vi-
uo in eternum.

Meditatio deuota z humilis sup saluatione
angelica. scz Aue maria **Ca. XVI.**

Aue maria gratia plena dñs tecum zc. Tibi dñe
deus grās ago qz possim ex intimis pcorijs me-
is: q dñs es nram assumere naturā z virginali
vtero baiulari. z ex ea p gine nascēs lacte nutrirī. ei⁹ fo-
ueri gremio. z ei⁹ subici impio. q oīa pseruas z regis. z
me fetidissimā saniem z turpitudinē detestabilē z abo-
minatōe plenū: z omī vita. imo eēntia indignū: digna-
tus es tantū illustrare vt scīā te mrem habere. z hoc mi-
hi indignissimo pcessisti: vt ipam possim z audeā salu-
tare. Nō em dñe fecisti taliter oī nationi. z s summū be

Pars

beneficium non manifestasti eis. Ubi est dñe peculiaris
ille tuus populus quem in manu potenti et brachio extenso de
terra egypti per desertum in terram promissionis eduxisti tot si-
gnis et prodigijs magnificentie tue? Nonne dñe iste est populus
ille cui hoc beneficium promissisti? Cur igitur non sibi tuis cultor-
ibus sed nobis idolatris et infidelibus hoc tuum summum et maxi-
mum beneficium reseruasti? Quare nobis paucis cum multi et quasi
infiniti populi hoc ignorent. Nonne dñe vniuersorum
res creator et omnes ad imaginem tuam fecisti? Nonne dñe se-
creta persueuerunt pandi amicis? Cur nunc dñe inimicus
et maxime mihi: qui a vertice capitis usque ad plantam pe-
dis infectus sum. et totus tendo ad ea que tue sunt con-
traria voluntati? Cur dñe tam nobile donum. tam excel-
lenter thesaurum tuo infidelissimo et nequissimo seruo de-
disti? Nonne dñe tibi videtur quod non honorem sed derideant
matrem tuam: quam superbus humilissimo humillimam superbi-
simus. castissimam immundissimam. celestissimam imo diuini-
simam vanissimus et terrenissimus. sanctissimam impiissi-
mus. matrem dei filium diaboli salutare presumo. Ubi est
bone iesu nunc reuerentia matris tue? cur tales eam salutare
permittis? Sed o piissime iesu propter tuam erga nos nimiam
charitatem non sufficit te omni derisui et contemptui propter nos sub-
iacere: sed matrem tuam iam ad dexteram tuam sedentem permittis pol-
lutis labijs tractari: ut possis corda nostra tuo et eius amo-
re inflammare. Nec dubium est quod indignissimi sumus. et cre-
do firmirer quod nullus sit celestis angelus qui eam (ut digna est)
valeat salutare. quanto magis ego immundissima creatura
Hinc videtur quomodo miser homo non tremit et expauescit tantam
dominam salutare. Sed illud detestabile nimium est ipsam no-
re ore. et corde vana et iutilia: imo nefanda tractare. ip-
samque alloqui tergoorso. Cum omni enim reuerentia. honore et deuo-
tione est progo beatissima salutanda. et ipsa tales queris

Tertía

qui ad eas deuote et reuerenter accedat. Hos enim diligit
hos nutrit. hos in filios suos suscipit. O beatus qui de
tam nobili matre letatur. ipsam corde amplectitur. ope imi-
tatur. O felix qui matri dei semper posse suum nititur transfor-
mari. Hic est certe qui omni creatura contempta soli deo singu-
lari amore inheret. et crucifixus cum christo salutem animarum sitit.
O mirum vere. quomodo non rapitur exultatione cor tale virginem
salutantem. Mater dei alloquitur. deum ex ipsa factum hominem
contemplatur. Hic videt in a summis et summa in his per se
vanitate coniungi. Quomodo queso non liquefit in hac saluta-
tione mens nostra: ubi deum nos tantum dilexisse videmus ut
ex virginis utero dignatus sit fieri frater noster. Os enim no-
strum et caro nostra est. O mira et ineffabilis diffusio bo-
nitatis diuine. Quanta queso erga tale virginem debe-
ret cor nostrum deuotione diffundi per quam tale ad nos merui-
mus diffusionem diuinam. per quam certe meruimus deo esse co-
fratres et coheredes in regno. Mira deberet dulcedine
os nostrum abundare: cum tam dulce dominam et benignam salu-
tamus et eius benedictionis fructum. Suauissimum enim et dul-
cissimum est fructus eius. et in ore et in corde sapienter dul-
cescit. O quam mira est huius virginis fecunditas. quod dum saluta-
tur deuote ad cor salutantem suauissimum suum fructum ema-
nat. Quanto autem in eius fructu quis amplius iocundatur:
tanto ab ea amplius impetrat. et nisi dicat sufficit nunquam
cessabit. O mira domina mater videatur quomodo non tantum delecta-
mur in te salutando quod propter te et fructum tuum cetera ignore-
mus. Quomodo queso non est ad te tantum intentus homo propter tuam
suauitatem nimiam: ut etiam semetipsum a se abstractus ignoret
O raptrix cordium. o absorptrix mentium. Cur nos domina
ingruidas tuo fructu: Cur nos deo nostro impregnas:
Cur luto imples celos: et vanissimos facis diuinos: cur
nos obsecro filij tui inebrias amore: cum nec tibi nec si

Pars

bi aliquid impedere valemus. Quid tibi pdest aīa
amatric q te z filiū tuū nimio diligam⁹ amore. Nonne
tibi celestia sufficiūt: cur terrena corda requir⁹. cū tamē
sint fetidissima z terrena. Accipe aīa p venatrix z reso
ne in sinu grē tue. Quis em p^t aīa p venatrix effugere
claritatē tue fulgorē: z tue radios pietatē? Nec em est q
a calore abscondere se possit: qz beneficijs tuis pleni sūt
celi z terra. Quocumqz em pgamus occurrit nob diffu
sio vteri p⁹ginalis. Ecce g vndiqz nos tuis bñficijs irre
tisti. z sp z vbiqz tue benignitatē laqueos extendisti: va
a te matre dulcissima fugere rōnabiliter nequeamus: B
sp in tue dulcedinis gremio quiescam⁹. Currite g cha
rissimi vndiqz z tā nobile z suauē p⁹ginē salutem⁹ (aue)
Patientiā habe dñā q angelicā salutatiōem pmo z an
gelice nō viuo. s p⁹ poti⁹ diabolice. horredus sum z te sa
lutare psumo. Confido certe dulcissima de nimia boni
tate tua z tuo inflāmat⁹ amore te (qz uis idign⁹) nō pe
oz salutare (aue) Quid mihi dñā dulci⁹ tuo aue: Q mī
rum aue: qd qdam celesti dulcedie inebriat cor deuoti.
Certe iam dicere p^t deuote salutās. Liquefacta ē aīa
mea vt salutari dñāz meā. Deficit cor meū z caro mea
dū alloquor dñāz meā. Quis in te nō deficiet pgo sa
cra dum cernit hac salutatiōe preuia te filio dei impreg
natam: Quis hō nō deficit dū cernit dei filiū tuo vtero
baiulari. tuo lacte nutriri: Quid g libenti⁹ audis o do
mina q salutatiōem q recognoscer⁹ mat⁹ dei: Sic in te
vis hoies iocundari vt sp in eū (cui⁹ mater es) refunda
tur affect⁹. Non em puto vt velis aliter nisi vt mater
dei salutari: nec etiā cognosci. Porta es cristallina. z p
te vis tuo filio nos pungi. S; aue z vere aue. nam cor
nost⁹ aperuit tuum aue. Q mirabile z supadmirabile
aue. ad qd demones effugant: pctōres liberant. filij de

Tertia

lectantur. angelus gratulatur. verbū incarnatur. ꝑgo gra
uidatur. Certe aue. cuius fructu creature renouantur:
hoies redimunt. angeli repant. ꝑ tibi aue vniuersa cre
atura sine fine pimat. **O** dulcissimū z suauissimū aue: q̃
terrestria letant. celestia iocundant. ima summis iungū
tur. **O** aue: qđ intellectū irradiat. affectū satiat. mentē
ad celestia leuat: quo anim⁹ illustrat. pect⁹ dulcoratur.
caro macerat. **I**gitur aue. **O** cathenale aue: qđ cor ꝑstrin
gis cū ṽgine z sepas a terrenis. cū misericordissima mi
ser. cū dñā seruū. cū matre filiū firmissime ligas. **O** a
mabile aue accedat vt saluet q̃ vult cathenari amore.
z cū salutauerit ex corde: ampli⁹ fortiusq̃ ꝑstringetur z
quanto ꝑstringet fortius: libētius saluabit. Sicq̃ a
mor z aue mutuo se augebūt donec cor saluant: defici
at pre dulcore. **O** ṽginis amor: diuinū reddis amantē
virginēū facis iā multa sorde pollutū. Ergo aue dñā
mea: mater mea. imo cor meū z aīa mea ꝑgo maria et
maria mea aue. **O** nomē suauissimū. nomē iocundissi
mū. nomē dulcissimū: nomen marie. Quid feci. qđ pre
sumpsi. quō excessi q̃ nomīare te audeo? Quis vnq̃ ta
lia audiuit: vt pditionis fili⁹. pctōꝝ saccul⁹: demonum
famul⁹ te noīare ꝑsumat. **O** amor mei nomen matris
dei. reuereri nescit amor. mihi pce dñā: q̃ me amare di
cam te. Etenī si nō sum dignus: non es indigna amari
Quis o dñā te amare desistet. cuius bñficijs grāz z glo
riam impetram⁹. Per te dñā frangunt vincula. solun
tur debita. vīcunt vicia. solidant ꝑfracta. repant ꝑdita.
renouant vetera. roborant infirma. magnificant mini
ma. exaltant infima. incepta ꝑmouent. impfecta ꝑficiū
tur. ꝑfecta ꝑsummant. cor purgat. refulget mēs. anim⁹
inflāmat. liquescit pectus. dulcescit gust⁹. decorat aspe
ctus. desponsat peregrina. traducit sponsa. z resolu. tur

Pars

Anima. *O* mnia hec per te virgo maria. ergo aue maria.
Gere maria stella maris. amarum mare ⁊ dñā. *S* tel
la maris. mundo totaliter in amaritudine posito. lucis
eterne radium emittēdo. Amarum mare. cor tuū ī pas
sione filij tui in cruce p nob pendentis totaliter trāssoz
mando. Domina: sup omes angeloz choros ad filij de
xteram ascēdēdo Et stella maris nos dirigēdo. amāz
mare compatiendo. ⁊ domina es protegendo. Stella
maris es honestate. amāz mare pietate. sed dñā pote
state. *O* dñe deus quid tibi retribuemus pro omnibz
que dedisti nobis. Quid tibi faciemus aut facere pos
sumus: q nobis in amaricatione amaritudinis positis
tenebris vndiqz circūseptis: a portu salutis nimis ele
gantis. turbīnibus ⁊ pcellis ad naufragium agitatīs:
imo tempestate nimia pene submersis. tam nobile sola
cium. tam dulce consortium. tam efficax auxilium. tam
pium subsidium: virginem mariam irradiantem stellā
dedisti. *O* certe beata nox. ⁊ felix tenebra. ⁊ gloriosa ca
ligo: que tali stella meruit irradiari. Certe hec nox illu
minatio mea in delicijs mei *O* gloriosa virgo si es stel
la maris. semp volo in hac vita esse in mari vt sis semp
mea stella. sp in mari sim pfecte amaritudinis de pecca
tis meis gemendo. chris̃to crucifixo intime ppatiēdo.
proximoz miseris ⁊ vicis p̃dolendo. Sp volo in hoc
triplici pelago nauigare: vt sp habeam hui⁹ stelle duca
tum. Ne ve illis qui sunt in delicijs ⁊ nolunt in hoc ma
re intrare: qz hac dulcissima stella carebūt. Currant vn
dīqz tribulatiōes ⁊ sepīant amaritudinibz inauditis: nō
timebo qm tu mecū es. imo tunc vere mihi refulges cū
velatus sum angustijs. cū omī hūano auxilio destitut⁹.
cum intrauerit aqua vsqz ad aiām meā. cū abiectus fue
ro ⁊ reprobatus ab omnibz creatur̃z. De pctōre neqz /

Tertia

simū z omī malo dignissimū impugnet z stimulet obse-
cro tota hec mundi machina. vt mecū sit hec stella ma-
ris maria. **O** felix cū fuero ab oīb; exprobrat⁹ z cōcul-
catus z ab hac stella suscept⁹. Stella est mar⁹ z i ama-
ritudine po sit⁹ ipa relucet. **O** q̄ dulce z delectabile o-
culis videre hanc lucē. **O** q̄ bona z amabil' pmutatio
oēm mundi p̄solatiōem abhorrere. z lōge a se irrecupa-
biliter eijcere p̄refulgētia stelle maris. Plus em̄ valet
vna sola illustratio illius stelle q̄ oīm mundanorum.
Quis ḡ oīs amaritudinis z p̄passiōis z passiōis mare
non gaudēter intret: vbi refulget hec stella. **Nec** pau-
at cor p̄fectū. qz impossibile est naufragiū fieri hac stel-
la radiāte. nec pōt nubes aliq̄ interponi nisi volētī. **O**
dñā mea: tu in hoc mari es nob; nauis sustentās z por-
tans. anchora stabiliens z firmans. gubernaculū diri-
gens z rectificans. velū deducēs z obumbrās. stella re-
fulgens z salutis portū demonstrans: imo impetrans z
p̄seruans. **Quis** ḡ non libenter h̄ mare p̄pūctionis cō-
passiōis z passiōis intrabit. vbi tu nob; in oīb; sub-
uenis z ministras. **Imo** vt pl⁹ audeā dicere: tu es ma-
ria amaz mare facta p̄pter filiū tuī passiōē z iniquita-
tum n̄rāz p̄passiōē. **Nō** q̄ mō aliquid tristabile patia-
ris. s̄ p̄sidero mentē tuā fm q̄ in hac vita iuxta crucem
viuebas. **Hoc** ḡ duplex intrem⁹ mare. s. tuo filio cruci-
fixo z tuo cordi sibi infixo p̄patiēdo. z de nostr⁹ iniqui-
tibus q̄ tante fuerunt necis occasio intime contristādo:
si volum⁹ cor tuū intrare. qd̄ factū est mare magnum z
spaciosum nimis. **Quis** ḡ nō libenter intrabit h̄ mare
vt possit cor p̄ginis introire? **Certe** hi bene intrant cor
eum z sunt p̄tinue in corde tuo: qui filiū tuī cōtinue ru-
minant passiōem. **Impossibile** est em̄ mater p̄ssima
filij tuī intrare vulnera z non intrare cor tuū. quia illa

Pars

vulnera sunt in corde tuo ppetuo collocata. Sicut enī illa stigmata sp erunt in filiū tui corpe. sic sp in matrē mē te. Quis ḡ ampli⁹ tardabit ⁊ pigritabit h̄ nauigiū introire. Dulce est de te audire. h̄ dulci⁹ de te cogitare. et dulcissimū ⁊ suauissimū p ch̄i vulnera cor tuū intrare. Non ḡ recedat hō a ch̄i passione. ꝓtumelia. ⁊ vulnere si nō vult de corde tuo exire. Ibi fit hō tor⁹ ḡgine⁹. tot⁹ sanctissim⁹: tot⁹ diuin⁹. Ibi obliuiscit hō sui: recogitans q̄ sunt matrē ⁊ filiū. Qd nob ꝓcedat ille q̄ benedictus viuit ⁊ regnat in scla sclorū Amen.

Meditatio humilis ac expositio sup oꝛonem dominicam scz Pater noster **Ora. XVII.**

Pater noster qui es in celis ꝛc. **O** imensa clementia. o ineffabilis benignitas. o mira dignatio. **O** longitudo. latitudo. sublimitas: ⁊ pfundū charitatis diuine. **M**ilissimū lutū. detestabilis sanies. neq̄ssima creatura se dei filiū nuncupat. ⁊ de⁹ deorū. rex regū. ⁊ dñs dñantium se meū ꝓem dñ. **C**ū orat⁹ inq̄t: dicite. pater nr̄ q̄ es ꝛc. **E**x q̄ hoc dñ veritas verissimū est: ⁊ scio q̄ plus sine ꝓpatione me diligit q̄ pat carnalis vel m̄r. imo q̄ me egoipe. **D**e tanto ḡ ꝓe eleuabit cor meū vt aquila. ⁊ iam heres celi oīa inferiora ꝓremnam. **Q**uid mihi vltra de terrenis honorib⁹ q̄ sum fili⁹ dei. **D**ai⁹ dedecus esset mihi appetere quantūcūq̄ honorē terrenū q̄ filio impatoris latrine officiū. **Q**uid vltra mihi de terrenis diuitiis: q̄ regni eterni sum heres. **I**gnominiosius esset mihi de quantūcūq̄ magnis diuitiis terrentis curare: q̄ ꝓmogenitū impatoris de fumo eq̄rū suorū. **Q**uid vltra mihi de delicijs carnalib⁹ ⁊ terrenis quantūcūq̄ magnis. **D**etestabili⁹ mihi esset filio impatoris summi affici in quantūcūq̄ allectiua creatura: q̄ filū regis in sanie fetidissima. **Q**uid bonū. quid

A

Tertia

pulcrum. quid utile. q̄ desiderabile me allicere pōt: quā
heres sum om̄is boni. fontē oīs pulcri z boni. Oīa em̄
respectu illi⁹ nō sunt nisi quedā similitudo z umbra. Acce
dam ḡ ad p̄em meū. qz nihil aliud vult nisi vt habeā
ip̄m. Nunq̄d ḡ negligēs ero: nunq̄d ḡ pausabo: nun
quid alijs intēsus ero: Certe cū impetu oīb⁹ postposit⁹
currā ad eū. Sufficit mihi si habeā p̄em meū. z ideo
toto corde tendā ad eū. Non aliud aspiciā nec aliud vī
debo: nisi dñm deū meū: qz oculis mētis tot⁹ tendo ad
eum: qz nimis allexit animū meū. P̄ n̄ rē. Del z fa
uū in ore meo cū te deū meū patrē meū voco. O dulce
do indicibilis. o iocūditas inestimabilis. o iubilatio in
effabilis: cū audeā te p̄em meū vocare. O exultatio. o
admiratio. o medullarē modulatio: qz pat̄ meus es tu
Quid ultra p̄cedam. quid ultra dicam. qd̄ ultra petā:
Pater meus es tu. S; vbi es tu pater mi vbi es: S; ubiq̄
es. imo qz ubiq̄ es: quō sedes est tibi celū. S; iō
benignissime vīs vt dicam⁹ pater noster qui es in celis
vt nos a terrenis ad celestia eleues: vbi maxīe tua po
tentia. tua sapiā z bonitas elucescit. vt ibi mi p̄ sit sp̄ te
cum p̄uersatio nostra: vt a te celestia nō terrestria petā
mus. aut certe vt nos spūales celī facti in nob̄ sit habi
tatio tua. Quid ḡ nos retardabit. qd̄ nos retrahet. qd̄
impedimēta prestabit: quin celestē vitā nō terrenā du
camus: vt in nobis sit habitatio tua. O digna admirā
tio. mira dignatio. z dignatiua ch̄i habitatio in nobis
Ego fetidissimus sim⁹ z abominabil⁹ peccōz latrina va
leo esse ex immēsa clemētia dei mei tabernaculū ei⁹. z q̄
sum plenus sanie z fetore ero sanctū dei templū. sapien
tie sedes. z habitaculū spū sancti. O felix dies. o beata
hora: cū talē hospite possidebo. Tenebo eū nec dimit
tam donec introducā eū: imo ip̄e introducat me in do

Pars

num illius: que sursum est hierlm matris mee. 2 in cu-
biculum genitricis mee. s. in intima p̄tēplatois dēte. vbi
cubāt. vbi quiescunt aīe delicate. ¶ P̄ n̄ q̄ es in celis
sanctificet nomē tuū. Q̄ b̄n sequit: q̄ b̄n p̄tinuatur.
q̄ elegantissime ordinat petitiō ad p̄dicta. scz (sancti-
ficetur nomen tuū) ad (pater noster qui es in celis) quia
filialis deuotio: celestis contemplatio totum animū re-
uerentis filij cōuertit in p̄tē celestē: vt clamet 2 dicat
Sanctificetur nomē tuū. Quasi dicat. nō terrenas di-
uitias. delicias 2 honores peto. sed vt sum in te tot⁹ cō-
uersus 2 totus diuinus. Sanctificet ergo nomen tuū.
vt scilicet mea vis rationalis tua sapientia illustrata et
omni erroze. ambiguitate 2 tenebrositate propulsa: pur-
gata habeā consciām. id est purissimā noticiām tuā.
¶ Adueniat regnū tuū. vt mea vis irascibilis tua potē-
tia roborata ad arduitatē regni tui conscendat. Fiat
voluntas tua. vt mea vis concupiscibilis tua bonitate
dulcorata: imo tua charitate p̄fecta: plenissime tuo be-
neplacito acquiescat. vt ex vera dilectionis amicitia sit
idem velle idē nolle. ¶ Mel. sanctificetur nomē tuū: quā-
tum ad purā noticiā intellectus. Adueniat regnū tuū:
tum ad feruens desiderii affectus. Fiat voluntas tua
sicut in celo 2 in terra. q̄ntū ad p̄fectū obsequiū effect⁹
Sanctificetur ergo nomen tuū in nobis domine quod
ab eterno sanctissimū est ī se. vt quicquid videm⁹. quic-
quid audimus. quicquid intelligimus et sentimus co-
q̄ntū ad sanctissimi nominis tui noticiām ordinemus.
vt sit in nobis nomen tuum sanctum. id est sine terra 2
purum. vt exasi ab omni curiositate et vanitate. 2 om-
ni inuili phantasia: te solum in omnibus cognoscam⁹
semper p̄ssime 2 sanctissime pater: mentis nostre ocu-
lus ad te lumē eternū incessabiliter dirigat: semp te q̄m

Tertia

omnibus es ⁊ a quo omnia sunt. in omnibus te intuear.
in omnibus te cognosca. **O** quod dulce lumen ⁊ delectabile
oculis: a te sole iusticie nunquam mentis intuitus amouere.
O quod dulcis ⁊ amabilis. quod admirabilis oculis nostris:
tuorum claritas radioꝝ. Sanctificet igitur nomen tuum.
Adueniat regnum tuum. Nunc regnum huius mundi occu-
pauit totam animam meam: imo totam dissipauit animam meam.
totam lacerauit. totam sedauit. totam denigrauit spousam
tuam dilectam animam meam. Totum cor meum. totum animum me-
um vanitas: imo feditas huius mundi allexit. Ideo non
nisi que mundi sunt sentio. que carnis sunt appeto. que
terrena sunt cogito ⁊ affecto. Factus sum ciuis huius mun-
di. ⁊ sub huius mundi principe sollicite studeo militare.
Sed tu domine nonne creatura tua sum? Ergo adueniat
regnum tuum: ut princeps huius mundi eiciatur foras. Tu solus
in me regnes. tu solus inhabites mentem meam. totum me
occupet regnum tuum. totum sibi vendicat desiderium meum.
solus reficias affectum meum. Quid quero. quid desidero.
quid volo. quid vagoꝝ. quo discurre. quo distrahor? Suf-
ficient mihi domine regnum tuum. sit tibi habitatio mea. sit tibi re-
fectio mea. sit tibi tota conuersatio mea. Tu solus bonus.
tu solus pulcher. tu solus amabilis. tu solus desiderabilis
animarum amator. Tu solus me regas. tu solus me dirigas
tu solus me allicias. tu solus cor meum tecum habeas anima-
rum zelator. In te solum quiescat cor meum ⁊ pectus meum
In te solum dulcoret cor meum. tu solus repleas animum
meum. Cum impetu ascendam ad te centrum meum ⁊ regnum
meum animarum redemptor. Ergo adueniat regnum tuum.
Fiat voluntas tua sicut in celo ⁊ in terra. Hoc volo.
hoc desidero. hoc totius animi visceribus concupisco: ut in me
⁊ de me. ac pro me. non mea sed tua fiat voluntas. Totus tuus
sum. totus in tuum solum plaudam honorem. ad hoc factus sum

Pars

ad hoc natus sum: vt tuū solū honorē requirā. Nam nō
flectar ad meū appetitū. iam nō requiram ppiū cōmo/
dum. iam nō desiderem amicoꝝ affectū. s̄ solū nitar tu/
um solū in oīb; bñplacitū adimplere. Nō cogitam qđ
amar. qđ dulce: qđ onerosum vel leue. qđ aspez vñ sua
ue. s̄ cū impetu z desiderio feruenti z cū anxietate curez
pficere q̄ tue sunt beneplacita voluntati. Hoc solū mi/
hi sit iocundū. hoc mihi sit suauē. s̄ solū mihi sit leue. s̄
delectabile z amabile in quantūcūq; aspīs. vñlib; dif/
ficilib; effusis z amar; tuā requirere pficereq; volūtātē
O gaudiū z iocunditas z exultatio medullaris. totum
z totaliter sp̄ z vbiq; exponere me ad oēm tui honorē.
quē possem mō aliq̄ effectui mancipare O vtinā solus
possem omīa tua mysteria mi dñe adimplere. Magis
gaudeo. magis approbo. ampli⁹ totis artub; z viscerib;
cōcupisco me totū exponere z impēdere tuo honorē. me
de me tue satisfacere voluntati p te. q̄ etiā quantūcūq;
celestib; z diuinis delicijs iocundari. Si em̄ ppter te mi
dñe totaliter lacerarer: z passionēs z mortes quascūq;
ad tui honorē reciperem. eas magis approbarem. magis
diligere. z de his magis gaudere: q̄ de quacūq; delecta
tione: quā etiā in patria possem habere. nisi forte illa
delectatio tantū aut plus cederet ad tui honorē. z hoc
etiā rōne delectatōis. s̄ rōne tui honoris optarem. Nō
em̄ factus sum ad meā vanitatē solandā. s̄ ad tuā ma
gnificentia honorandā. Quid mihi maius. quid mihi
dulcius qđ mihi amabili⁹ q̄ me totū in tuū honorē re/
solui. O gaudiū dñi. o tripudiū. o mihi omne iubilare
solaciū: q̄ possum aliqđ quacūq; difficultate facere ad
tuū honorē. Hoc angeloz est gaudiū: celeste desiderū
posse tibi totaliter obseq̄. totaliter te frui. tue volūtati
plenarie pformari. z tuū honorē z magnificentia admi

Tertia

pari. Non dubito: immo certus sum q̄ plus gaudens
angeli ⁊ anime sancte de magnificentia honoris tui q̄
de magnificentia glorie sue. Et ideo fiat voluntas tua
sicut in celo. id est in celestibus spiritibus: ⁊ in terra. id
est in nobis hominibus. Et tue voluntati adeo libenter
⁊ feruenter ac voluntarie obsequimur ⁊ ipi p̄m possibilita-
tem n̄re p̄tutis totaliter p̄formemur. ¶ Panē nostrum
quotidianū da nobis hodie. ¶ Q̄ bene ordinat. q̄ ele-
ganter coniungit hec verba premissis. Et quīs de pane
materiali ⁊ etiā spūali possit exponi. de sacramentali tū
pane maxime expōam⁹ ad p̄ns. Et (vt dixi) in p̄bis dñi
est egregi⁹ ordo. Quis em̄ adeo dignus est: quis adeo
habilis ad susceptiōem huius sacramēti: ad offerendū
filiū dō patri. vt ille q̄ (vt supradictū est) se totaliter i de-
um ordinauit. ⁊ quantū ad intellectū. affectū ⁊ effectū:
qui se totum deo obtulit. totū se sacrificio p̄seruauit. qui
in se annihilat⁹ est: ⁊ in deū tot⁹ illat⁹ est. q̄ iam nō que-
sua sunt querit. sed q̄ iesu ch̄i. Ille em̄ in hoc sacrificio
pōt iesum ch̄m recipere. iesum rogare. iesum ch̄m deo
p̄rī p̄ se ⁊ alijs offerre. ⁊ ideo petitioni isti magister ve-
rus p̄posuit. Sanctificet nomē tuū. ⁊ optie subiūgit ⁊ cō-
iungit ad illd̄ verbū Panē nost̄r q̄tidianū da nob̄ ho-
die. Qui em̄ egyptū p̄cōr̄ exiuit: in sanctificet nomē tu-
um. Et mare rub̄ ⁊ tentationū inundantiū submersis
egyptijs sicco pede transiuit: in adueniat regnū tuum.
Et in deserto p̄templationis soli deo intēdit ⁊ se totū
deo dedicauit: in fiat voluntas tua. Jam in hoc deser-
to esuriens: māna. i. panē celestē a celesti patre requirit:
in panē nost̄r q̄tidianū da nob̄ hodie. Qui em̄ in egypto
aliquā sup̄ ollas carniū sedit. nūc illis sp̄ret̄ solū pa-
nem viuū q̄ de celo descēdit. exq̄rit postulat ⁊ acquirit.
¶ Admiranda ch̄i dignatio. mira iubilatio mentis de-

Pars

us meus. sponsus meus. amor meus factus est cibo me-
us. Sanctoꝝ premiũ. gaudium angelorũ. dei patrĩ ver-
bum est nutrimentũ meum. Lux mundi. sol celi. sapien-
tia dei est refectio animi mei. Proles virginea. redem-
ptio humana. celĩq; gloria facta est abatio mea. Quid
vltra affecto. quid vltra me potest allicere? Absit a me
domine vt ex quo cor meum habet tam nobilem cibum
& circa aliquid quod est in toto mundo afficiat. Quo-
modo obsecro post tam nobilissimum cibum. sufficien-
tissimum. suauissimũ & dulcissimũ potest cor meum cir-
ca vana. turpia & imunda delectari? Et si sp non possit
ipsum sacramentaliter sumere. saltem cor meum ipsum
spiritualiter non desinat ruminare. In veritate mirũ &
plus q̃ mirum videtur quomodo pre dulcore & nimio
amoris feruore cor non deficit in hoc cibo. Tu sol⁹ bo-
ne iesu sis cibus meus & refectio mea. te solum esuriam
te solum auido & insatiabili appetitu comedam. & sem-
per sum famelicus tui. Quid te dulcius. quid suauius.
quid amabilius bone iesu. Te solum volo comedere.
te solum cupio masticare. tu mihi semper dulcescis in
corde. Si solus odor tuus deberet sufficere toti mun-
do. quãto magis abatio tua. Si in verbo quod de ore
tuo precedit reficimur & viuimus. quid est te verbum
eternũ ore recipere & cordis dentibus masticare? Quo-
modo in te cordis penetralia non liquecunt? quomo-
do non sic cor meum delectatur in te vt obliuiscat oĩs
preter te? Si aliqd terrenũ. imo aliqua similitudo ter-
reni tantũ cor meũ occupat aliqn vt obliuiscat tui: quõ
tua verissima p̃sentia non me tantũ reficit & inebriat vt
oĩs mundi obliuiscar & etiã mei? Hunc ergo pater cele-
stis panẽ nostꝝ q̃tidianũ da nobis hodie. Dñe da no-
bis hunc panẽ. vt sp in p̃senti & sp p̃sentialiter eũ habea-

Tertia

mus. Sit semp pñs spūaliter hic cibus. et nunq̃ sciat p̃te-
teritum vel futurū. sed (hodie) doces bone iesu vt dica-
mus. Cur queso tantū festinas esse nobiscū: q̃re nō dif-
fers vsq̃ cras: Quid em̃ in nob̃ vides: qđ in nob̃ sentis
quid in nob̃ agnoscis: q̃ intm̃ nostro es inebriat⁹ amo-
re. Quid nobiscū lucraris: qđ in nob̃ reperis. quē fru-
ctum de nob̃ hēbis q̃ nescis tardare. Sed si sic amor
nostri te vrget vt differre nequeas qñ statim velis esse
nobiscū cū quib⁹ nullū habes lucrū. nos aut̃ q̃ sumus fe-
tidissima sanies: et indigni etiā tua creatura quantum-
cūq̃ vilissima notari: quō differim⁹ exq̃ tantū deside-
ras nos esse tecū: qñ te summū bonū: speculū sine ma-
cula impetrem⁹. Tu ḡ bone dñe differre nō vis vt ostē-
dis: nec nos differre volum⁹ ampli⁹. hodie ḡ te peti-
mus vt habeam⁹. Nō em̃ tarda est institutio tua. qđ
esset si peterem⁹ et nō impetrarem⁹. Quia ḡ testam̃
petim⁹ et desideram⁹. et hocipm̃ tu cupis: accede ad cor
nost̃: qz ad te ascendit cor nr̃m. En inebriatus es nr̃i. et
nos tui amore. Te ḡ ad nos: et nos ad te cum impetu
iungit pondus amoris. et iam om̃i mora sublata mutu-
us fit amplex⁹. et inter brachia tua deficit aīa mea ab-
sorpta amoris seruire. Cū em̃ sensi amplexū tuū. exci-
tasti animū meū. post cibasti: deinde inebriasti. tādē
tuis amplexib⁹ et osculis sepasti aīam meā et in tuis bra-
chijs quiescit. nō eam q̃uis indignā abijcis. nō eam re-
fugis. s̃ ad te stringēs clamas: et dicis. Adiuro vos filie
hierl̃m ne euigilet⁹ neq̃ suscitare faciatis dilectā donec
ip̃a velit. Sed adiuro clementiā tuā bone iesu q̃re dixi-
sti quotidianū: Nōne q̃tidie vis esse cibus nr̃. nōne suffi-
cit si p̃ vnā diē i nob̃ habitas et morar⁹ nobiscū: Quid
fecim⁹ tibi: Quid ḡ dicam de tāta beniuolentia tua:
Nescio. qz in illis thesaur⁹ clementie tue deficit animus

Pars

meus: ita ut nō possit parvam cōsiderare scintillā: tanta est abyssus eius. Et ideo aliud nescio dicere. nisi ex quo vis spē esse nobiscū: nos omī tpe sum⁹ tecū. ⁊ nūq̃ a te sponso benignissimo specioso. cibo suauissimo recedamus. Ita em̃ dñe tuo amore ⁊ deuotōe nos cōglutines tecum: ut non possim⁹ a te recedere nec velim⁹. Sic g̃ panē nostrū quotidianū da nob̃ hodie. ¶ Et dimitte nobis debita nra: sicut ⁊ nos dimittim⁹ debitorib⁹ nostris. Hoc sic ordina ⁊ iunge p̃dictis. O bone iesu nobilissimū cibū nob̃ indignis seruulis tuis benignissime ⁊ instatissime obtulisti. Sed quid? Timeo ad conuiuiū hester ut aman inuitari. ⁊ si illa bone iesu nō sit intētio tua. tñ timeo de iniusticia mea. quia agnosco pctā mea. Quid g̃? Conuiuiū opulētissimū paratū est. nunci⁹. i. angeli sancti ministrant: esuries me excitat ⁊ compellit tñ accedere non p̃sumo qz peccaui. Quid g̃ faciā? angustie sunt mihi vndiq̃. Sed certe quid eligam scio. Ego em̃ ad patrē meū celestē: de quo sup̃dictū est Pater n̄r zc. ⁊ dicam ei. Pater peccaui in celū ⁊ coram te. iam nō sum dign⁹ vocari filius tuus: fac me sicut vnū de mercenariis tuis. i. dimitte nob̃ debita nra. Sed o felix recognitio culpe: que p̃meret patris amplexus. Forte amoris seruoze inter amplex⁹ eius resoluar: ⁊ mutabor in virū alterū ⁊ aliquantulum audebo comedere de vitulo saginato. Dimitte g̃ nob̃ debita nostra. O mira dei nostri dignatio erga nos. ipm̃ p̃tempsum⁹ ⁊ p̃ vilissima sanie p̃mutauim⁹. ⁊ tñ nob̃ suadet ut veniā petam⁹: quia vult nob̃ veniā dimittere cū offensis. h̃ aut̃ nō vult angelis elargiri. Quō q̃so bone dñe potes nos amplius aspicerē: q̃ ita turpiter a nob̃ abijcim⁹ rec? Ergo ex q̃ tupe suades. Dimitte nob̃ debita nra dimitte nob̃. qz iam p̃ nob̃ ipse debitū soluiisti. iam teipm̃ p̃ nob̃ in sacrificium

X

Tertia

obtulisti. Tu es q̄ nos doces vt dicamus, dimitte nos /
his zc. Hoc facere potes. Nōne par iā facta est: nōne
iam pacē cōuiuū celebratū est. z q̄tidie celebrat. Dimit
te q̄ nob debita nra sicut z nos dimittim⁹ debitoribus
nostris. O bñm primi debitū. o felix offensa quā allega
re corā deo possum⁹ in remissionē debiti nri. Nō q̄ cha
rissimi frēs tristemur si nos offendūt hoīes. si nob in
iuriant. si nos affligūt. rapiūt z accipiūt nra. sed in his
(q̄stuz est p nob) exultem⁹ z gaudeam⁹ amo affectem⁹
z cupiamus: qz dimittēdo ea primis: allegare poterim⁹
dimissionē debiti nri. Nō est dubiū q̄ magne virtutis ma
gneq̄ efficacie est allegatio ista quā summ⁹ aduocat⁹
z iudex noster nos docet. Ergo dimitte z dimittetur
vob. Dimitte q̄ nob debita nra sicut z nos dimittim⁹
debitoribus nostris. ¶ Et ne nos inducas in tentationē
Quid em̄ dñe prodest baptisari vel lauari a mortuo: si
itez tango mortuū. Nō sufficit mihi dñe vt pctā pmi
sa dimittas: nisi etiā me dñe a culpis z a pctis iminētibus
custodias. Nā p̄mptissim⁹ sum ad pctm. z nisi me cu
stodias: sine freno irruā in pctā. Quid dñe p̄fuit aman
q̄ a rege assuero sup oēs p̄ncipes fuit elat⁹: cum postea
inflatus supbia fuerit suspensus in ligno. Quid enim
mihi p̄dest quicqd in p̄missis petis vobis nisi me p̄ tēta
tiones p̄serues i bono. Ergo z ne nos inducas i tētati
onem. Vis bone iesu vt sic petam⁹: qz m̄tiores p̄mit
tis nos tētationibus stimulari vt ad te recurram⁹. Qm̄
modū z viā (q̄ possis nos ad te trahere) exerces: qz tecū
nos cupis h̄re. Tētatus q̄ ad amplex⁹ p̄nos fugiā vt
recipiat me fugientē z timidū: z dicā ei. Et ne nos idu
cas in tentatōez. Hoc vult. h̄ desiderat. h̄ expectat me
us p̄z. vt ad refugiū currā z auxiliū z sinū ei⁹. vt cōliter
de me diffidēs solū de ip̄o p̄fidā. q̄ z ne nos inducas in

Pars

temptationē. ¶ Sed libera nos a malo Amen. Verum
est dñe: qz sum⁹ digni oī malo qz p̄tempsum⁹ om̄e bonū
s̄ vide clemētissime p̄z infinitā miscēdā tuā z oīno de
restabilē nequiciā nr̄am. z releua a nob̄ puulis. nob̄ in
firmis īportabile on⁹. z a malo opp̄mente. destruente z
retardāte a bono libera famulos tuos: vt libere possi
mus dñatui tuo seruire z vacare. z maxie ab illo terri
bili z horribili malo eterno nos libera: ne tua desidera
bili visione p̄uemur. qđ horrēt oīa ossa nr̄a. Quid em̄
mihī p̄desset tuā creaturā fuisse nisi te habeas z cor⁹ in
te ferar z tōliter in vita eterna. Quā nob̄ p̄cedat ille q̄
est bñdictus in sc̄la seculoz Amen.

¶ Sequunt̄ alie due breues expositiones super
orōnem dñicā

Ca. XVIII.

Possunt aut̄ omnia sup̄dicta aliter explicari sic. vt
Pater nr̄ p̄mittat: vt pfidēter ad ch̄m accedam⁹
Qui es in celis. vt q̄ sursum s̄q̄ gram⁹ z sapiam⁹
non q̄ sup̄ terrā sunt. Sanctificet nomē nomē tuū: q̄rū
ad fidei illustratōem. Adueniat regnū tuū. q̄rū ad
sp̄i firmitatē. Fiat volūtas tua: q̄rū ad charitatē cō
formitatē z p̄fectōem. Panē nr̄m q̄tidianū da nob̄ ho
die. q̄rū ad nutrimentū z fulcimentū tp̄antē. qđ maxie
exhibet in pane eucharistie. Et dimitte nob̄ debita no
stra zc̄. q̄rū ad cōr̄ndentiā z meritū iusticie. p̄ hoc qđ
subditur. sicut z nos dimittim⁹ zc̄. Et ne nos inducas
zc̄. q̄rū ad actū p̄ndētie. q̄ est in p̄cauendis insidijs.
Sed libera nos a malo. q̄rū ad actū fortitudinis que
est in tolerādis aduersis. Amē.

¶ Alia expositio

¶ Possum⁹ aut̄ sup̄dictas petitōes exponere pro
his q̄ habituri sumus in patria. vt Sanctificet nomen
tuum. referat ad agnam visionem. quasi diceret. qđ nūc

Tertia

p speculuz z in enigmate videmus: tunc pure z sine terra z sine aliq medio videam⁹. Adueniat regnū tuum. quantū ad firmā tentatōem vt i eternū regnem⁹. Fiat voluntas tua. quantū ad psummatā dilectōem q̄ plene amantē in amantū transformat. Et tūc exponendū est. Sicut in celo z in terra. i. sicut in angelis z homib⁹ fiat. Panem nostrū quotidianū da nob⁹ zc. q̄ntū ad suauissimā fructiōem. Et exponendū est tūc quotidianū. i. cōtinuum. qz sp ibi est dies. Et exponendū est hodie p pñtia que nō hz pteritū z futurū. s̄ est tota s̄c: qd̄ melius p pñs notat. Et dimitte nob⁹ zc. In quo petis aduētus anni iubilei in q̄ oīa debita dūmittunt⁹ ver⁹ iudeis. i. penitentib⁹ z p̄fessis: z hō hōi z de⁹ hōib⁹ talib⁹ vnīuersa delicta dūmitter. Et ne nos inducas zc. In q̄ petis illa pacis pulcritudo. de q̄ d̄r. Sedebit ppl⁹s me⁹ in pulcritudine pac⁹: vbi nō est ampli⁹ sathan nec mal⁹ occurus. Sed libera nos a malo. q. d. duc nos ad illū statū q̄ est oīm bonoz aggregatōe p̄fect⁹. z priuatōe oīm maloz iocūdu. Vbi vere liberati erim⁹ a malo. Hec aut expositio vltia multā admiratiōem z mirā vel nimīā deuotionē. medullarē exultatiōem z plenā laudis p̄solutionem requirit. Et sunt in ea satis miri z inenarrabiles p̄templatiōis thesauri. s̄ nō sufficīo nec sum dign⁹ eos dispensare nec ponere in os meū imundū. maxime cum regis assueri aulam ingredi nō valeā nō vocat⁹. Et iō simplicitati n̄re sufficiāt q̄ sup̄ dixim⁹ foris in atrio exstantes. Ipse aut dñs ad nos i clemētie signū virgā auream extēdat: vt possim⁹ secure ad ipm introīre z secus in eternū regre. q̄ est bñdict⁹ in sc̄la sc̄loz. Amē.

Meditatio sup Salue regina **Ca. XIX.**
A salutandū brām p̄ginē marīā P̄rio debes ei⁹
magnitudinē p̄siderare. Nec etiā circa filiū ei⁹ po

Pars

mit amplius eleuari: q̃ vt mater dei vocares. Exultas
q̃ z admiras magnitudinē matr̃ n̄re deuote z reueren-
ter ad ip̃am accedēs dīcīto salue. Hoc dicto statim ī tu-
am resiliās paruitatē z magnificentiā m̄ris dei: z dic
Patientiā habe ī me dñā. q̃ ego vilissimus hoīm au-
deo assistere tāte dñe: z salutare p̄sumo reginā celorum
dñā angeloz: z matrē dei mei. S; de tua dñā benigni-
tate hūili z hūilitate benign̄ p̄fido q̃ me indignissimū
sustineb. Et q̃uis sis archa dei sine p̄patōe nobilior q̃
archa veter̃ testamēti: z ego multo ignobilior. tñ cū re-
tetigero corde z salutauero ore nō credo p̄cūti: s; tuo a-
more poti⁹ inflāmarī. z tua pietate largissima ī oībus
exaudiri. Ergo salue regina. Sub tuo regimīne dñā
volo decetero militare: z me tōliter tue dñationi p̄mit-
to vt me plenarie regas z gubernes. Nō mīhi me relin-
quas: qz sum mīhīpi dñi⁹ nimis. Quicqd̄ g̃ mīhi dīmī-
seris: nouer̃ miserrime deseruiendus. S; cū plen⁹ sim
miseria z a plāta pedis vsq; ad verticem putrefact⁹ ge-
rem horrozē fetoris: quō me regere dīgberis tā nobilis-
sima creatura. Certe qz tu es regina miscōdie. z q̃ miseri-
cordie s̄diti s̄t nisi miseri: S; regina miscōdie es z ego
miserrim⁹ p̄ctōz s̄ditoz maxim⁹. Quō g̃ dñā nō exer-
cebis ī memetip̄m tue miseratōis effectū. Vere dñā re-
gina es miscōdie. qz nō est ī hac vita sic despatus sic mi-
ser. cui nō impetres miscōdiaz salutarē si ad tuuz declina-
uerit regimē. Certe dñā cū te aspicio nihil nisi miscōdiaz
cerno. Nā p̄ miser̃ m̄r dei facta es. miscōdiam īsup ge-
nuisti: z demū tibi miserēdi est officiū p̄missuz. Vndī
q̃ sollicita de miser̃ vndiq; miscōdia vallar̃. solū misere-
ri tu vider̃ appetere. Multū sollicita es de miser̃. hos
ī tuos filios adoptasti. hos regere dñā voluisti. z idō
regina miscōdie tu vocaris. Quid g̃ de cetero formida-

Tertia

mus. quid timeamus? Et quis a te quod petierit non habebit? Certe nullus: nisi qui se miserum non recognoscit. quia non subest tuo regimini nisi miser. Aut quis etiam (si se cognoscit miserum) de tua misericordia non confidit. Illi ergo paueant. soli qui se existimant esse iustos. et superbi presumptuosi: qui tuo regimini non subsistunt. et etiam illi miseri qui tuam misericordiam non requirunt. Nos ergo miseri decetere consolemur. tecum amicum dominam habitemus. demum te totius visceribus amplectamur quia tu es vita. Vita per quam mortem superbie humilitate tua viciasti: quam nobis vitam gratie impetrasti. vitam gratie genuisti. Et non est dubium quod vitam nature multum reddidisti. In omnibus enim te vitam morti opponis. O vita mirabilis quam mortuos vivificare conaris. Per te o domina a perditione est homo regressus ad habitum. O vita mortem non times. mortem expelles. mortales immortales constituens. O certe vita amabilis. vita desiderabilis. vita delectabilis. O vita non senescens sed potius senes ad iuventutem reducens. O vita: carnales vitas ad nihilum rediges et abhorres. o vita qui nutris celestibus alimentis. o vita certe propria vite mundi. Qui enim vult te habere se affligat. delicias respiciat. delicata quecumque contemnat. et qui amplius mortificatus fuerit amplius te possidebit. O vita divina fortificans preste. scilicet in impetratione divina. divina sapientia regulas: et divina vegetas bonitatem. Si vita mea es cur non spiritus in me es. cur non spiritus vegetas animam meam? Quis mihi tribuat ut spiritus gaudeam beneficio huius vite? Dulcedo. Vltra dulcedo quam amaritudinem peccati veniam impetrando expellis. quam nobis dulcedinem gratie et vite acquiris. quam ad suaves celestis patrie contemplationes introducis. O dulcis domina: cuius sola memoria affectum dulcorat. cuius meditatio magnificentie mentem elevat. cuius pulchritudo oculum interius exhilarat. cuius amenitatis immensitas cor meditantem inebriat. O domina que ra-

Pars

pis corda dulcedine. Nonne cor meū domīna rapuisti.
et ubi q̄so posuisti illud ut ipsum valeam inuenire: Nun-
quid in sinu tuo ne inueniam collocasti: Nunquid inter
vbera tua posuisti illud: Fortasse ibi posuisti illud cor
meū: ut qđ friguerat ibi calefiat. **O** raptrix cordiū: qm̄
mihi restitues cor meum. Quare sic corda simpliciū
rapis: q̄re violentiā facis tuis amīcis: Nunquid sp̄ vis
ip̄m tenere: Cum id a te postulo mihi arrides. et statim
tua dulcedine consopitus quiesco. et in me reuersus cum
iteꝝ postulo me amplexaris dulcissima. et statim inebri-
or tui amore: et tunc cor meū non discerno. nec aliqđ scio
petere nisi tuū. Sed ex quo sic est cor meū: tuo dulcore
inebriatū: guberna illō cū tuo. et in sanguine agni p̄ser-
ua: et in latere filij colloca. Tūc assequar qđ intēdo. tūc
possidebo qđ spero: quia tu es spes nostra. Nōne dñā
tu es r̄gīa. nōne tu es nr̄i m̄r p̄m̄j. s. ch̄i qđ ē p̄m̄iū hono-
rum et b̄tōꝝ. Nonne tu es q̄ tantū nos exaltare deside-
ras. Nonne pl̄ sine p̄patōe nos diligis ac bonū nostrū
p̄curas ampl̄ q̄ m̄r carnal̄. Si ḡ nos vis facere glori-
osos: imo qz vix qđ poterit te p̄hibere. Speret in te qui
nouerunt nomē tuū: qm̄ nō derelinq̄s querētes te dñā.
Certe qđ sperant in te mutabūt fortitudinem. assumunt
pennas: ut aquile volabūt et nō deficiēt. current et nō la-
borabunt. Quis em̄ nō sperabit ī te. q̄ etiam adiuuas
desperantes. Et quis non sperabit in te p̄ quā exaudite
sunt patꝝ p̄ces et eoꝝ adimpleta sunt p̄missa. Quid
potuerūt patriarche et p̄phete desiderare qđ per te dñā
non fuerint affecti: Si antiq̄ hec om̄ia habuerūt p̄ te
quō nos qđ sumus vnici filij tui sanguine iam redempti
nō habebim⁹ qđ voluerimus postulare: Non dubito
qđ si ad te venerimus. habebimus quod voluerimus.
In te ergo speret qđ desperat. qđ deficit ad te recurrat cō-

Tertia

fidenter. ad te pueniat q̄ vult aliquid impetrare dicen-
do. Salue. Quid ḡ de cetero a tui salutatione poterit
nos phibere: ex q̄ es vita. dulcedo: et spes n̄ra: Quid ḡ
a tua reuerētia: ex q̄ es regina nos poterit impedire. Et
qd̄ est salutarōem replicare. nisi tibi sine fine reuerenti-
am exhibere: Quid est salutare et itez salutare: nisi sa-
lutem et salutē p̄fectū a te dñā postulare. Quid saluta-
mus et itez salutam⁹: nisi vt tam interi⁹ q̄ exteri⁹ p te
dñā salubriter custodiamur. Quid saluto: nisi qz vtz qz
hoīem tue reuerētie expono. Quare te salutauim⁹: nisi vt
te haberē. Quare itez te salutauim⁹: nisi vt p te filiū tuū
possiderē. Quare te salutauim⁹: nisi vt redderē te attentā
ad vota mea. Et itez q̄re te saluto: nisi vt bñ suscipias
et p̄ficiās ip̄a vota mea. Aut certe p̄mo te volum⁹ salu-
tare vt te p̄mēdem⁹. sc̄do vt post hāc miseriam filij tui
gl̄ia gaudeam⁹. Pr̄mo es dñā salutata: vt p te gratia
impetret. sc̄do vt p te ad gl̄iam puenias. Ad te. Ad te
vere. qz tu sola dñm genuisti. tu sola interemisti vnuer-
sam hereticā p̄auitatem. Tu sola es dñā regni. tu sola
es gubernatrix p̄mij. Ad te m̄rem misericōdie. matrē certe
q̄ lauas nos a fecib⁹ pctōz. q̄ nos cōsolaris in cunabul⁹
vagiētes. puulos esuriētes lactas. cui⁹ brachij⁹ sustēra-
mur deficientes. Tu p̄ solidas vulnetatos. ad salu-
tem pducis egrotos. Et nō solū mater: s̄ etiā medicina
facta es miserorū: q̄ es dñā angelorū. Ad te certe q̄ non
derelinquis delinquētes. q̄ nō respuis fugiētes. q̄ blan-
dimētis nos allicis. delicij⁹ nos foues et nutris. Ad te
clamamus. quō non clamarem⁹ q̄ vulnera sustinemus.
plagas sentim⁹. qz inimicis vndiqz circūdamur. Clā-
mamus angustiatī. miserij⁹ infinitis oppressi. Clāma-
mus cordis anxietate: stomachi vacuitate. doloris acer-
bitate. Aut forte erga te amoris imēsitare clamamus:

Pars

ne somnolentia tibi erga nos inducat. Quare enim ob-
dormis domine: surge et adiuua nos. Clamamus etiam ve-
niam tibi manifestemus miseriam. quia clamare necessitas
nos compellit. Et etiam ad te clamamus: ut te ad passionem
amplius moueamus. Propter hunc clamorem rauce facte sunt
fauces mee. Quid ergo amplius moraris: quod affligi nos per-
mittis? Si ergo multum tardaueris et vocem clamando amise-
ro: ad te amplius clamare nequibo. Heu mihi quid tunc fa-
ciam: cum nec exaudire me poteris nec audire. Quid faci-
am domine cum a te fuero penitus destitutus: cum tua vbera non
poteris ministrare. Ego domine subuenias clamanti: ne in
manibus subiiciar inimici. Curre festina domine et tuum nequissi-
mum seruum ac infidelissimum ad te clamantem parcendo adiu-
ua et eripe de manibus inimici et periculis tui hostis. Si ali-
ud o domine te allicere non deberet: nisi quia tuus hostis audeat
tuos seruos fraudulenter iuadere: deberes ad nos quanto
cuius festinare. Curre et libera nos domine propter suam superbiam
propter mendaciam. Curre ne inimici tui dominentur in nobis clientibus.
curre ne dicant. ubi est deus eorum de cuius clementia confidebant
Nec mireris domine si clamamus. quia sumus a te nimium elon-
gati in regionem longinquam. dissipauimus partem nostram. quod dicitur
si prope essemus planius possemus loqui. Et ideo quia longe sumus:
clamamus exules. Exules a patria. exules a visione diuina
na. et utinam non exules a gratia. exules a consolatione materna
Quia cur non es potius separata a corpore quam a tua domine exu-
lata. Si enim exulata es a matre exulata es a christo capite.
Et quanto potes miser sine capite ambulare: nonneambu-
lare sine capite monstruosum esset. Heu mihi cur in tam
longum exilium relegatus sum: quanto vel quando videbo deum salua-
torem meum. aut quando potero saltem dominam meam intueri? Non
dubito domine quod si ad te tanquam exules clamauerimus corde:
te et tuum filium plene possidebimus. Cur ergo volumus hic des-

Tertia

cere. cur ad patriā non anhelamus. cur nō affectamus
matrē dulcissimā amplexari. q̄re nō desideram⁹ secum
z cū filio suo p̄morari. O dñā dū hic sum⁹: exules con-
stituas nos: ne h̄ etiā tanq̄ in patria cōfidētes querere
te z filiū tuū desistam⁹. Sic tñ p̄stituas exules ī corpe:
vt hic tecū sim⁹ ciues in mēte. Filij eue. Vere filij eue
qz supbi z p̄sumptuosi. vere filij eue: qz ambitiosi z aua-
ri: saltē scia. z vtinā nō re aliena. gulosi. carnales. z ino-
bedientes. z breuiter in oīb⁹ ip̄am euā sequētes. z p̄m-
ptissimi ad malū: difficilesq̄ ad bonū. Et si p̄tingat ali-
quē filiū bonoz op̄ez generare: cū qdā cordis tristitia
z dolore parturim⁹. h̄ malū cū gaudio p̄petram⁹. Nec
nob̄ sufficiunt mala n̄ra. h̄ sicut eua adam: ita nos ali-
os maculam⁹ ad malū. Et etiā sicut ipsa excusabat se.
ita z nos in defectib⁹ nostr⁹ excusam⁹. aut saltē (si possi-
mus) in alios retorquem⁹. Tedet nos vesi ligno vite:
z in cruce dñm p̄templari. z man⁹ ad lignū phibitū appli-
camus. Nō curam⁹ p̄ p̄templatōem paradysi delicijs cō-
solari. h̄ poti⁹ volum⁹ in pctōz fecib⁹ habitare. Pl⁹ em̄
placet nob̄ in multo labore z sudore vilia agere z acq̄-
rere: q̄ dñm gl̄ie degustare. Nisi em̄ dñā nos adiuu-
ses. fortasse iam ad inferni profundissima venissemus.
Nec em̄ est qd̄ nos possit excusare. qz nō te h̄ euā ī oīb⁹
imitamur. ac p̄pter h̄ dñā Ad te suspīram⁹. Suspira-
mus aut de tam bone matr⁹ absentia: venire ad te dñā
cupiētes. suspīram⁹ ad te filiū tuū affectantes. suspīra-
mus ad te tanq̄ puulī ad tua vbera anhelātes. suspīra-
mus ad te desiderio. suspīram⁹ z amore n̄ro. Null⁹ em̄
nisi tu⁹ amor q̄ erga te sum⁹ dñā inebriatī intrinsecus:
cogit nos ad te dñā suspīrare. Quis em̄ nō te diligeret
paratricem oīm. amoris caminū. pulciorē sole. dulcio-
rem melle. bonitatis thesaurum. honestatis speculum

Pars

omnis sanctitatis exemplū. Omnibz es amabilis. omni-
bus affectabilis. omibz delectabilis. Sedes es sapie
fluius clementie. radius deitatis. nec est q se abscon-
dat a calore tuo. Quis g ad te non suspirabit: Amore
etiā suspiram⁹ ⁊ dolore. vndiqz nāqz nos angustie pre-
munt. Quō g nunc nō suspirabim⁹ ad te: que solacium
es miseroz. refugium expulsoz. liberatio captiuozum.
medicina infirmoz. mater puuloz. sponsa aduozum.
regina bellatoz. dñā vniuersoz: ⁊ etiā inimicoz. nec est
qui tue voluntati valeat obuiare. Sic afflicti. sic miseri
ad te talē dñam suspiramus. Gemētes ⁊ flentes i hac
lachrymaz valle. Tu dñā nonne vides quō ⁊ qualiter
sumus amaritudine pleni. Intus sum⁹ gementes ⁊ ex-
terius flentes. in loco lachrymoso iacentes. Onerati
peccatis gemimus. aggrauati molestijs flemus. ⁊ abū-
dantes miserijs in valle lachrymaz sumus. Gemimus
sauciati. flemus spoliati. in valle lachrymarum sumus
destituti. Gemimus solem iusticie nō videntes. flemus
inimicis nostris seruiētes. in valle lachrymarū sumus
tuū auxiliū implozātes. Hec est certe vallis lachryma-
rum ad quā oīa lachrymabilia fluūt. gembūda decur-
runt. flebilia ruūt. Ad hāc vallē fluxerūt demones ifer-
noz. pām pthoplaustoꝝ. miserie antiquoz. Quid aut
amplius dicā: Non sufficio nec scio hui⁹ vallis detesta-
bilia enarrare. Oya ergo aduocata nostra illos tuos
misericordes oculos ad nos conuerte. O laudabilē de-
mentia creatoris: qui sic afflictis tam nobile ⁊ laudabi-
le subsidium dignatur elargiri. O certe dei nostri mira
benignitas. qui suis reis te dñam tribuit aduocatā: vt
a filio tuo inter nos ⁊ ipm iudicem constituta: qd volu-
eris p nobis valeas impetrare. Nec em dubiū est q no-
stra culpa iuste dñabat quos cōseruat tue aduocatio

Tertia

pietatis. **O** admirabilis erga nos misericordia dei nostri: quod
 ne alius fugerem per sententiam. non solum dignatus est conicere se
 nobis in iudicium: ut esset deus et homo iesus christus a quo debet sententia
 promulgari. sed voluit ipse sua viscera misericordie matrem suam
 dominam gratie nostre constituere advocatam. Et ideo non timendum
 est quoniam miserear et miser: et ad illam pretem inclines sententiam
 quam defendis: et nobis exhibeas gratias quam causar. Scio
 bene quod post sententiam non restat appellatio ad maiorem: quia etsi
 iudex sit homo tuus filius: est tamen et deus filius dei patris. Non enim
 video dominam quomodo aliquid tibi valeat denegare. et quoniam per te ce-
 lestem patriam habeamus. Hoc est enim quod cupit deus noster.
 hoc est quod desiderat. hoc est per quod te matrem constituit advo-
 catam. Non ergo restat dominam nisi ut illos tuos misericordes
 oculos ad nos convertas. Quia ergo advocata nostra illos tu-
 os misericordes oculos ad nos convertet. Non enim dubito
 dominam quod si nostras aspexeris miseras non poterit tua misera-
 tio suum retardare officium. Mirabiles necnon et amabiles
 tuorum radium oculorum: quibus nos allicis ad amorem. et plenam
 dominam impedit salutem. venenatos oculos eruunt basilisci.
O cuncte oculi venenati. cur non offertis vos oculis virginis
 si vultis perfectam recipe medicinam. Nam suorum claritas oculo-
 rum umbras expellit. effugat cateruas demonum. pur-
 gat vicia mentium. corda congelata succedit. demum ad cele-
 stia trahit. **O** dominam quam beati sunt qui viderint oculi tui.
 hos ergo oculos ad nos convertet. **O** iesum benedictum fructum
 ventris tui nobis post hoc exilium ostende. **O** venter mira-
 bilis qui potuit capere creatorem. **O** venter laudabilis qui
 meruit recipe redemptorem. **O** venter desiderabilis qui
 emanavit desiderium mentium. gratiarum fluvium. gratie premium.
O venter non venter sed celum empyreum. In hoc ventre fuit
 premium perditorum. felicitas beatorum. deus angelorum. **O** beatus
 venter. o beata viscera. o beata vbera. **O** domina nostra. o

Pars

fons pietatis. lacus sanctitatis. flumen bonitatis ven-
ter tuus dñs. **O** felix venter q̄ solem genuisti. mundum
reparasti. celestē patriā recupasti. **O** q̄ preciosus ven-
ter qui protulit medicinā infirmis. vitam mortuis. et
paradysum iustis. **O** venter eburneus ⁊ sedes sapiētie
O venter cornatilis ⁊ celsitudo glorie. **O** venter ama-
bilis ⁊ dulcedo anime. **O** eleuatio mentiū. inebriatio
cordium. suauitas pectorū: fructus tuus dñs. **O** hic est
vere fructus beatus a principio sui ortus. hic est iesus
filius dei viui. hic est saluator noster dñs deus noster.
Hunc iesum benedictū fructū ventris tui nobis post
hoc exilium ostende benignū: vt ipm̄ videndo ipm̄ ha-
beamus. ipm̄ habendo ipo pfruamur. **O** clemēs indi-
gentibz. **O** pia exorantibz. **O** dulcis diligentibz. **O** de-
mens penitentibz. **O** pia pficientibz. **O** dulcis cōtem-
plantibz. **O** clemens laborando. **O** pia largiendo. **O**
dulcis te donando. **O** clemens p̄solando. **O** pia blan-
diendo. **O** dulcis osculando. **O** clemēs in effectū. **O**
pia in affectū. **O** dulcis in affatu. **O** clemēs in p̄ceptū
pia in aspectū. dulcis in amplexu. dulcis in amore rectz
Clemens in subiectis. pia in correptis. ⁊ dulcis ī dilectz
O clemens. **O** pia. **O** dulcis maria. Amen.

De statu beatorū in celesti hierl̄m Oca. XX.
Alīquid balbutiendo prumpam. Nam locus est
altissimus. splendidissimus. latissimus: ⁊ firmissi-
mus. Societas est nobilissima. speciosissima. benignis-
sima. ⁊ amabilissima. Quia ibi est charitas mutua fer-
uentissima. purissima. incessabilissima. id est nunquā
cessabit nec remittet. Ibi habebimus dñm potentissi-
mum. excellentissimū. iustissimū. ⁊ liberalissimū. Patrē
nobilissimū. dicissimū. providentissimū. ⁊ p̄ssimum.

Tertia

Fratrem simillimū. curialissimū. sapientissimū. et opti-
mū. Sponsū pulcerrimū. singulariter summū. suavis-
simū. et amore feruētissimū. Quantū ad nos erit ibi ap-
ta visio. firma tentio. summata dilectio. continua lau-
datio. reuerentia. pfundissima. admiratio altissima. ex-
ultatio sanctissima et deuotio intima. Et in corpore erit
agilitas. claritas. subtilitas. et impassibilitas. Ex pre-
dictis omnibz consurget fructio pfectissima. satietas suf-
ficientissima. sobrietas sobriissima. voluptas pudicissi-
ma. cordialis diffusio. iocundissima amplexio seu com-
plexio. medullaris transformatio. centralis quietatio.
Om̃is amenitas. om̃is suauitas. om̃is securitas. et ois
libertas. qz liberi erimus ab om̃i iniuria. violentia. cul-
pa. et miseria. Et sic absterget deus oēm lachrymam ab
oculis sanctorz suor: et mors vltra non erit. necqz luctus
necqz clamor. necqz dolor erit vltra. qz prima transierunt
vt veritas in Apocalypsi testat. Felices lachryme q̃s
manus p̃ditoris absterget. Et ideo veritas p̃ Esaiam
dicit. Ad vbera portabimini: et sup genua blandientur
vobis. Quō si mater blandiat filio suo. sic et ego confor-
labor vos et in hierl̃m p̃solabimini. Et qm̃ tantū gau-
debimus de bono alterius quantum diligimus eum. et
ibi vere diligemus om̃es alios sicut et nos. et deum pfe-
ctissime plus q̃ nosmetip̃os. Ideo multiplicabit gau-
dium nostrū fm̃ inestimabilem numerū angelor et san-
ctorum. de quorū gaudio gaudebimus sicut de nostro.
Et plus sine compatione gaudebimus de immensura
te diuine potentie. sapientie et bonitatis: q̃ de felicitate
nostra. Et qz istud est excessiuū: sic absorbebitur gau-
dio de felicitate diuina. et intrabimus in gaudium dñi
intus et foris. vndiqz absorpti et circumdati gaudio ex-
cessiuo. Nec mirum. qz plus sine compatiōe nos diligit

Pars

Deus q̄ nos ipsi nos. & ideo sine compatione plus dabit
nobis gaudij & leticie q̄ sciremus aut possemus petere
vel appetere. Sic q̄ abundabimus & supabundabim⁹
gaudio: quia diligentes & quia dilecti: quia nec oculus
vidit: nec auris audiuit. nec in cor hominis ascendit que
preparavit dñs diligentib⁹ sc̄imo non solum cor homi
nis/viatoris: sed nec etiam comprehensoris: aut alicu
ius angeli potest aut poterit illud bonū infinitū & gau
dium nobis paratum & oblatum comprehendere. Sic
ergo intrabimus in gaudium dñi nostri. Gaudens er
go gaudebo in domino & exultabit anima mea in deo
meo. Gaudebo ergo in dño semp & ei de tantis benefi
cijs gratias exhibebo. Gaudebunt labia mea cum can
tauerō sibi: & anima mea quam sic nobiliter seipso rede
mit. Lauda ergo hierl̄m dñm: lauda deum tuum syon
Imo laudent eum celi & terra: mare & omnia que i eis
sunt. Jam super omnes vicos hierl̄m alleluia dicamus
Lauda ergo anima mea dñm. laudabo deum meum
in vita mea: & illum mecū laudet omnis creatura. Sic
ergo finiat⁹ noster tractatus vt laudet deum omnis
spiritus. A D E A.

Expliciunt Meditationes seu
Stimulus diuini amoris s̄m
quosdam a sancto Bonauen
tura: s̄m alios vero a quodā
deuoto p̄re Henrico de Bal
ma ordinis seraphici fr̄cis

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

PLATE 111

